The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, FEBRUARY 23, 1957.

LATVIJA

AMERIKĀ

16./553. n-rs. SESTDIEN, 1957. G. 23. FEBRUĀRĪ 7. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gallīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A., Tel VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

Sveicam likteņbrāļus igauņus viņu valsts svētkos

MUMS EJAMS KOPĪGS CEĻŠ

Meie tervitame oma naaberrahvast, eestlasi, nende Vabariigi Aastapäeva puhul ning soovime, et ühine koostöö õnnistaks meie kannatavaid rahvaid

(tulkojums — raksta pēdējā rindkopā).

Mūsu neatkarīgajās valstīs mēs svinējām kopīgus svētkus, un tad mūsu nacionālās krāsas — sarkanbaltsarkanās pavasara ieskaņās vai vēlā rudens vējos savijās kopā ar zilī-melnī-baltajām. Un mēs izjutām mūsu likteņu kopību svinībās.

Bet dziļāk šī vienotība izpaudās lielajos nelaimes un baigu notikumu brīžos, kad svešs brutāls pārspēks samina mūsu neatkarību; kad liela tautas daļa tika aizrauta mocībās, bet citi, turēdamies pie savas zemes, palika apspiestībā, un daudzi tūkstoši aizgāja bēgulības ceļos.

Svešumā, trimdā — vienalga, kādā zemē — latvietis, satiekoties ar igauni, izjuta viens otru nevis kā svešinieku, bet kā tuvinieku, kā radu. Ja arī mēs neesam asinsradi, cēlušies katrs no saviem tāliem senčiem, katrs ar savu valodu, bet garīgi mēs esam tuvi — turpat gadu tūkstoti esam dzīvojuši blakus un gadu simteņiem mūs vienojusi gandrīz tā pati vēsture, tās pašas bēdas, tie paši prieki, gan dažkārt senatnē ejot maldīgus ceļus vienam pret otru, bet tanīs mūsu senčus ierāva apstākļu neizpratne, ko izmantoja svešo iekarotāju „skaldi un valdi politika".

Izglītībai izplatoties un tautiskai apziņai noskaidrojoties, Atmodas laikā mūsu garīgie vadoņi sapratās un draudzībā sniedza viens otram roku; lai minam Krišjāni Valdemāru un igauņu sabiedriskos un preses darbiniekus — žurnālistu R. Jākabsonu, Postimees redaktoru Jannsenu u. c.

Kad vēl pēc brīvvalsts proklamēšanas mums bija jācīnās pret kopējiem ienaidniekiem no austrumiem un rietumiem, abas tautas izprata likteņa kopību, un igaunis cīnījās blakus latvietim. Tā radās mūsu tautu asinsbrālība karalaukā, kas ir stiprākās saites cilvēku starpā.

Ja arī trimdas zemēs latvieša un igauņa vārdam katram par sevi — vai nu skolās, kā pamata, tā visaugstākajās, vai darba vietās — ir laba skaņa, jo ir pierādījušās abu tautu locekļu spējas, enerģija un pienākuma sekmīga veikšana, tomēr mums, mazajām tautām, dažbrīd pat izmisīgi jācīnās, lai izkliedētu l i e l o tautu nezināšanu par mūsu neseno brīvvalstu eksistenci un sasniegumiem un par iespējām mums arī nākotnē neatkarīgi pastāvēt. (Un par spīti Apvienotajām Nācijām, tieši lielās tautas ir pasaules likteņu veidotājas).

Mūs labāk saprot jau, ja mēs runājām par Baltijas valstīm. Tas ir ļoti nozīmīgi, un mēs to nedrīkstam palaist garām neievērotu. Salīdzinot ar plašajām valstīm, kurās mēs pašlaik dzīvojam kā trimdinieki, mūsu pašu zemju platība, bez šaubām, ir visai sīka. Un mūsu tautas locekļu skaits katrai par sevi tālu neaizsniedz pasaules lielpilsētu iedzīvotāju daudzumu.

Mūsu lietas, mūsu galvenā mērķa — mūsu zemju atbrīvošanas un neatkarības atgūšanas propagandēšana svešajās tautās kļūst iespējamāka, ja mēs runājam par Baltijas valstīm. Tādā virzienā darbojas mūsu valstu pārstāvji, to ir sapratusi arī mūsu triju tautu sabiedrība, dibinādama Baltijas tautu federāciju gan Savienotajās Valstīs, gan Kanadā, strādādama un meklēdama ceļus mūsu kopējai nākotnei. Nepietiek vairs tikai ar kopēju svētku svinēšanu un skumjo atceru atzīmēšanu, ir jādomā par nākotnes plānu atrisināšanu gan sarežģītajā trijvalodu kultūras, gan saimnieciskās izkārtošanas un, galvenais, brīvo Baltijas valstu federācijas politiskajā sfairā. Iercsinājums šim daudzpusīgajam un komplicētajam darbam jau ir likts ar Baltijas valstu federācijas satversmes metu BTF Kanadā.

Bet lai arī cik vispusīgi izstrādāta un apsvērta būtu nākamās Baltijas federācijas satversme, tautām pašām līdz tai jāizaug un jānobriest, lai spētu novērst sīko patmīlību, lai mācītos cita citu saprast un cienīt katras atsevišķās īpatnības un — vajadzības gadījumā piekāpties, nezaudējot pašcieņu. Tās prasa augstu kultūrālu līmeni un lielāko patriotismu vienam mērķim — brīvībai.

Ikvienam no mums jāmēģina atsvabināties no illūzijām atjaunot savas valstis gluži tādā pašā veidā, kādas tās bija pagātnē. Ievērojot apstākļus visā pasaulē, un ar tiem mēs nevaram nerēķināties, mums jāsaprot, ka vieni mēs nevaram pastāvēt. Mums ar mūsu kaimiņiem ziemeļos un dienvidos jāiet kopējs ceļš — kā brīviem ļaudīm.

Pēc divpadsmit trimdā pavadītajiem gadiem mēs nevaram vairs tikai skatīties atpakaļ. Mūsu pienākums ir arī domāt par nākotni un tai sagatavoties. Un mūsu likteņa biedru igauņu neatkarības diena, 24. februāris liek mums uzmanīgāk vērties nākotnē, kas var šķist neparasta, bet var izvērsties arī skaista, pilnvērtīga un augsti kultūrāla.

Ņav šaubu, ka brīvības diena, kad tā nāks, būs mums kopīga. Tagad, Igaunijas valsts svētkos, mēs varam tikai novēlēt, lai mūsu turpmākie kopīgie ceļi būtu par svētību mūsu cietējām tautām!

A. G.

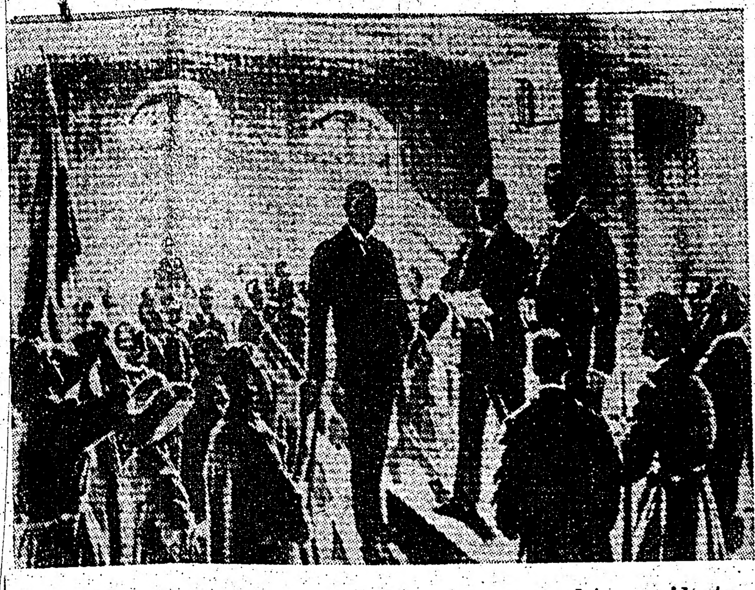

1918. g. 24. februārī Konstantīns Paets, vēlāk valsts prezidents, Tallinā proklamēja Igauniju par neatkarīgu demokratisku valsti.

EIZENHAUERS PRASA PAKLAUSĪBU

ASI VĀRDI PADOMJU SAVIENĪBAI PAR MEŽONĪBĀM UNGĀRIJĀ

Starptautiski pārraidītā radio - televīzijas runā š. g. 20. februārī Sav. Valstu prezidents Eizenhauers pieprasīja Izraēlas valdībai ilgāk nekavēties ar savu bruņoto spēku izvākšanu no Gazas un Akvabas apgabaliem, uzsverot, ka visa Apvienoto Nāciju nākotne un Vidējo Austrumu miers atkarājas no Izraēlas un Ēģiptes sarežģījuma atrisinājuma.

V a š i n g t o n ā. Vidējo Austrumu neatrisināmo problēmu saukts, Sav. Valstu prezidents Eizenhauers ātrāk kā paredzēts pārtrauca savu atvaļinājumu Tomasvillē un steidzās uz Vašingtonu, lai personīgi uzņemtos Sav. Valstu politikas veidošanu Izraēlas un Ēģiptes nesaskaņās Gazas un Akvabas apgabalu jautājumos. Prezidenta uzdevums nav nekāds viegls, raugoties ne tikai no starptautiskā, bet arī pašu amerikāņu viedokļa. Sav. Valstu valdības un Senāta aprindās valda ievērojama uzskatu dažādība jautājumos, kas skar Izraēlas bruņoto spēku izvākšanu no Ēģiptes robežām, un, kā rīkoties gadījumā, ja Izraēla beigu beigās tomēr atsacītos paklausīt Apvienoto Nāciju pilnsapulces seškārtīgai rezolūcijai, pieprasot Gazas un Akvabas apgabalu atstāšanu.

Komūnistu biksītais Āzijas - Afrikas bloks gatavojas pieprasīt spaidu uzsākšanu pret Izraēlu, lai tā piespiestu pēdējo paklausīt. Un tieši šai jautājumā Sav. Valstīm būs jālaipo visuzmanīgāk, jo jau pirms šī jautājuma nonākšanas pilnsapulces darba kārtībā Sav. Valstu vadošās aprindas ir paspējušas izteikties dažādos virzienos.

Senāta aprindās valda domas, ka spaidi pret Izraēlu nav lietojami tikmēr, kamēr pēdējai nav dotas pietiekamas garantijas drošībai nākotnē. Un, beidzot, prezidents Eizenhauers Izraēlas nepaklausībā saskata Apvienoto Nāciju reputācijas sabrukšanu.

Savā plaši publicētajā radiorunā prezidents Eizenhauers it kā runāja visu Apvienoto Nāciju vārdā uzsverot, ka Izraēlas nepaklausība ir sagādājusi ārkārtīgu vilšanos un ka Apvienotajām Nācijām tagad vienkārši nav citas izejas kā piespiest Izraēlu paklausīt Apvienoto Nāciju rezolūcijām. Eizenhauers tālāk aizrādīja, ka Apvienotās Nācijas tikai pierādītu savu ārkrtīgo nevarību, ja tās atkārtoti akceptētu pieņemto rezolūciju ignorēšanu jautājumos, kas skar iebrucēju armiju izvākšanos. Šeit gan jāatzīmē, ka Eizenhauers veltīja asus vārdus arī Padomju Savienībai par tās rīcību Ungārijā.

Mudinot Izraēlas valdību nekavēties ar savu bruņoto spēku izvākšanu no Ēģiptes, prezidents sacīja: būtu jāpieņem, ka nākotnē Ēģipte netraucēs Izraēlas kuģniecību Suecas kanālī un Akvabas līcī (t. i., ja Izraēlas okupācijas spēki atstāj Gazu un Akvabu). „Ja Ēģipte tomēr uzdrošinātos Izraēlas kuģniecību traucēt," turpināja prezidents, „tautu saime katrā ziņā atradīs par iespējamu ar Ēģipti pienācīgi izrēķināties."

Sav. Valstu prezidents aizrādīja, ka kopš 1949. gada kā Izraēla, tā Ēģipte ir neskaitāmas reizes pārkāpušas toreiz pieņemtos pamiera noteikumus, vispirms jau izdarot robežuzbrukumus, un Ēģipte, bloķējot Izraēlas kuģniecību Suecas kanālī un Akvabas līcī. „Pašreizējais stāvoklis ir ārkārtīgi nopietns," brīdināja Eizenhauers, „bet mēs, cerību pilni, paļaujamies, ka beigu beigās prāts un taisnība tomēr uzvarēs."

LAIKS IEGĀJIS SAVU PĀRMAIŅU POSMĀ

Latvijas sūtņa Dr. A. Spekkes uzruna Lietuvas neatkarības svētkos 16. februārī Vašingtonā.

„Jūtos pagodināts un esmu laimīgs piedalīties jūsu svinībās — Lietuvas gadskārtējā svētku dienā, un nododu jums savus vislabākos vēlējumus, lai jūsu brīvības sapņi īstenotos pēc smagas apspiešanas un daudzu nelaimju gadiem. Tā kā šī lieta mums ir kopīga, atļaujiet man izteikt manas pārdomas par mūsu tautu tuvāko nākotni.

Nedaudz gadu pirms tam, kad mūsu gadu simtenis sāka rādīt savu mīklaino seju uz cilvēces vēstures skatuves, dzīvoja kāds vīrs, kam bija daudz vīziju par nākotni, vīziju ar negantām sekām. Ar sava stila kaislību un ar neprāta iezīmēm savā samocītajā garā, šis vīrs mēdza bieži runāt par dzīves briesmām, par dzīvošanu pastāvīgās briesmās. Mēs pazīstam šo vīru, šo senās slavu incelsmes vācu filozofu Fr. Nīčši. Mēs nupat pārsniedzam mūsu gadusimta vidu. bet ko visu mēs jau pēc viņa pravietojuma neesam redzējuši, ko visu neesam pārcietuši, un kas lai zina, kas vēl nāks.

Runājot vienīgi par vispēdējiem gadiem, mums būtu jābrīnās par diviem veidiem izprast komūnistu imperiju, kā to darījusi tā saucamā Rietumu pasaule. Staļina dzīves laikā un vēl pēc viņa nāves viņa valsts radīja apbrīnojami spēcīgu iespaidu uz daudziem, diemžēl, pārāk daudziem rietumnieku prātiem. Objektīvam vērotājam varēja likties, it kā vēsture būtu apstājusies uz daudziem gadiem, varbūt uz paaudzēm, komūnistu imperijas monolitiskā monstra priekšā apstājusies bažīgā apbrīnošanā, tā sacīt, ar drebošu sirdi. Šis monstrs likās nesatricināmi monolitisks, bez jebkādu plaisājumu iespējām. Bet vēsture taču ir dzīva, vēsture nevar stāvēt uz vietas, it sevišķi mūsdienu cilvēces pārpildītajā pasaulē. Tā nu pārmaiņas — būsim uzmanīgi un sacīsim pārmaiņu pazīmes — nāca no iekšienes. Un kad nu tās sāka rādīties, ļaudis uzreiz, it sevišķi laikraksti visā pasaulē sāka runāt un rakstīt, ka šīs pazīmes norādot uz krievu vergu imperijas galu vai tuvēju galu. Bez šaubām, toreiz, kad karstas sirds Ungārijas jaunieši nogāza Budapeštā sarkanā diktātora monolitisko statuju, tas kaut ko nozīmēja. Nozīmēja gan tas kāda posma galu sarkanajā imperijā, bet, diemžēl, ne pašas imperijas galu; dziļas sociālas revolūcijas mēdz parasti iet cauri vairākiem posmiem. Vieglprātība un svaidīšanās politiskos aprēķinos ir gaužām bīstama lieta, kā mēs to redzam mūsdienu notikumos. Neaizmirsīsim arī to, ka vēsturei ir dažādi ritmi dažādās pasaules daļās un ka politisko aprēķinu atslēgai nepieciešami jābūt citādai, piem., Eiropā un Āzijā, un it sevišķi tai robežu joslā, kurā šie kontinenti saduras kontrastos jau vairāku gadu tūkstošu laikā.

Es iesāku savu uzrunu ar literāru citējumu, lai man būtu atļauts beigt ar kādu citu. Šekspīra traģēdijā „Antonijs un Kleopatra" ir kāda scēna, kurā divi sargi apmainās domām pēc traģēdijas varoņa nāves. Mēs jūtam, ka viņi nojauš pārmaiņas gaisā, un viens no tiem dod mums šo brīnišķīgo formulu:

The time is in its period.

(Laiks iegājis savā pārmaiņu posmā).

Ūdeņi, pa kuru virsu mums, baltiešiem, būs jākuģo rīt vai parīt, būs tumša viltus pilni un varbūt arī vētraini. Būsim apdomīgi un izlūgsimies sev labu laimi.

Vēlreiz manus vislabākos vēlējumus brāļiem lietuviešiem.

Valio Lietuva!"

AP 1.000 LATVIEŠU

līdz Latvijas Amerikā redakcijas slēgšanai, kā mums ziņo LNAK vēlēšanu komisija, bija nodevuši savas balsis Kanadas latviešu pārstāvības vēlēšanās, kas notiek Toronto no 17. līdz 24. februārim. Vērojams, ka vēlēšanās rosīgi piedalās ne tikai atsevišķi tautieši individuāli, bet tās atbalsta arī visas latviešu organizācijas Kanadā, tādēļ sagaidāms, ka vēlētāju kopskaits šogad būs sevišķi liels.

ATOMRAĶETES AMERIKĀŅU IZNĪCINĀTĀJIEM

SAV. VALSTU AIZSARDZĪBAS MINISTRS VILSONS IZTEICIES, KA UZSĀKTA AMERIKĀŅU IZNĪCINĀTĀJU APRUŅOŠANA AR ATOMRAĶETĒM, TĀ ĀRKĀRTĪGI PALIELINOT PĒDĒJO KAUJAS SPĒJAS.

V a š i n g t o n a. Aizsardzības ministrs Vilsons šīs nedēļas otrā pusē Vašingtonā ziņoja, ka Sav. Valstu militārā aizsardzība pēdējā laikā strauji progresējusi. Par vienu no ievērojamākajiem panākumiem atomattīstības laukā aizsardzības ministrs ieskata dažādās ieroču šķiras, ko tagad var apgādāt ar atommuniciju. Visjaunākais oficiāli publicēto sasniegumu klāstā ir aviācijas apgādāšana ar atomraķetēm. Vispirms ar tām tiks apgādāti modernie strūklīznīcinātāji ienaidnieka bumbvedēju iznīcināšanai.

„Atomraķetes neiedomājamos apmēros palielinās amerikāņu iznīcinātāju cīņu spējas gaisa kaujās," apgalvo Vilsons, aizrādot, ka arī ienaidnieka apkarošanai no zemes drīz vien visas agrākās metodes būs aizstātas ar modernajām atomraķetēm, kas pēc izšaušanas pašas spēj atrast ienaidnieku un to iznīcināt.

DALLESS MEKLĒ IZEJU

ASV grib izvairīties no sankcijām pret Izraēlu

Gadījumā, ja Sav. Valstis būs spiestas atklāt savas kārtis sankciju jautājumā pret Izraēlu, ļoti iespējams, ka ārlietu ministrs Dalless pieprasīs sankcijas arī pret pārējām valstīm, kas lauž starptautiskus līgumus un ignorē Apvienoto Nāciju rezolūcijas.

V a š i n g t o n ā. Tā kā Izraēla vēl arvien nedomā par savu armijas atvilkšanu no Gazas un Akvabas apgabaliem Ēģiptē, Āzijas - Afrikas bloks Apvienoto Nāciju pilnsapulcē turpina jau pirms ilgāka laika uzsāktos priekšdarbus, izstrādājot plānu spaidu lietošanai pret Izraēlu cerībā, ka ar represijām izdosies pēdējo piespiest paklausīties Apvienoto Nāciju lēmumiem.

Ar šādu nostāju Dalless cer sankciju tīklā ievilkt tik daudz valstu, ka beigu beigās minētā problēma izkusīs, atstājot Izraēlr neskartu, Sav. Valstu prestižu nebojātu un citas „vainīgās" valstis neērti klusējot.

Runājot par „vainīgajām" valstīm starptautisko līgumu laušanā un Apvienoto Nāciju rezolūciju neievērošanā, Dallesa sankciju tīklā vispirms tiktu ievilkta Ēģipte — kas nelikumīgi pārtraukusi Suecas kanāla tīrīšanas darbus un atjaunojusi robežuzbrukumus pret Izraēlu (kā ziņo Telaviva).

Dallesa plāns skartu arī Padomju Savienību — pēdējā ir ne tikai ignorējusi Apvienoto Nāciju lēmumu par padomju bruņoto spēku izvākšanu no Ungārijas, bet arī vēl vienmēr turpina ieroču un kaŗa materiālu piegādi Ēģiptei. Sveikā tādā gadījumā nepaliktu arī Francija, kas tiek apvainota ieroču piegādāšanā Izraēlai.

Dalless ir pārliecināts, ka valstu vairums, redzot, ka sankciju jautājumā tās ir spiestas balsot pret Pad. Savienību un citām valstīm, ne tikvien pret Izraēlu, kavēsies to darīt, īpaši Pad. Savienība.

JĀŅA TĪDEMAŅA

60 mūža un 30 darba gadu atceres gleznu skate notiks Toronto no 1.—6. martam. Skati atklās piektdien, 1. martā, plkst. 18,30 DV namā, 123 Huron ielā. Sekos kopējas vakariņas un mākslinieka godināšana, uz kurām laipni aicināti mākslinieka draugi un cienītāji, iepriekš piesakoties pa tālr.: EM 8-0792, LA red. (priekšpusdienā, bet pēcpusdienā pie rīcības kom. pr. J. Benjamiņas, tālr.: MA 4194, vēlams līdz 27. februārim. Vakariņas notiks King Eduard hotelī, tuvāka informācija pa tālruni.

Gleznu skati un mākslinieka godināšanu rīko īpaša rīcības komiteja, kurā darbojas Annija Simsone, J. Benjamiņš, A. Garnejs, Dr. A. Tūters, A. Kravis un J. Fogels ar kundzēm, kā arī vēl citi mākslinieka labvēļi.

DV KANADAS JAUNĀ VALDE

1. r. no kr.: kasieris A. Lucs, pr-dis V. Mukts, rev. kom. pr-dis V. Čuriskis, sekretārs K. Bencons, Stāv: biedrzinis J. Ronis, jaun. d. v. A. Beltāns, inform. d. v. A. Zibens, aprūpes d. v. V. Šengels, pr-ža v. L. Līdums, kult. d. v. P. Broks.

J. Kreiļa foto

Veic priekšdarbus studentu dienām, kas šogad notiks 23. un 24. martā Čikāgā

Latviešu studentu centrālās savienības prezidija un kopu pārstāvju sanāksmē Kalamazū (Mich.). Sēd no kr.: E. Klunkste, L. Bērziņa, V. Leitāne; stāv: V. Vārsbergs, A. Bite, L. Neimanis, J. Veitmanis, G. Bilsēns un prezidija priekšsēdis I. Kinsis.

TAUTIEŠI, ja Jūs vēl neesat paspējuši nodot savu balsi LNAK padomes vēlēšanās, dariet to šodien un rītu!

LATVIJA

> Draugi grib mūs asimilēt,
> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
> Archibīskaps T. GRĪNBERGS

IKVIENAM JĀPIELIEK ROKA

R. NORĪTIS

Sinī nedēļā notiek LNAK padomes vēlēšanās, kuru rezultāti būs zināmi pēc 3. marta, kad paredzēta nodoto balsu skaitīšana. Līdz ar to būs noslēgusies daļa liela un nozīmīga darba Kanadas latviešu sabiedriskajā dzīvē, kurā ikviens apzinīgs latvietis, izmantojot savas tiesības, būs izpildījis pienākumu pret savu tautu un valsti. Protams, arī turpmākajā darbā katra tautieša piedalīšanās un atsaucība būs nepieciešama, taču darba lielākais smagums un atbildība būs nodoti ievēlētiem 30 un organizāciju sūtītiem padomes locekļiem — LNAK padomei.

Jauno LNAK padomi bez līdzšinējo darbu turpināšanas sagaida arī jauni uzdevumi. Ungārijas notikumi lieku reizi pierādīja, cik liela nozīme ir centrālai pārstāvniecībai ne tikvien atsevišķu zemju, bet visas latviešu trimdas saimes mērogā. Sinī sakarā LNAK jaunajai padomei būs vēlreiz jāatgriežas pie Brīvās pasaules latviešu apvienības jautājuma, kas, diemžēl, vēl joprojām nav ticis tālāk par statūtu iztirzājumiem. Šinī gadījumā par pareizu izrādījusies līdzšinējā LNAK nostāja, kas paredz, ka BPLA valdei jābūt darbam spējīgai un tādēļ tās locekļi jāizraugа vai jāpilnvaro no ASV dzīvojošiem latviešiem. Šo viedokli pēdējā laikā sapratuši un tam pievienojušies arī Austrālijas latvieši.

Tāpat jāturpina un vēl vairāk jāpaplašina cīņa par Latvijas atbrīvošanu, izmantojot katru izdevību, kā vietējos, tā arī vispārējos apstākļos. Sinī nolūkā LNAK valdes un tās priekšsēža A. Svennes ierosmē nesen nodibināta jauna nozare — Latvijas brīvībai, kuras vadību uzņēmies māc. A. Lūsis. Pēdējā laikā zīmes rāda, ka mūsu mērķu sekmēšanai zināma līdzdalība ne tikvien vēlama, bet pat nepieciešama arī vietējā Kanadas sabiedriskā, politiskā un saimnieciskā dzīvē. Šo jautājumu kārtošanu uzņēmies veikt agr. J. Lejiņš.

Bez jau minētā, LNAK padomei būs jāpieskaras arī Kanadas latviešu kultūrālām, izglītības, sabiedriskām un citām svarīgām problēmām. Tāpat novārtā nedrīkts palikt palīdzības darbs. Pēdējā laikā radusies iespēja reālu atbalstu sniegt mūsu tautas vissmagāk piemeklētai daļai — izsūtītajiem un apcietinātiem latviešiem Pad. Savienībā. Šo un citu jautājumu kārtošana nav tikai LNAK padomes, bet arī visu latviešu kopīga lieta, tādēļ katram latvietim un latvietei ar lielu nopietnību jāpiedalās LNAK padomes vēlēšanās.

Vēlēšanu komisija rūpējusies un darījusi iespējamo, lai ikvienam Kanadā dzīvojošam latvietim būtu iespēja vēlēšanās piedalīties. Vēlēšanu materiāli vairāk kā 9.000 eksemplāros izsūtīti gan atsevišķām personām, gan arī tālāk sadalīšanai organizācijām, draudzēm un viņu pārstāvjiem, par ko rakstīts šī laikraksta 16. februāra numurā. Šis darbs ir prasījis daudz pūļu kā no LNAK darbiniekiem, tā arī no organizāciju pārstāvjiem un atsevišķām personām, kas bijušas atsaucīgas un čakli piedalījušās vēlēšanu materiālu izsūtīšanā. Ka šis darbs nav bijis veltīgs, liecina daudzās vēstules, ko vēlēšanu komisija jau saņēmusi. Daudzos gadījumos vēlēšanu materiālus pieprasa arī vēl papildus, kas norāda, ka lielākā daļa tautiešu seko, izprot un atbalsta kopīgo darbu.

Sakarā ar to gribētos atcerēties mūsu tautas lielā dzejnieka Raiņa vārdus: „Lai lielais darbs uz priekšu tiek, ikvienam roka jāpieliek." Tādēļ ikviens, kas nebūtu vēl paspējis izmantot savas tiesības un pildīt pienākumu, to var izdarīt līdz 24. februārim, nododot savu balsi LNAK padomes vēlēšanās. 25. februārī jau būs par vēlu — katra nenodotā balss būs neizpildīts pienākums un latviešu tautas kopīgs zaudējums.

KANADĀ PAREDZAMA VECUMA PENSIJAS LĪKUMA GROZĪŠANA

Liberāļu partija sola savu atbalstu Baltijas tautu federācijas iesniegumam

Neapmierināta ar pastāvošo vecuma pensiju likumu, kas prasa, lai vecuma pensiju saņēmēji būtu nodzīvojuši Kanadā 20 gadus, Baltijas tautu federācija Kanadā jau pagājušā gada vasarā iesāka akciju, lai panāktu šī likuma grozījumu. Šai sakarā 1956. gada 20. jūlijā prezidijs iesniedza attiecīgu rakstu ministru prezidentam L. St. Lorānam, uz ko drīzi vien saņēma noraidošu atbildi no veselības ministra Martina. Baltijas federācijas prezidijs tomēr nerimās, un 1957. gada 6. februārī iesūtīja līdzīgu iesniegumu liberāļu partijai, lūdzot tās atbalstu un ietekmi netaisnā likuma grozīšanā. Tagad saņemta atbilde, ka liberāļu partija šo atbalstu dos, un ministru prezidens L. St. Lorāns 12. februārī parlamentā ziņojis, ka valdība sagatavo pensiju likuma grozījumu, lai jaunkanadieši varētu saņemt pensiju tūlīt pēc pavalstniecības pieņemšanas. Iespējams, ka vēl šinī gadā piedzīvosim pensiju likuma grozījumu.

Baltijas tautu federācijas iesniegumā liberāļu partijai starp citu uzsvērts, ka ar pastāvošo likumu Kanadā pilsoņi sadalīti 2 grupās: pilntiesīgos un ierobežotos, un ka šāda diskriminācija neatbilst demokratijas pamatprasībām modernā valstī. Par likumā paredzētajiem gadiem nav nekāda skaidra principa, jo tikpat labi varētu prasīt, lai pensijas saņēmēji būtu nodzīvojuši 5, 10 vai 100 gadus. Princips būtu skaidrs, ja likums noteiktu, ka pensiju var saņemt tikai Kanadas pavalstnieki, kaut arī tad jauniebraucējiem nāktos gaidīt caurmērā 5½ gadus, pirms viņi to var saņemt.

Iesniegumā atgādināts, ka laiku pa laikam arī citu etnisko grupu pārstāvji dažādos laikos un dažādās instancēs ir lūguši šo likumu grozīt, un bez izņēmuma visas etniskās grupas ir sašutušas par netaisno pensiju likumu. Tāpēc liberāļu partijas atbalsts Baltijas tautu federācijas prasībai, paskaidrojot, ka no viņu atbildes jūtami atkarāsies lielas Kanadas pilsoņu grupas rīcība nākošajās vēlēšanās.

Kā redzams, tiešie un skaidrie vārdi ir devuši rezultātus!

Arī LNAK referents politiskās lietās J. Lejiņš pēdējos mēnešos vairākkārt ticies ar parlamenta locekļiem un sarunās paskaidrojis, ka viņu rīcība pensiju likuma grozīšanas jautājumā noteikti ietekmēs ne tikai latviešu, bet arī visu etnisko grupu vēlētājus nākamajās vēlēšanās. Bez izņēmuma visos sarunu gadījumos referents J. Lejiņš saņēmis pozitīvu atbildi, un daži parlamenta locekļi solījušies šo jautājumu nekavējoties paredzēt perlamenta debatēs Otavā.

Vēstule no Latvijas

(Mazsalacas)

Lūdzu atsaukties vai arī sniegt ziņas par Kārļa Voldemāra Kalniņa, Eduarda d., dzim. 1916. gadā (Smiltenes p.) likteni vai atrašanās vietu. Nav ziņu kopš 1944. g. augusta. Rakstīt man uz adresi: 99 Herkimer Str., Hamilton, Ont.,-Canada.

Prāv. A. Skrodelis

DV apvienības Ročestrā jaunā valde

I. r. no labās: pr-ks K. Serdans, Vanadzu pr-ce M.Krēsliņa, pr-ka v. A. Zviedris. Stāv sekretārs R. Pavasars un kasieris J. Reiclis. Iztrūkst biedrzinis A Vidas. Foto S. Pavasars

Sadalīts Preses balles atlikums

LPB Kanadas kopas valde 13. februāra sēdē konstatēja, ka Preses balles, kas notika 25. janvārī Toronto, tīrais atlikums ir $381,61, paredzot, ka šī summa vēl pieaugs par dažiem dolariem.

Pēc Kopā pieņemtā principa, ka balles atlikums nododams kultūrālo mērķu sekmēšanai, valde pagaidām sadalīja $225,00, piešķirot: TLB sestdienas skolai $50,00; LNAK skolu fondam $50,00; Latviešu studentu s-vai $50,00; TLTA ģimnazijai $25,00; Augustdorfas ģimnazijai $25,00; LNAK centr. bibliotēkai $25,00. Pārpalikums ieskaitīts kopas rezerves fondā.

Sūtniecība atbalsta skautu vēstures izdošanu

Skautu organizācijai V. Klētnieka grāmatas „Latviešu skautisma 40 gadi" izdošanai visai ievērojamu atbalstu sniegušas Latvijas sūtniecības: sūtnis K. Zariņš ziedojis 40 dol., bet mūsu sūtniecība Vašingtonā apņēmusies iegādāties šo grāmatu par 50 dolariem. Inf.

Pateicība

Izsaku visdziļāko pateicību aktieriem un visiem pārējiem, kas bija darījuši iespējamo izrādes Dāmu valsis sagatavošanā. Bez tam sevišķa pateicība Daugavas Vanagu valdei par krāšņajiem ziediem un Hamiltonas latviešu atsaucīgajai sabiedrībai par izrādes kuplo apmeklējumu. Lidija Lapsa

Apsveikums

Sveicam sabiedrisko darbinieku Pēteri Zariņu viņa 60-os un viņa kundzi 45-os šūpļa svētkos.

HLB valde, draugi un labvēļi Hamiltonā

Sarīkojumu kalendārs Toronto

3. martā, pl. 4,30 p.p. Kalpaka piemiņas dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā.
3. martā 1. ev. - lut. draudzes sarījums ar bazāru.
8. martā — Kalpaka balle Kolumba zālē.
9. martā — DV teātra izrādē Priecīgais saimnieks Sv. Andreja bcas zālē.
16. martā TLB dāmu komitejas jautrs vakars biedrības telpās.
16. martā — Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības biedru vakars, 284 Sherbourne St., Toronto.
17. martā T.L.T.A. sestdienas ģimnazijas audzēkņu teātra izrāde — R. Blaumaņa Trīnes brēki, Sv. Andreja baznīcas zālē.
23. martā — 1. ev. - lut. draudzes koŗa koncerts.
24. martā — Sv. Jāņa draudzes modes skate ungāru klubā.
30. martā — Amerikas Latviešu teātra izrādē A. Voitkus Jūdass.
31. martā — T. Ķeniņa audzēkņu vakars Sv. Andreja baznīcas zālē.
6. aprīlī — MMK sezonas noslēgšanas balle Poļu nacionālā zālē.
7. aprīlī gaidu 35 un skautu 40 gadu jubilejas atcere Sv. Andreja baznīcā.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

17.—24. februārim LNAK padomes vēlēšanas Kanadā.
23. februārī II karnevāls Pigbridžā — DV Hamiltonas nod. sar.
24. martā TNT viesizrāde „Spoki" — Latv. ev. - lut. draudzes dāmu komitejas sarīkojumā.
13. aprīlī Hamiltonas kausa spēles ar sekojošu balli — DV Hamiltonas nod. sporta kopas „Sparta" sarīkojums.

MĒS UN VIŅI - TOREIZ UN TAGAD

DZIESMU SVĒTKI ZEM BRĪVAS DEBESS UN VERDZĪBĀ

Dziesmu svētki! Šie divi vārdi toreiz lika plīvot karogiem, skanēt mūžam nemirstīgajām latviešu dziesmām, vibrēt gaisam visās Latvijas ārēs svinīgā, pacilātā svētku noskaņā, kas kā neredzama saite vienoja visus latvju zemes novadus un iedzīvotājus.

Tie bija latviešu Tautas svētki, ar ko mūsu sentēvi reiz iezvanīja pirmos brīvības zvanus.

„...Un piešķir Tu — gaišas dienas Latvijai — Tēvijai...", tā šodien dziesmā lūdzas mūsu nebrīvie brāļi un māsas dzimtenē, tā lūdzamies mēs, kuriem Dievs palīdzējis izlauzt ceļu brīvībā.

Ikkatrs latvietis mēģina dziesmu skaņās saklausīt kādu jaunu, ceribas pilnu jausmu, kas kaut uz brīdi mūs mulsina un aplaimo, kaut uz brīdi mūs paceļ pāri visam un visiem dievišķīgos augstumos, kur netiek klāt ne varmākas dzelzs dūre, nedz spiega glūnīgais skats, kur esam garā vienoti ar visu mūsu izklīdināto tautu tuvumā un tālumā.

Ja Ziemassvētki ir mīlestības svētki visā kristīgajā pasaulē, kas izskan vēstījumā: „Miers virs zemes un cilvēkiem labs prāts", tad Dziesmu svētkos mēs, latvieši, varam uzskatīt par mūsu augstāko mīlestības apliecinājumu mūsu tautai un tēvzemei!

„Tur dzied latvju dēli, pienākums kam svēts,
Kāpj tie dziesmu kalnā daiņot
—tēvu zemei godu nest."

Pēdējie dziesmu svētki mūsu nebrīvajā dzimtenē svinēti 1955. gada 21. un 22. jūlijā. Dziedātāju kopskaits bijis 10.767, kas sastādījies no 34 kultūras namu koriem ar 1880 dalībniekiem, 103 arodbiedrību koriem ar 3.926, 29 mācības iestāžu koriem ar 2477, 37 kolchoznieku koriem ar 1.431 un 23 ciemu klubu koriem ar 1.053 dalībniekiem.

Virsdiriģenti šais svētkos bijuši — Harolds Mednis, Teodors Kalniņš, Leonids Vīgners, Jānis Ozoliņš, E. Tons, Jāzeps Mediņš un Jānis Dūmiņš.

Piedalījušies arī 50 bērnu koŗi ar 1.665 dalībniekiem, Rīgas garnizona krievu koris ar 1.100 dalībniekiem, un pūtēju orķestris ar 250 dalībniekiem. Šo Dziesmu svētku ietvarā bijuši arī dažādi citi sarīkojumi. Piemēram — 19. jūlijā Daugavas stadionā (LSB) Rīgā ar deju priekšnesumiem uzstājušies 96 deju kollektīvi ar 1866 dalbniekiem, kuŗi nākuši no kultūras namiem — 624, arodbiedrībām — 588, mācības iestādēm — 199, kolchoziem — 238 un ciemu klubiem — 159.

Vēl uzstājušies 80 darba rezervju kollektīvi ar 1500 dalībniekiem.

Kopējais Dziesmu svētku dalībnieku skaits bijis 17.340; no kuŗiem 1/5 nākuši no laukiem.

Skatītāju kopskaits Daugavas stadionā bijis 10.000, bet Dziesmu svētkos 21. jūlijā — 37.000 klausītāju, un 22. jūlijā — 19.000. (Rīgā 600.000 iedzīvotāju!)

Latviešu skaits klausītājos bijis mazs. Apmēram 2.000 nākuši arī no citām Padomju republikām.

Salīdzinājuma pēc — 1933. gadā Dziesmu svētkos piedalījās 200 koŗi ar 11.000 dziedātājiem, bet 1938. gadā — 400 koŗi ar 16.000 dziedātājiem. Klausītāju skaits toreiz bijis 150.000!

Interesanti atzīmēt arī LPSR mūzikas kritiķa Olģerta Grāvīša spriedumu: „Vislabāk skanējuši Marģera Zariņa — „Ar kaujas saucieniem uz lūpām", E. Melngaiļa — „Jāņu vakars", E. Dārziņa — „Senatne", Jāz. Vītola „Gaismas pils." Ļoti labi izskanējusi arī tautas dziesma „Daugaviņa" (D. Gaiļa apstrādājumā). Koŗi dziedājuši ar prātu, ne ar sirdi.

Kanadā dzīvojošie latvieši, gribēdami pierādīt savu mīlestību un piederību pie latviešu tautas un mūsu tēvzemes — Latvijas, š. g. maija beigās un jūnija sākumā svinēs savus otros Dziesmu svētkus.

Šī vēsts ir sasniegusi arī mūsu brāļus un māsas dzimtenē, kas garā un sirdīs ir un būs ar mums, jo arī viņi zina — kamēr latviešiem būs Dziesmu svētki, tik ilgi dzīvos arī cerība un ticība brīvai un neatkarīgai Latvijai.

Dievs, sargi mūsu tēvu zemi!

Tonija Krūka.

KANADĀ TORONTO

● Latviešu sestdienas skola pag. svētdienā ieguva, aptuveni rēķinot, $400,00 skolas darba atbalstam, kad TLB drāmatiskais ansamblis Sv. Andreja baznīcas zālē izrādīja M. Zīverta lugu „Minchhauzena precības", visu atlikumu atdodot sestdienas skolai. Izrādi noskatījās pāri par 450 personu. Pēc izrādes skolas vecāku padome pacienāja aktierus un TLB pārstāvjus pie tējas galda, kur skolas pārzine A. Martinsone sirsnīgi pateicās TLB ansamblim un izrādes apmeklētājiem.

● Uz jaundibinātā latviešu kluba atklāšanu 16. februārī bija ieradušies ap 100 viesu, ko sagaidīja kluba dibinātājs un pašreizējais prez. E. Alberings, pacienājot apmeklētājus ar pīrādziņiem. Kluba administrācijā pēdējā laikā notikušas dažas pārmaiņas, jo no kluba ekonomes un visiem citiem pienākumiem atteikusies I. Purva.

● Viens no V. Purviša nedaudzajiem atlikušajiem darbiem atrodas pašreiz Toronto kāda mūsu tautieša īpašumā un apstākļu dēļ pārdodams. Gleznu novērtējuši vairāki mūsu pazīstami mākslinieki. Interesenti tuvāku informāciju var iegūt LA redakcijā.

● Māc. A. Briedis kristījis Valdu Biti, Ērika un Gaidas meitiņu, un Ainu Ināru Ūdri, Alfa un Astrīdes meitiņu.

● Saimniecisko darbinieku apvienības biedru vakars, kas bija paredzēts 30. martā TLB telpās, tagad notiks 16. martā jaunā latviešu kluba telpās Šerburna ielā. Paredzēti vairāki humoristiski priekšnesumi, to starpā E. Ābele lasīs jautrus dzejoļus. Vakara noslēgumā deja.

Apvienības rīkotais Norviļa darbu koncerts ar paša komponista piedalīšanos pārcelts uz 28. aprīlī, un notiks plkst. 6 vak. poļu zālē, 1087 Dovercourt ielā, pie Queen ielas. Bez pāša komponista koncertā piedalīsies tenors Pēteris Lielzuika un vīru dubultkvartets Kalvis J. Dzeguzes vadībā.

● Ap 100 klausītāju svētdien, 17. februārī, Walmer Road baptistu baznīcā noklausījās baptistu mācītāja A. Klaupika stāstā par pieredzējumiem ungāru bēgļu uztveršanas punktos Vīnē un citās Austrijas malās. Mācītāju A. Klaupiku uz Toronto bija aicinājusi Kanadas baptistu federācija, un bez latviešu baptistu draudzes viņš runāja arī College ielas baptistu un Trīsvienības apvienotajā baznīcā. Bez tam A. Klaupiks piedalījās dažādās komiteju sēdēs, kur pārsprieda ungāru bēgļu stāvokli un palīdzības iespējas.

HAMILTONĀ

● Plkv O. Kalpaka piemiņas dievkalpojums Hamiltonā notiks svētdien, 3. martā, plkst. 4,00 p.p. Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., ko vadīs māc. E. Pavasars. Dievkalpojumā ar saviem karogiem piedalīsies Hamiltonas latviešu lielgaidas, gaidas, skauti un Daugavas Vanagi.

● Plkv. O. Kalpaka, skautu prezidenta ģen. K. Goppera un gaidisma un skautisma dibinātāja Bēden Paula atceres vakaru ar sekojošu tējas galdu rīko Hamiltonas gaidas un skauti 3. martā, plkst. 6,30 vak. kanadiešu skautu mītnē, 375 James St., S. Uz šo nozīmīgo brīdi laipni lūgtas, arī bijušās gaidas, skauti un to labvēļi — ikviens, kam gaidu un skautu gars nav svešs, lai kopīgās pārdomās, vērtējot šo dižo garu dzīvi, katrs gūtu savai rītdienai jaunu rosmi. Lūgts līdzi ņemt „groziņus".

MONTREĀLĀ

● DV Montreālas nodaļas un MLB rīkotais gadskārtējais karnevāls bija pulcinājis ap 300 karnevāla cienītāju. Karnevālā varēja redzēt ap 15 masku, no kurām 5 labākās godalgoja. Godalgas saņēma: 1. celms — A. Konovālovs, 2. kaķis — E. Pētersone, 3. gailis — H. Snikers, 4 bite — O. Rakovska, 5. velns — J. Siliņš.

● Sv. Pāvila latviešu draudzes pilnsapulcē bija ieradušies ap 50 draudzes locekļu. Pilnsapulci vadīja draudzes pr-ks A. Caunītis, bet protokolēja A. Jansons. Draudzes valdē un padomē ievēlēja: A. Caunīti — par draudzes pr-ku; locekļi — J. Birze, E. Ziediņš, A. Vasariņš, A. Zeltiņš, E. Mazutis, A. Kriekis, J. Palieps, A. Jansons, K Drejers, Alb. Bērziņš, R. Gailītis, A. Tilga, K. Lazdiņš un M. Ikvilds. Kandidātos — V. Kraulis, Art. Bērziņš un B. Innus. Pārrunājot draudzes nodevas jautājumu, sapulce nobalsojot nolēma nodevas paaugstināt no $1,00 uz $1,50.

● Tradicionālais plkv. O. Kalpaka un leģiona atceres vakars, ko rīko DV Montreālas nodaļa, notiks 2. martā, Barclay Reception hallē, Cote des Neiges un Barclay stūrī, ieeja sarīkojuma vietā no Appleton ielas 3591. Būs bufete, alus, limonāde un citi atspirdzinājumi. Sākums plkst. 8 vakarā, beigas 1,30 no rīta. Vakaru atklās ar uzrunu konsuls V. Tomsons. Plkst. 9 sarīkojuma saviesīgo daļu atklās ar polonēzi. Plkst. 11 izloze, kurā varēs laimēt pārnesamo televīzijas aparātu, bārdas skujamo aparātu, automātisko kafijas vārāmo kannu un arī radio aparātu ar pulksteni. Plkst. 0,30 izsniegs pārsteiguma balvu pret ieejas biļeti. Ieeja sarīkojumā $1,00 no personas.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Latviešu skolas Hamiltonā pateicība

Draudzīgā aicinājuma dienā latviešu skolai Hamiltonā šogad ziedojuši:

Grāmatas — DV Hamiltonas nodaļa 10, tautieši D. M. Kuncāne, A. Lauks, J. M. Martinovi, A. E. Robežgruntnieki un P. Zariņš.

Naudā — Hamiltonas latviešu biedrība — $25.00; Z. Lapuķis, Mednieku un makšķernieku klubs Hamiltonā — $10,00; DV Hamiltonas nod., Classic Conservatory of Music (F. un A. Albertiņi), J. Belevics, J. Današevics, A. Grabis, I. Fronckevics, R. Kreišmanis, V. Ozols, E. Reinis, J. Rinmanis, E. Svilpis, V. Smits un J. Upmanis — $5,00; R. Januška, R. Saulīte un V. Zilgme — -3,00.

Paziņojums vēlētājiem Toronto

LNAK vēlēšanu komisija paziņo, ka tautieši savas balsis Latviešu nacionālās apvienības Kanadā padomes vēlēšanās var nosūtīt pa pastu, iemetot to pasta kastītē laikā no 17. februāra līdz 24. februārim ieskaitot, vai arī nodot vēlēšanu komisijai Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī sekojošā laikā: piektdien, 22. febr., plkst. 8,30—10 vakarā, un svētdien, 24. febr., plkst. 12—2 dienā.

A. Svenne,
LNAK vēlēšanu komisijas p. v. i.
M. Matīss,
sekretāre

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.
Dr. P. BARDIŅS, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.
Dr. SILVIJA UŽANS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.
Dr. A. TŪTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.
Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.
Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.
Dr. L. UPENIEKS, 1270 Weston Rd. tel.: RO 2-0962; CH 4-2081.
GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9548.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8.7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave., Toronto

LASĪTĀJU vēstules

VECO ĻAUŽU PALDIES

Latvijas Amerikā red.:

Fareles latviešu komiteja savā un sirmo lasītāju vārdā izsaka sirnīgu paldies laikraksta „Latvija Amerikā izdevējai Kanadā — DV valdei, redakcijai un visiem ziedotājiem par 1956. gadā regulāri piesūtītiem laikraksta brīveksemplāriem. Smaga ir sirmo tēvu un māmuļu veco ļaužu mītnes pelēkā ikdiena. Tie vientuļi, vai sevī noslēgušies, še pavada sava mūža vakara cēlienu. Tiem liekas, ka visi viņus aizmirsuši, pametuši un atstājuši savam liktenim. Grūti viņus atbrīvot no vienaldzības un mazvērtības sloga un pārliecināt, ka arī viņi nepieciešami kā paraugs, lai nākošās audzes zinātu savu stāju. Mūsu veco tēvu un māmuļu garlaicības kavētājs, mierinātājs un draugs ir lasāmviela — grāmatas un laikraksti. Mītnes latviešu bibliotēkas grāmatas tiek pārlasītas vienmēr no jauna, jo jaunām trūkst līdzekļu. Ar pateicību un gandarījumu jāatzīmē laikrakstu izdevēju un ziedotāju piesūtītie laikrakstu brīveksemplāri: Latvija (Vācijā) 8 eks., Latvija Amerikā 5 eks., Laiks (ASV) 2 eks. un Londonas Avīze 1 eks., kurus, sadalot 5 blokos novietotiem lasītājiem, pēc saraksta laižam apkārt. **Tā lasītāji mostas no vienaldzības snaudas un sāk dzīvot līdzi un interesēties par tautiešu, tuvinieku, nacionālo organizāciju darbu, dzīvi un nostāju ideoloģiskā cīņā par pasaules atbrīvošanu no verdzības. Sirmie tēvi un mātes laikraksta „Latvija Amerikā" izdevējiem, redakcijai un ziedotājiem 1957. g. novēl, lai tie arī turpmāk būtu modri un neiemigtu savos sargpostenos par Latvijas brīvības atgūšanu.**

Jūlijs Būmanis,
komitejas priekšsēdis

SKRODEŖU DIENAS MASKAVĀ

Latvijas Amerikā red.:

Pēdējā laikā kritiķi par aktieriem - amatieriem neko labu nesaka, tādēļ vēl jo vairāk var priecāties, ka arī amatieriem kas izcils veicies, kā tas redzams no recenzijas par Sv. Katarīnes izrādītām Skroderdienām Silmačos. Tas lielā mērā esot režisora nopelns. Viņa darbs teātra laukā sācies jau Maskavā. Šai sakarā var atcerēties Skroderdienu uzvedumu Maskavā. Vai patiesi R. Blaumaņa Skroderdienas Silmačos ir uzvestas Maskavā? Liekas, tas neizdevās, bet izreklāmēts tas tika, proti, 1941 gada iesākumā, boļševiku okupācijas laikā. Tad „16. republika" gatavojās braukt uz Maskavas „kultūras dekādi". Liels bija pārsteigums, kad laikraksts „Brīvais Zemnieks" (agrākā Brīvā Zeme) paziņoja, ka kultūras dekādei Maskavā sagatavo R. Blaumaņa Skroderdienas Silmačos. Nav noliedzams, ka toreiz žīdu grupai bija liels iespaids Pad. Savienībā, tā ka par vārdu „žīds" lietošanu varēja iekļūt nepatikšanās, bija jāsaka „ēbrējs". Pad. Savienībā krieviem šajā plāksnē bija pat „izstrādājies", varētu teikt, karātavu humors. Tā tramvaju uzgaidot, teica: „podjevrelivaju tramvai", jo „podžidaju" (uzgaidu) varētu pārprast un teicēju noturēt par antisemītu. Kā gan tādos apstākļos lai varētu Maskavā uzvest Skroderdienas Silmačos, jo tur tiek karikēti Ābrams, Joske un Zāra? Skroderdienas Silmačos ir pielāgotas jaunajam garam un ka naīvi romantiskais mīlas pāris nav Elīna un Andris, bet Joske un Zāra". Protams, tā ir cita lieta, un ar tādu „repertuāru" tad arī varēja gatavoties braukt uz „kultūras dekādi" Maskavā.

Ja kādam ir 1941. g. „Brīvais Zemnieks" komplekts, tas minēto paskaidrojumu tur var izlasīt vēl šodien.

Skroderdienas Silmačos nu atkal izrādot Latvijā „Drāmas teātris". Man nav zināms, vai tur „naīvi romantiskais mīlas pāris" tagad ir Andris un Elīna, vai Joske un Zāra.

P. Salaks, Madisonā

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS
Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus ar drošu aizkara sūtiet ar
TAZAB & CO. LTD.
22. ROLAND GDNS LONDON S.W.7 ENGLAND.
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtām pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.
CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

...NERĀLKONSULS
...R. N. BRYSON
...Toronto, tel. GE 5861
...14 DANFORTH AVE.

KONSULS
...LIS TOMSONS
...E 8-7798, Montreal, P.Q.,
...VICTORIA AVE., APT. 10

...pdrošināšana
...labākajās sabiedrībās
...ALD. BEBRIS
...Tel. WA 2-5913,
...Rathnally Ave., Toronto

...ASITĀJU ...vēstules

...ECO ĻAUŽU PALDIES

...s Amerikā red.:
...ies latviešu komiteja savā ...no lasītāju vārdā izsaka sir... paldies laikraksta „Latvija ...ā izdevējai Kanadā — DV ... redakcijai un visiem ziedo... par 1956. gadā regulāri pie... laikraksta brīveksemplā... Smaga ir sirmo tēvu un mā... veco ļaužu mītnes pelēkā ik... Tie vientuļi, vai sevī noslē... še pavada sava mūža vaka... Tiem liekas, ka visi vi... zmirsuši, pametuši un atstā... vam liktenim. Grūti viņus ...t no vienaldzības un maz... s sloga un pārliecināt, ka ...i nepieciešami kā paraugs, ...košās audzes zinātu savu ... Mūsu veco tēvu un māmuļu ...bas kavētājs, mierinātājs ...ugs ir lasāmviela — grāma... laikraksti. Mītnes latviešu ...ēkas grāmatas tiek pārlasī... ...nmēr no jauna, jo jaunām ... līdzekļu. Ar pateicību un ...rījumu jāatzīmē laikrakstu ...ju un ziedotāju piesūtītie ...stu brīveksemplāri: Latvija ...ā) 8 eks., Latvija Amerikā 5 ...Laiks (ASV) 2 eks. un Lon... Avīze 1 eks., kuŗus, sada... blokos novietotiem lasītājiem, ...raksta laižam apkārt. Tā la... mostas no vienaldzības snau... ...n sāk dzīvot līdzi un interesē... ...ar tautiešu, tuvinieku, nacio... organizāciju darbu, dzīvi un ...s ideoloģiskā cīņā par pa... ...s atbrīvošanu no verdzības. ...e tēvi un mātes laikraksta ...ija Amerikā" izdevējiem, re... ...jai un ziedotājiem 1957. g. no... ...ai tie arī turpmāk būtu mod... ...neiemigtu savos sargposte... ...ar Latvijas brīvības atgūša...

Jūlijs Būmanis,
komitejas priekšsēdis

...ODEŖU DIENAS MASKAVĀ

...jas Amerikā red.:
...ējā laikā kritiķi par aktie... ...amatieriem neko labu nesa... ...ādē] vēl jo vairāk var priecā... ...ka arī amatieriem kas izcils ...s, kā tas redzams no recenzi... ...par Sv. Katarīnes izrādītām ...erdienām Silmačos. Tas lielā ...esot režisora nopelns. Viņa ...teātra laukā sācies jau Mas... ...Šai sakarā var atcerēties ...erdienu uzvedumu Maskavā. ...patiesi R. Blaumaņa Skroder... ...s Silmačos ir uzvestas Maska... ...Liekas, tas neizdevās, bet iz... ...mēts tas tika, proti, 1941 gada ...umā, boļševiku okupācijas ... Tad „16. republika" gatavo... ...raukt uz Maskavas „kultūras ...ii". Liels bija pārsteigums, ...laikraksts „Brīvais Zemnieks" ...kā Brīvā Zeme) paziņoja, ka ...ras dekādē Maskavā sagata... ...Blaumaņa Skroderdienas Sil... ...s. Nav noliedzams, ka toreiz ...rupai bija liels iespaids Pad. ...enībā, tā ka par vārdu „žīds" ...anu varēja iekļūt nepatikšā... ...bija jāsaka „ēbrējs". Pad. Sa... ...bā krieviem šajā plāksnē bija ...izstrādājies", varētu teikt, ka... ...humors. Tā tramvaju uz... ...i, teica: „podjevrelivaju tram... ...jo „podžīdiaju" (uzgaidu) va... ...parprast un teicēju noturēt ...antisemītu. Kā gan tādos ap... ...los lai varētu Maskavā uzvest ...erdienas Silmačos, jo tur tiek ...ēti Abrams, Joske un Zāra? ...erdienas Silmačos ir pielāgo... ...jaunajam garam un ka naivi ...iskais mīlas pāris nav Elīna ...Andris, bet Joske un Zāra". ...ams, tā ir cita lieta, un ar tā... ...repertuāru" tad arī varēja ga... ...ties braukt uz „kultūras dekā... ...Maskavā. ...kādam ir 1941. g. „Brīvais ...nieks" komplekts, tas minēto ...kaidrojumu tur var izlasīt vēl ...eu. ...roderdienas Silmačos nu atkal ...dot Latvijā „Drāmas teātris". ...nav zināms, vai tur „naivi ro... ...tiskais mīlas pāris" tagad ir ...ris un Elīna, vai Joske un Zā...

P. Salaks, Madisonā

...es atbildēsim;
...stu bezmaksas
...KAIDROJUMI
...A.

Alberts Raidonis

IZRAĒLA

Pašreiz Izraēla ir „karstākā" vieta Vidējos Austrumos. Tās vadītāji atkal spēlējas ar uguni, un visā tuvā nākotnē var izšķirties Izraēlas liktenis.

DAŽI ĀRPOLITIKAS VĒROTĀJI UZSVER, KA ARABU - IZRAĒLIEŠU ROBEŽU JAUTĀJUMS IR LIELĀKS DRAUDS MIERAM VIDĒJOS AUSTRUMOS NEKĀ SUECAS PRETEŠĶĪBAS.

Pirmais pamatprincips mieram Vidējos Austrumos būtu šo valstu robežstrīdu nokārtošana. Citiem vārdiem sakot:
1) arabiem būtu jāatzīst, ka Izraēlas valstij tur jāpaliek un ka to nevarēs „iegrūst jūrā";
2) no otras puses cionistu valstij būtu jāsamierinās ar tās tagadējām robežām.
Bet vai tas varēs notikt?

Izraēla nav ievērojusi vairākus Apvienoto Nāciju lēmumus un vēl līdz šim nav izvākusi savu karaspēku no stratēģiski svarīgiem punktiem: Gazas joslas un Akvabas līča — Ēģiptes territorijā. AN pieprasa, lai Izraēla atvelk savus bruņotos spēkus aiz 1949. g. demarkācijas līnijas. Afrikas - Āzijas bloks, kurā ietelp 27 AN locekles, pieprasa nekavējoties iedzīvināt sankcijas pret Izraēlu.

AN ģenerālsekretārs Dags Hammeršelds brīdinājis Izraēlu, piedraudot ar militārām, ekonomiskām un diplomātiskām sankcijām, ja Izraēlas karaspēks neatstās Ēģiptes territoriju.

Domājams, ka Izraēla beidzot piekritīs t. s. Dallesa plānam. Šis plāns garantē Izraēlas kuģu ienākšanu Akvabas līcī arī pēc tam, kad izraēlieši būs savas vienības no turienes atvilkuši. Visai nevelkā Izraēlas jautājums ir liels iemaņevrējis Sav. Valstis tiešā brīdī, kad pēdējās nopūlas par labu attiecību izveidošanu ar arabu pasauli. Dallesa plāns ir „sitiens arabiem sejā". Atsītot savu „labās gribas" politiku arabu valstīm, ASV vēlas uzturēt savas labās attiecības arī ar Izraēlu, jo žīdu šai zemē ir liels skaits un ietekme ir visai liels svars.

Izraēlas republika ir tikai 20.678 kv km liela ar 1,7 milj. iedzīvotāju. No tiem 1,5 milj. ir žīdu; 125.000 muhamedāņu, 42.000 kristiešu. Galvas pilsēta no 1950. g. ir Jeruzaleme (pirms tam bija Tel Aviva) — ar 170.000 iedz. Gan tikai daļa Jeruzalemes pieder Izraēlai. Otra daļa — Jordānai.

Izraēlas valsts tika nodibināta 1948. g. ar Apvienoto Nāciju rezolūciju un angļu karaspēka atbalstu, sadalot Palestīnu divās valstīs. Šo sadalīšanu, resp. Izraēlas radīšanu, arabu valstis nav atzinušas vēl līdz šai dienai.

Arabi bija dzīvojuši Palestīnā nepārtraukti kopš 7. g. s. pēc Kr. Tāpēc viņi nevar saprast, kā AN varētu noteikt, ka šī zeme nav vairs viņu, kā lielai daļai arabu jāatstāj mājas un jākļūst par bēgļiem. Tāpēc karš bija neizbēgams. Un tas notika 1948. g. starp Izraēlu un Ēģipti, Jordānu, Libānu, Sīriju un Iraku, kas beidzās ar pamieru; arabi zaudēja, kaut arī skaitliski viņu armijas bija daudz lielākas.

Kopš tā laika pagājuši 9 gadi, bet ieroču dārdi un asiņu izliešanas uz arabu un žīdu robežām nav mitējušās, un attiecības šo valstu starpā ir vairāk kā naidīgas.

Vēsturnieki saka, ka senā Izraēla pastāvējusi jau 3000 g. pr. Kr. Ap 1600 g. pr. Kr. tur dzīvojis Abrahams, Izaks un Jēkabs. Ar 73. g. pr. Kr. to pakļāva Romas impērija. Romieši iznīcināja arī Jeruzalemi 70. g. pēc Kr. Kopš tā laika cauri gadu simtiem un tūkstošiem valdnieki nākuši un gājuši un valdījuši par izraēliem, kuri tur dzīvojuši kopš nezināmiem laikiem. Ēģiptieši, asīrieši, babilonieši, persieši, grieķi, romieši, arabi, krustneši, turki pārstaigājuši šo zemi.

No 642. g. pēc Kr. Palestīna bija Islama zeme, no 1577. — 1918. g. tā atradās Turcijas virsvaldībā, bet pēc tam — angļu mandāta apgabals.

Ilgajā svešo varu laikā, žīdu tauta tika izklaidēta visā pasaulē, bet viņi nebeidza cerēt uz sava neatkarīgu valsti. Sevišķi kopš 1. pasaules kara žīdu cerības strauji auga. Anglijas ārlietu ministrs Balfūrs 1917. g. ... cionālas dzimtenes radīšanu žīdu tautai".

Pēc 1. pasaules kara žīdi lielā skaitā sāka iecelot Palestīnā. 1922. g. tur bija tikai 13 proc. žīdu, kamēr 1940. g. jau 30 proc. Notikumi ka nepārtrauktās cīņas arabu un cionistu starpā, kuras nav beigušās vēl šodien.

Izraēlas dibināšanas laikā nebija pat miljona iedzīvotāju, bet parlamentā pieņemtais pamatlikums: „Katram žīdam ir tiesības iecelot Izraēlā," iedzīvotāju skaitu gandrīz dubultoja.

Izraēlas politika ir: aci pret aci, zobu pret zobu. Izraēlas min. prez. Dāvids Ben Gurions aizstāv t. s. „Militārās doktrīnu", t. i. Izraēla nesāks preventivu karu, bet katru uzbrukumu atmaksās divkārtīgi.

Turpretim labais spārns ar Herutu priekšgalā noteikti aizstāv preventīvu karu. Pagājušā gada oktobrī viņš teica: „Lai aizstāvētu Izraēlas robežas, jordānieši jāatgrūž līdz Jordānas upei, ēģiptieši — aiz Sinaja tuksneša līdz pat Suecas kanālim. To varētu izdarīt 72 stundu laikā. Bet laiks var notecēt, jo Ēģipte strauji bruņojas. Tāpēc Izraēlai ir jāuzbrūk tūlīt!" Un drīz vien šie vārdi arī piepildījās.

Kad Kairo radio 27. oktobrī izteica savu brīdinājumu, ka „šausmu diena" ir tuvu, un tam sekoja Sīrijas un Jordānas armiju nodošana kopējai Ēģiptes virspavēlniecībai, tad Izraēla izšķīrās par ātru uzbrukumu, lai pārsteigtu ienaidnieku, vēl nesagatavotu. Un nedēļu vēlāk tiešām pienāca „šausmu diena" — 35.000 demoralizētiem Ēģiptes karavīriem, kas nezēdarbojās, pametot pozīcijas, kara materiālus, gūstekņus. Sešu dienu karā žīdi izcita no ierindas 1/3 Ēģiptes armijas, iegūva kara materiālus 50.000.000 dol. vērtībā un territoriju 3 reizes lielāku par pašu zemi.

Izraēlas stiprums un Ēģiptes vājums sadūrās Sinaja pussalā. Ja Anglija ar Franciju Suecas aferā nebūtu iejaukušās, tad to savu prestižu par Izraēlu.

Jāatceras, ka pirms dažiem gadiem ģen. Rommela Afrikas korpusa virsnieki izpētīja aizsardzības iespējas Sinaja kalnainā pussalā un ieteica Ēģiptei izveidot tur labāko aizsardzības sistēmu, bet Nasers šo plānu noraidīja.

Kā tas bija iespējams, ka ģen. Moše Dajans ar savu armiju dažās dienās cauri Sinaja tuksnesim, pa Mozus senām pēdām aizdrāzās līdz pat Suecas kanālim, sagraujot mītu par Nasera „militāro ģeniju?"

Šis Izraēlas varonis, — 42 g. v. ģen. Moše Dajans, tāpat kā Tito un Mao Tse Tungs, izaudzis partizānu karos, kur zaudējis arī vienu aci. Par savu uzvaru viņš lepni saka: „Ticiet man, tagad visa arabu pasaule visos Vidējos Austrumos no Damaskas līdz Rijadai zina, kur viņi atrodās. Mēs esam izsituši 1/3 Ēģiptes armijas. Mēs esam saņēmuši 5000 gūstekņu, bet viņi no mums tikai vienu vienīgu."

Izraēla izveidota par modernu valsti. Tai ir moderna, labi apbruņota un apmācīta armija, ko palīdzējuši izveidot bij. vācu, angļu un itāliešu armijas virsnieki. Visus, kas valkā uniformas, Izraēlā ieskata par svētiem. Katrs vīrietis no 14—29 g. v. un katra ne... no 14—35 g. v. ... gadu 37 dienas ir uniformā. Pēc tam 24 stundu laikā, pēc ļoti modernas mobilizācijas sistēmas. — Talmudā rakstīts, ka viņi mūrī izaicina laupītāju. Un Izraēla stingri seko Talmuda mācībām, tāpēc savas robežas grib turēt stingri apsargātas.

Lai gan Izraēlas iedzīvotāji lielāko tiesu nākuši no dažādām pasaules zemēm un runā 20 dažādas valodas, tomēr viņu visu kopējā valoda ir Vecās Derības vecebrēju valoda, kas atkal atmodināta pēc 2000 gadu ilga miega. Valoda, ticība, fanātisms, ir tas spēks, kas žīdiem palīdzēja izturēt cauri gadu tūkstošiem un tagad aizstāvēt savu valsti, ko viņi ar lepnumu apzīmē par „paradīzi zobena ēnā."

Nākošā rakstā: ARABU PASAULE.

JAUNS LATVIEŠU ORIĢINĀLROMĀNS
Valdemārs Dambergs
DIEVU AUGŠĀMCELŠANĀS
Kultūras fonda godalgoto Galtnieciības ceļu ievada romāns, kura personāža prototipi ir vairākas mūsu kultūras dzīvē ievērojamas personas. Tikai iesieta.
Cena: $3.90
Pērkams vai pasūtināms visās grāmatnīcās vai tieši apgādā
IMANTA
Postbox 292, Copenhagen V, Denmark.

KORPORĀCIJAS LATVIA 40 GADU JUBILEJAS SVINĪBAS TORONTO

Augšā: prezidijs ar korporācijas karogu, kas atvests līdzi no Latvijas. No kr.: viceseniors A. Melbārdis, seniors V. Uiska, sekretārs V. Timmermanis un oldermanis J. Attaka. Apakšā: 40 g. darbības atceri ievadīja ar svinīgu dievkalpojumu Sv. Jāņa baznīcā Toronto. Dievkalpojumu vadīja korporācijas loceklis māc. A. Lūsis. J. Kreiļa un A. Jāņīša attēli

PĀRSTEIGUMS LIETUVAS VALSTS SVĒTKU SARĪKOJUMĀ

Jauns komūnistu triks trimdinieku mānīšanai

Lietuvas neatkarības 39. gada dienā 16. februārī visos lietuviešu centros notika svētku akti, banketi un cita veida sarīkojumi. Ņujorkā bija 3 šāda veida sarīkojumi: 15. februārī Baltijas brīvības namā notika oficiāla pieņemšana, ko rīkoja Lietuvas ģenerālkonsuls J. Budris un Komiteja Lietuvas brīvībai. Kā viesi bija ieradušies vairāki ārvalstu konsuli, to skaitā arī Rietumvācijas konsuls, kā arī amerikāņu lielāko laikrakstu pārstāvji. 16. februārī bija svinīgs akts Bruklīnā, ko rīkoja tautininki, un 17. februārī notika svētku akts Webster Hall telpās.

Svinīgajā sanāksmē Bruklīnā pārsteigumu sagādāja Amerikas lietuviešu komūnistu vadītāja R. Mizaras ierašanās. Viņš ir arī lietuviešu valodā iznākošā komūnistu dienas laikraksta „Laisve" (Brīvība) galvenais redaktors. Komūnistu vadītājs sarunās bija ļoti draudzīgs un izteica cerību, ka izveidosies ciešāka kultūrālā sadarbība starp lietuviešiem dzimtenē un lietuviešiem trimdā. Līdzīgas valodas pēdējā laikā dzirdētas arī no Viļņas raidstacijas, un šādas ziņas parādījušās padomju Lietuvas presē. Vai tas būtu komūnistu jauns „koeksistences" paplašināšanas mēģinājums?

Čikāgā Lietuvas neatkarības dienā bija rīkots bankets lielākā Čikāgas viesnīcā, kur piedalījās 85 oficiāli pārstāvji, Kongresa locekļi, konsuli un citi. Lietuviešu svinīgajā aktā runāja republikāņu līderis Senātā Noulends.

New York Times savā ievadā 16. februārī atzīmē, ka Ungārija esot tikai viens padomju agresijas piemērs. Pārējās apspiestās nācijas ir cietušas tikpat daudz vai pat vairāk kā ungāri, un tāpēc arī tās pelna, lai viņu jautājumu paceltu Apvienotajās Nācijās.

ARĪ MAZĀS DRAUDZES VAR BŪT STIPRAS

Latviešu ev. - lut. Vienības draudzes darbs Grand Rapidos

Latviešu ev. - lut. Vienības draudze Grand Rapidos (Mich.) nevar lepoties ar savu skaitlisko sastāvu, tajā pavisam ir 255 dvēseles, no tām 195 iesvētīti draudzes locekļi. Taču ne draudzes mācītājs, ne draudzes pārvalde nevar sūdzēties, ka draudzes darbā trūktu atsaucības no draudzes locekļu puses. Ja sākuma posmā pēc baznīcas iepirkšanas bija zināmas bažas, vai būs iespēja kārtot maksājumus, tad tagad šaubas un neziņa zudusi. Stāvokli raksturo draudzes mācītājs J. Lazda un sakarā ar minēto izsakās: „Aizvadītais 1956. g. mūsu draudzei bija pārbaudījuma gads, kad bija jāuzņemas pašiem baznīcas apsaimniekošana un apkopšana. 1955. g. septembrī mums bija pašiem jāsāk domāt par baznīcas apkurināšanu un apgaismošanu, kaut nebija noteikta priekšstata, cik tas draudzei gada laikā izmaksās, jo šos izdevumus sākumā sedza baznīcas agrākā īpašniece — draudze, ar kuŗu 20 mēnešus baznīcas telpas bija koplietošanā. Pēc 16 mēnešu pašu saimniekošanas draudzei ir skaidrs priekšstats, cik mūsu baznīcas apsaimniekošana izmaksā, un tā godam veikta. Aizvadītajā gadā nekādi papildus ziedojumi no draudzes locekļiem nav prasīti, un saimniekots budžeta robežās. Draudzes locekļi pilnā mērā bija izpratuši draudzes vajadzības, un ziedojumi baznīcai ienākuši ar uzviju. Tāpēc arī draudzes materiālais stāvoklis ir stabils. Tāpat stabils ir arī dievkalpojumu apmeklētāju skaits, kas svārstās no 40—80 parastās svētdienās. Izņemot dažas ģimenes, draudzes locekļi dievkalpojumus apmeklē regulāri. Ar pateicību jāpiemin tie draudzes locekļi, kas pagājušajā gadā ziedojuši savu darba spēku un savus materiālos līdzekļus baznīcas altāra un sabiedrisko telpu izdaiļošanai. Bez jau agrāk ziedotiem dievkalpojuma piederumiem, baznīcas altāris ir kļuvis greznāks ar diviem sudraba trijžuburu svečturiem, diviem piemērotiem postamentiem un trīs kristalla puķu vāzēm. Draudzē 1956. g. notikuši 59 dievkalpojumi un izcilākajās svētku dienās kopskaitā pie mums viesojušies 7 viesu mācītāji. Ievērības vērta bija evaņģelizācijas nedēļa, kuŗu vadīja māc. V. Isaks. Vasarā labu atsaucību guva agrie rīta dievkalpojumi. Daudzus dievkalpojumus kuplinājuši ar dziesmām mākslinieki gan no tuvienes, gan tālienes. Pagājušā gadā draudzē dzimuši 4, kristīti 3, laulāti 5 pāri, iesvētīti 11, miruši 5, svēto vakarēdienu baudījuši 125. Aizvadītajā pārskata posmā nav bijuši tikai priecīgi notikumi, bet neparasti liels skaits draudzes locekļu aizvadīts arī kapu kalniņā. Tas ir liels zaudējums ne tikai tuviniekiem, bet visai draudzei. Vērojot draudzes locekļu maksātāju statistiku, ar gandarījumu var konstatēt, ka vairāk kā pieckārtīgi augusi to ļaužu grupa, kas maksājuši draudzei no 31—40 dol. gadā. Neko nav ziedojuši draudzei 15 draudzes locekļi, iepriekšējā gadā 11. Nemainīgas palikušas divas pēdējās ziedotāju grupas, kas ziedojuši pāri par 51 dol. gadā. V. Zirnītis

Savienotās VALSTIS

KOLORĀDO SPRINGĀ (COLO.)

Kupls pulks tautiešu, arī amerikāņi un vācieši, draudzes tējas vakarā 9. februārī noskatījās Latviešu dzīves archīva ASV filmas: Mana Latvija un Rīga šodien. Par filmu Mana Latvija jāsaka, ka tai ir savi labumi, ir arī trūkumi, jo viss paveiktais darbs bijis atkarīgs no materiāla, ko varēja savākt trimdā; protams, niecīgā filmu izveduma dēļ no Latvijas izvēle nav bijusi liela. Lai amerikāņi labāk saprastu un pašiem tautiešiem nebūtu vilšanās Manā Latvijā, gribētos Latviju redzēt tās krāšņākā saimnieciskā un kultūrālā uzplaukuma laikā, bet tādu materiālu nav bijis; tāpēc Baigā gada materiālu pārsvara dēļ varētu iebilst pret filmas nosaukumu.

Atzinība pienākas Latvijas filmoperātoriem, kas, tanī laikā stāvēdami savu uzdevumu augstumos, jo darbs bieži bijis saistīts ar risku, uzņēmuši tik svarīgus skatus, kuri noder tagad kā neatsveŗams pierādījums par Latvijas kapraču izdarībām. Kaut arī filmai ir techniski un scēniski trūkumi, par ko jau rakstīts, filma tomēr sevi ir attaisnojusi un pakalpo acu atvēršanai koeksistences illūziju lolotājiem. Šai sakarā der atcerēties 1955. g. decembri (sk. Time 1955. g. 26. dec.), kad padomijas gangsteŗu ceļošanas laikā pa Āziju kādam amerikāņu sūtniecības ierēdnim Baldanzam Kabulā bija radusies jauka ideja ielūgt uz pusdienām ap 60 Afganistānas valdības ierēdņu, to starpā 4 ministrus, pēc maltītes parādīt filmu Mana Latvija. Filma viesus tā pārsteigusi, ka tie no redzētā klusējuši; tikai blakus sēdētājs Baldanzam teicis: „Priecājos, ka kādam ir bijusi drosme to izdarīt. Tā atvērs dažam acis." Afganistanas premjēru Dāudu (Daoud), kas bija cerējis līgt svarīgus darījumus ar gangsteriem uzticībā, ka visēžu kaimiņi viņu par to neaprīs, amerikāņu sūtniecības ierēdnis Baldanza bija sasaldējis vēsumā pret ceļotājiem gangsteriem.

Un Rīga šodien dāņu tūristu (melnbalta) un zviedru flotes jūrnieku (krāsaina) uzņēmumos redzam tās skaistumā un arī postā. Mūsu svētums — Brīvības piemineklis un Brāļu kapus — sarkanais antikrists nav vēl sabradājis, bet nabadzības un drūmuma zīmogu uzspiedis Rīgas sejai. E. Z.

— Māmiņ, vai tu neesi redzējusi manu košļājamo gumiju?

INDIĀNĀPOLE

Par to, kā izskatās šodien Latvijā, 10. februārī Indiānāpolē runāja Komitejas Latvijas brīvībai loceklis Vilis Hāzners. Ievadot referātu, V. Hāzners starp citu komūnismu raksturoja ar Ļeņina vārdiem: „ir labāk nogalināt 100 nevainīgu nekā vienu vainīgo atbrīvot". Referāts, papildināts ar apm. 50 foto uzņēmumiem, pārskatāmi raksturoja drūmo un bezcerīgi nospiesto dzīvi komūnistu jūgā. Hāzners dažādos ceļos sistēmatiski sakopojis daudz vērtīgu datu par pašreizējiem apstākļiem dzimtenē, par ko jau vairākkārt rakstīts mūsu laikraksta iepriekšējos numuros.

Referāta vakaru bija rīkojusi Indianas Latviešu biedrība. Kaut gan ieejas maksa bija maza — $1,00 no personas, pie kam jaunatnei līdz gadiem ieeja brīva, apmeklētāju bija tikai kāds nepilns simts.

GRAND RAPIDI (MICH.)

Vienības draudzes dāmu komitejas prezidijā par priekšnieci izraudzīta Klāra Andersone, viņas vietnieci Ligita Līvmane, sekretāri Lūcija Gaide, viņas vietnieci Jūlija Rumberga, kasieri Zelma Birzniece.

Jaunievēlēto padomes locekļu, revīzijas komisijas un dāmu komitejas ievešana amatā paredzēta 24. febr. dievkalpojumā, pl. 1 dienā. Pēc dievkalpojuma draudzes dāmas rūpēsies par visu dalībnieku pacienāšanu.

VAI VARAM NOORGANIZĒT KULTŪRAS MŪZEJU?

Piezīmes un pārdomas par kultūras skati Milvokos

Kultūras skate, kas Milvokos notika no 3.—9. februārim, bija Internacionālā institūta latviešu grupas, ALJA's un Daiļamatnieku savienības kopējā darba rezultāts. Laimīgā kārtā tas notika laikā, kad pārējās latv. kolonijās tika atzīmētas Kultūras dienas, tādā veidā glābjot situāciju, kāda bija radusies pēc tam, kad dažādu apstākļu dēļ pārējās organizācijas šogad no Kultūras dienu rīkošanas bija atteikušās.

Eksponātu klāsts bija bagāts, un tas bija sadalīts pa trim istabām. Pirmajā, kas bija latviski iekārtota dzīvojamā istaba, labs aparāts atskaņoja latviešu mūziku. Pārējās divās istabās bija izstādītas grāmatas — gan tās, kas izdotas trimdā, gan arī no Latvijas līdz paņemtās. Starp tām viena — Rīgā izdotā Vidzemes dziesmu grāmata, bija vairāk kā 200 gadus veca. Labi reprezentētas bija latviskās rotas lietas un audumi, sevišķi gribētos izcelt E. Puriņas darinātās tautiskās lelles.

E. Puriņa, kas savā laikā ir beigusi lietišķās mākslas skolu Liepājā, par savām lellēm paskaidroja, ka šis darinājums esot viņas ceturtā serija. Lelles ir apm. 24 collu augstas, tām ir etnografiski pareizi tautas tērpi, rotas lietas ieskaitot. Izrādās, ka pat kurpes ir darinātas no ādas, izlietojot šim gadījumam īpaši pagatavotas mazas līstītes. Šīs lelles ir neapšaubāmi labākās, kādes jebkad redzētas. Atkarībā no novada un tērpa krāšņuma, katra lelle prasa no 50 līdz 200 stundu darba. To ievērojot, saprotami arī panākumi šinī laukā.

Interesi saistīja arī Latvijā atrasto monētu kolliekcija. Netrūka monētas, kas bija nākušas no tālām, svešām zemēm, bet bija arī tādas, kas tikušas kaldinātas mūsu pašu zemē vai kādreizējās Livonijas robežās. Getharda Ketlera Cēsīs kaltais sudraba dālderis uzskatāmi atgādināja mūsu krustceļu zemes nepielūdzamo likteni. Šim dālderim izkalta ir tikai viena puse, bet otra atstāta gluda, jo izrādās, ka tieši tanī laikā (1559. gadā) Cēsis bija aplencis krievu karaspēks. Ar visu šo savu „nepilnību" šis dālderis tagad ir vērts savus 250 „vispilnīgākos" ASV dālerus.

Daudzi varbūt nemaz nezinās, ka K. Ulmanis savā laikā, sakarā ar savas valdības 5 gadu pastāvēšanu, bija plānojis izsniegt īpašu piemiņas medaļu zeltā, sudrabā un bronzā. Medaļas vienā pusē ir viņa vārdi: „Cilvēka patiesā bagātība — viņa darbs", bet otrā pusē redzams lidojošs vanags, turot Nameja gredzenu vārpu vainagā. Ir aizdomas, ka šie skatē redzētie paraugi ir tāda veida vienīgie pasaulē.

Interesanti bija arī skatīt visas rūpīgi savāktās mūsu dziesmu svētku nozīmes, programmas un vadoņus sākot ar 1. Dziesmu svētkiem 1873. gadā Rīgā, līdz pēdējiem — 1955. gadā Milvokos. Pēc šiem piemiņas žetoniem vien var izsekot mūsu dziesmotās tautas liktenim. Varbūt tā nemaz nebūtu slikta ideja, ja Kanadas latvieši savos dziesmu svētkos papūlētos šos žetonus izstādīt. Vispār šeit būtu jāpiezīmē, ka bez H. Riekstiņa (Čikāgā) aizdotajiem ļoti vērtīgajiem eksponātiem, šī skate būtu zaudējusi ļoti daudz no savas vērtības.

Šo skati atstājot, rodas doma, vai nebūtu pēdējais laiks latviešiem noorganizēt kaut ko līdzīgu pastāvīgam ceļojošam Kultūras mūzejam. Protams, no cilvēkiem, kas dažreiz pilnīgi ar dzīvības briesmām ir izglābuši kādu senu un retu priekšmetu, nevarētu prasīt, lai viņi no tā ar vieglu roku šķirtos. Nevar, piem., prasīt, lai tas latviešu karavīrs, kas cīņās un gūstā nav šķīries no pieminētās vairāk kā 200 gadu vecās dziesmu grāmatas, ko tam, caur Vidzemi atkāpjoties, uzdāvināja kāda nezināma latviešu māmuļa, to vienkārši bez nosacījumiem atdotu mūzejam. To nedarīs arī tas, kas visās bēgļu gaitās nav šķīries no savu senču darinātās tikpat vecās tautiskās jostas, taču gribētos cerēt, ka gadījumā, ja kādreiz šāds institūts rastos un būtu lietpratēju organizēts, šos retos priekšmetus cilvēki tomēr aizdotu.

Šāda labi noorganizēta pastāvīga izstāde būtu arī labs informācijas un propagandas ierocis mūsu rokās. Bet tas vēl nebūtu viss. Varam droši atzīties — pēc tik daudz svešniecībā pavadītiem gadiem tā iedarbotos uz dažu labu arī kā spēcīga „latvisko vitamīnu un minerālu deva", kas mūsu trimdas novārdzinātajam organismam būtu vairāk kā derīga. V. Grants.

ALJA's ZIŅAS

Jaunatnes vadītāju konference Milvokos

Šī gada pirmā jaunatnes vadītāju konference notiks Milvokos 16. un 17. martā (ne 23. un 24. martā, kā bija agrāk izziņots).

Starp citu šajā konferencē pirmoreiz ALJA's vēsturē tiks skarti latviešu dzīves aktuālie politiskie jautājumi. ALA's priekšsēža vietnieks Konstantīns Sventeckis nolasīs referātu „Latviešu iekšpolitiskie virzieni".

Tuvākas ziņas (par piedalīšanos, apmešanos u. t. t.) saņemamas pie ALJA's pulciņu nodaļas vadītāja Jāņa Peniķa, 3012 North Bartlett Ave., Milwaukee 11, Wisconsin.

Hamiltonas jaunatnes pulciņš „Rota"

Janvārī notika biedru pilnsapulce un 1957. gada valdes vēlēšanas. Par pulciņa priekšnieku ievēlēts Laimonis Zandbergs.

Valde konstruējusies šā: priekšnieka palīdze Izolde Silkovska, sekretārs Daumants Kalva, biedrzine Vija Veldre, kāsieris Edgars Jeģeris. Kandidāti: Astra Rīša un Lidija Zariņa.

Drīzā nākotnē paredzēts atjaunot tautas deju mēģinājumus, kādēļ jaunieši, kuŗus interesē dejas, lūgti sazināties ar biedrzini Viju Veldri, tel. JA 8-7296.

DIVAS BROŠŪRAS

Valdemārs Skiliņš, Latvju gods un tikumi — Runas par pagātni un nākotni. Apgāds Gaisma 1956. 32 lpp.

A Guide for the Tuberculosis Patient by Ludwig C. Kalnin, M. D. F.C.C.P, Staten Island, New York. 28 lpp.

Pirmās brošūras autors V. Skiliņš, kas Latvijā darbojās Sabiedrisko lietu ministrijā, un, runas teikdams, apceļoja Latviju, tagad izdevis brošūru ar 5 dažāda satura apcerējumiem, kuŗu kopējā doma ir mudināt turēt cienā latvisko stāju. Garākais raksts un definējumiem bagātākais ir „Latvju gods un tikumi", kur autors izteic savus uzskatus latvietības jautājumā. Izmantojot plašo literātūru, kā arī bieži citējot ievērojamu vīru, kā O. Vailda, Leibnica u. c. vārdus, latviešu stāju autors vērtē pozitīvi. **„. . . Latvju tauta savas attīstības svarīgajos vēsturiskajos brīžos tomēr ir pierādījusi augstvērtīgu sava kopējā likteņa vienotības apziņu un parādījusi darbos un cīņās par savām tiesībām apbrīnojamu varonību" (9. lpp.)**

Bet, pieskaroties pašreizējam trimdas laikam, viņš ieteic „katram trimdiniekam, atmetot personīgas dabas ieskatus un iedomas, pirmais pienākums ir — būt par dalībnieku latviešu centrālās organizācijās, jo tās ir tautas interešu pārstāvētājas, un, lai neaizmirstam, arī cīnītājas pret baigo komūnisma varu." (11. lpp.). Citi raksti ir 18. novembra svētkos, nometņu laikos, teiktās runas, veltījumi latvju strēlniekiem un dzimtenes novadu apraksti, kur Skiliņš darbojies. Beigās ir arī kāds rūgts vārds par pareizticīgo baznīcas valodu. Šos laikos šāda brošūra nebūs populāra, jo cilvēki, atrauti no savas zemes, pielīp svešai zemei un aizmirst tautas likteni un uzdevumus. Autora labi domātais darbs jāuzskata par saucēja balsi tuksnesī.

Otru brošūru sarakstījis ārsts Ludvigs Kalniņš, kas medicīnas fakultāti beidzis Tērbatā un savā laikā daudz ceļojis pa svešām zemēm, tagad strādā par ārstu ASV. Viņš ir speciālists plaušu slimībās un savu pacientu vajadzībām angļu valodā izdevis brošūru „Vadonis tuberkulozes pacientam". Iepazīšanās ar šo brošūru var palīdzēt daudziem ļaunās slimības ārstēšanā. O. A.

Mūsu pārstāvis Čikāgā
K. F. ĶEZBERS,
2637 W. Potomac Avenue,
Chicago 22, Ill.,
tel. Brunswick 8-8681,
pieņem abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus un sludinājumus.

CEĻA VĀRDI

Labāk tu klintīm, ne cilvēkiem uztici iekšējās kaites. Svēti tās paauklē, bet cilvēku žēlums ir mēms.
Auseklis

*

Kad spārni ir izauguši, putni un bērni aizlido.

*

Lai ko uzceltu, vajadzīgs simtiem gadu; lai nopostītu, pietiek vienas dienas.

*

Viena paaudze stāda kokus, otra bauda to paēnu.

*

Lai cik stiprs — viens baļķis nespēj balstīt māju.
Ķīniešu sakāmvārdi

JŪS MEKLĒ!

ATSAUCIETIES —

Latviešu centrālai komitejai Vācijā — (21a) Augustdorf b. Detmold, Wohnstaette, Bl. 9, ir ziņas zemāk minētajām personām no viņu piederīgajiem:

Martai, Erikai un Aivaram Stepiņiem, Stanislavam Drazdovskim, dz. 5. 1. 1900. g.; Edmundam Puriņam, dz. 30. 7. 1928. g.; Jānim Reisonam, dz. 28. 6. 1925. g.; Emīlijai Lasmanei, dz. 4. 5. 1879. g.; Ilonai Starķei, dz. 12. 7. 1915. g.; Jānim un Lidijai, dz. Bumbiers, Ziemeļiem; Johanam, Editei un Rūdolfam Stockmaņiem; Dr. med. Jānim Eduarda d. Skrastiņam; Lidijai Opmanei, dz. Läms, dz. 1921. g.; Arvedam Klaus-Kļaviņam, dz. 8. 10. 1925. g.; Arnoldam Dinaburgam, dz. 14. 5. 1927. g.; Danielim Turlajam, dz. 26. 12. 1922. g.; Jānim Bautrim; Danielim Kirvainim; Augustam Smalinieckam, dz. 1896. g.; Aldonai Lusus (varbūt Lūsis), dz. Smalnieks, dz. 1924. g.; Jānim Bulmeistaram, dz. 9. 7. 1919. g.; Dailonim Zariņam, dz. 9. 12. 1923. g.; Marianam Tocelovskim, dz. 1925. g.; Annai Virbickai; Ādolfam Albertam Kinnem, dz. 1907. g.; Jānim Edvīnam Platam, d. 16. 8. 1924. g.; Voldemāram Strazdam, dz. 2. 12. 1909. g.; Jāzepam Lolānam, dz. 2. 10. 1914. g.; Olegam Rebanem, dz. 15. 6. 1920. g.; Leonam Burbulim, dz. 10. 7. 11. g.; Jānim Rūdolfam Ābelei, dz. 9. 9. 1926. g.; Olģertam Martinsonam, dz. 12. 5. 1917. g.; Zārai Kazihal, dz. 1923. g., Rīgā; Bruno, Kārļa d., Kalniņam, dz. 31. 8. 1925. g.; Lilijai Ģibietei; Alfrēdam Zivtiņam; Edai Kristaponei, dz. Priedītis; Teodoram un Ādolfam Kristaponiem; Marijai Lukošei, dz. Kristaps; Annai Freimanei, dz. Kristpsons; Albertam Kastiņam, dz. 6. 9. 1905. g.; Ernestam Irbem, dz. 6. 12. 1919. g.; Ērikai Cielēnai; Georgam Tefferam, dz. 21. 1. 1922. g.; Valentīnai Precei, dz. 16. 12. 22. g.; Atim Rocēnim, dz. 20. 9. 1927. g.; Gunaram Gaundiņam, dz. 9. 2. 27.; Aleksandrai Sproģei, dz. 17. 8. 1919.; Lilijai Valitai Šenovskai, dz. 19. 3. 1928. g.; Olģertam Rupeikam, dz. 1. 7. 26. g.; Broņislavam Civkulim, dz. 1918. g.; Raisai Dorotejai Trecheterei, dz. 4. 2. 22. g.; Lidijai Trubcinskai, dz. Tills; Viesturam Putniņam, dz. 28. 11. 21.; Helmūtam Tīlemanim, dz. 12. 5. 33.; Silvijai Valdmanei, dz. Tilemans, dz. 11. 7. 19.; Vladim. Augustam, Maigai Dunsisiem, Ellai Elfrīdai Vecai, dz. 17. 11. 1899. g.; Heinricham Plēpim, dz. 13. 10. 07.; Annai Rubanei, dz. 29. 12. 05.; Arvīdam Briedim, dz. 29. 9. 1923. g.; Anelīzei Briedei, dz. 16. 2. 1928. g.; Albertam Krauzem, dz. 27. 5. 1912. g.; Anastasijai Zubkovai, dz. 1896. g.; Augustam Kalnajam, dz. 16. 8. 1908. g.; Rob. Neimanim, dz. 10. 3. 1919. g.; Johanam, Milleai, Guntai Mūrniekiem; Visvaldim Lankam, dz. 23. 11. 1924. g.; Mirdzai Goldšmitai vai Dom vai Dolei; Nikolajam Pērkoņim, dz. 1921. g.; Esterei Litvakai (dzīvo it kā Argentīnā); Alisei Olgai, dz. Rigast, un bērniem Viktoram, Verai, Kitijai, Oskaram, Richardam un Erikam Noemmēm; Valdemāram Lejniekam, dz. 1925. g.; Pēterim Misanam, dz. 31. 5. 1921. g.; Kārlim Imantam Allem, dz. 28. 1. 1925. g.

Rakstot LCK, lūdz pievienot starptautiskos pasta kuponus atbildes vēstulei.

(Turpinājums sekos)

„ROTAS" KORIS VILMANTIKĀ POŠAS DZIESMU SVĒTKIEM

Koris ar dir. P. Aldiņu vidū iestudē programmu braucienam uz Kanadu.

DOKTORA DARBS PAR HERCOGU JĒKABU

Aleksandrs Berķis — profesors Ziemeļkarolainas universitātē

Viskonsinas universitāte (University of Wisconsin) piešķīrusi Aleksandram Berķim doktora gradu (Doctor of Philosophy, 1956) par darbu „The Reign of Duke James in Courland."

A. Berķis (Latvijas universitātē beidzis tiesību zinātņu fakultāti) ASV studēja Eiropas vēsturi. Savā 335 lappušu lielajā darbā par Kurzemes dižo hercogu Jēkabu Berķis varējis piekļūt literātūrai un avotiem, kādi Latvijā nebija pieejami. Pārsteidzoši plaša literātūra par Jēkaba laikmetu rasta angļu valodā — Anglijas vēsturnieku darbos, kas liecina par hercoga popularitāti un svaru tā laika notikumos. Tāpat šim tematam ne mazuma darbu veltījuši vācu vēsturnieki. No latviešu valodā līdz šim publicētiem darbiem kā kapitāldarbs vēl aizvien atzīstams Juškēvica Latvijā izdotais darbs par hercogu Jēkabu. Tieši zinātniskā laukā, dodot daudzas vadlīnijas un pieturas punktus arī Berķa darbam — neatsverams ir prof. Spekkes „History of Latvia."

Berķa darbā daudz interesantu atklājumu un domu.

Kā tā laika merkantīlisma tīrākais „iemiesojums", hercogs Jēkabs fanātiskā neatlaidībā būs turējies pie principa, ka „nauda nesmird." Būdams gan goda vīrs un Kurzemes zemnieku iemīļots labdaris, Jēkabs tomēr (līdz šim neatklāts fakts) rosīgi tirgojies arī ar melnajiem vergiem — no cilšu virsaišiem uzpērkot Afrikas iedzimtos un vedot tos uz Ameriku pārdot, šinī nolūkā regulāri uzturot savu kuģu satiksmi strp Afrikas rietumu piekrasti un Rietumindijas salām, atzīstot šādu tirgošanos par labu, ienesīgu veikalu (. . . „in diesem glänzenden Geschäft . . ."). Par Jēkaba vergu tirdzniecību nepārprotami liecina angļu vēsturnieku darbi un arī vācu vēsturnieks Matisens.

Jēkaba jūras vara Berķa darbā starp citu interesanti salīdzināta statistikā ar toreizējo lielvalstu flotēm ,kā Francijas, Zviedrijas (kuģu skaita attiecība kā 60:18 resp. 30). Vienīgi Anglijas un Holandes flotes varējušas līdzināties Kurzemes flotei. Šīs abas valstis arī visvairāk iekārojušas Jēkaba darba augļus, bijušas reizē Jēkaba draugi (sevišķi Anglijas karalis) un viņa koloniju un flotes nolaupītājas.

Spilgti izceltas Jēkaba vājās puses — nepārdomāta bona fide uzticēšanās ārzemniekiem (afēristiem — koloniju pārvaldniekiem un kriminālіem elementiem — kuģu kapteiņiem), kā arī aklā paļaušanās uz valstu līgumiem un solījumiem. Pēdējais fakts iznīcināja ziedošo hercoģisti un pašu Jēkabu. Jēkabs bijis īsts miera kalps, koeksistences pielūdzējs un starptautisko līgumu fanātisks atzinējs. Kā zināms, Jēkabs pat nav pūlējies radīt kaut cik respektējamu armiju; nav ļāvis kuģu apsardzēm iesaistīties cīņās, un pilnīgi novārtā atstājis Kurzemes militārās aizsardzības problēmu. Nauda un līgumi bijuši Jēkaba vienīgie „ieroči", bet — naidnieku ciniskā vara bija tā, kas viņu ar visiem līgumiem pazudināja.

Naudas politika Jēkabam izdevusies vienīgi viņa attiecību kārtošanā ar iekšzemes pretiniekiem — muižniekiem. Polijas galmā Kurzemes baroni bijuši bezspēcīgi — Jēkaba „skanošie argumenti" nedeva nekādas uzvaras iespējas mūžīgi neapmierinātajiem latviešu zemnieku izmantotājiem.

Negribētos gan slavēt Berķa censšanos „ķristīt" vēsturiskās personas un vietas resp. angliskot vārdus un nosaukumus .Vēstures avotos, p. p. maz varēsim sameklēt „Duke James" vārdu. Hercogs bija vācu izcelsmes un derēja paturēt vārda oriģinālrakstību.

Darba lielā nozīme slēpjas iespējā dot angliski runājošai pasaulei (ASV) izdevību ieskatīties latviešu vēsturē — zinātniski objektīvā veidā. Darba pirmā ceturtdaļa veltīta tieši Latvijas vēsturei (pirms hercoga Jēkaba laikiem), aprakstot brīvo latviešu cilšu iekarošanu. Ar šāda temata izvēli Berķis ne tikvien ieguvis doktora gradu, bet arī godam pasvītrojis iespēju popularizēt savas dzimtenes vēsturi.

Berķis tagad ir vēstures profesors Ziemeļu Karolainas universitātē.

Z. K.

LAMPATĀNS GATAVOJAS DZIESMU SVĒTKIEM

Par Lampatāna korista gaitām stāsta Augusts Nopūta

„Amālijas jaunkundz, tā vairs nevar, jums viņš jāsavalda. Kā nāk pirmdienas un piektdienas, tā 'tik trrr! trrr! pa telefonu un sauc līdzi. Ja būtu dzēruši vien, es nebūtu neteikusi, bet jūsējais manējam karakteri bojā," Taisnības kundze žēlojās par Lampatānu.

„Ko lai ar viņu darā?" Amālija saprata Taisnības kundzes situāciju, bet neredzēja izejas, „tajās dienās man kopā mēģinājums, tad es nevaru viņu vočēt."

„Vočējiet kā gribat, bet tā neatstājiet," Taisnības kundze nepadevās. „Šitā viņš posta mūsu ģimenes laimi."

Amālija jautājumu pārdomāja. Ne jau Taisnības kundzes bēdas vai viņa paša morālais sabrukums uztrauca, bet doma, ka vakaros, kad viņai jābūt mēģinājumos, Lampatāns paliek pilnīgi bez uzraudzības. Reiz jau viņa par to bija iedomājusi un jautājusi, ko viņš tajās reizēs dara, un tad viņš bija atbildējis:

„Tāpat vien . . . palasa kādu labu grāmatu . . . iet gulēt . . . "

Toreiz viņa noticēja, bet tagad izrādījās, ka tie bijuši meli, un ka pirmdienās un piektdienās Lampatāns citiem raksturu.

Viņa nolēma, ka jāatrod izeja. Svētdienas vakarā viņa to bija atradusi.

„Pēter," viņa tam teica, „tu rītvakar brauc gar manu māju un uzpiķē mani. Un apģērbies kā nākas, lai nav kauns no cilvēkiem. Mums būs koris mēģinājums."

„Mums?"

„Jā, mums. Tu arī mācīsies dziedāt un piedalīsies mēģinājumos."

„Vai tu nu nav aušīga! Cik man tās dziedāšanas, to es varu bez kādiem mēģinājumiem: ja vajaga rupjāk — iekampj kādas alus dzēri . . ."

„Tā nebūs tāda dziedāšana kā tu domā," Amālija pamācīja, „mēs gatavojamies Dziesmu svētkiem, visa tauta gatavojas — "

„Kas saka, ka es negatavojos?" Lampatāns pārtrauca. „Galdiņu aizrunāju pirmajā rindā, tad vajaga!"

„— visa tauta gatavojas, mācās dziesmas, šuj tautas tērpus, krāj naudu un tā. Un tu arī piedalīsies korī!"

„Man nav balss," Lampatānam tāda tukša runāšana sāka apnikt, „nemaz nav. Un laika arī nav."

„Laika tev diezgan, un kad ar brāļiem kopā Zilo lakatiņu rausti, tad tavu balsi vien dzird. Tu nāksi korī, un ar to diezgan."

„Vai tu nu neesi uz eža uzsēdusies!" Lampatāns sāka kļūt nepacietīgs. „Es tak nevaru meldiņa noturēt! Un balss lūzums arī man ir!"

„Tur būs vēl astoņi simti piecdesmit. Gan tie meldiņu noturēs," Amālija nobeidza sarunu, un pirmdienas vakarā Taisnība velti gaidīja draugu piezvanām.

***

„Nu es zinu kā jēram ap sirdi, kad to ved uz kaušanu," draugs pie sevis bubināja, Amālijai otrā stāvā līdzi kāpjot. Tur lielā telpā bija sanākuši gabali trīsdesmit gan sveši, gan pazīstami pigbridžieši. Kāds trimšķināja klavieres, daži, galvas kopā sabāzuši, dūca kādu nepazīstamu melodiju, citi tāpat sarunājās, un vēl citi šķirstīja nošu lapas un tajās šo to atzīmēja.

„Paskaties tikai," viens no bara iesaucās, „Lampatāns arī atmaldījies! — Tāpat sērst nāci, vai dziedāt taisies?"

Lampatāns norīstījās. Atzīties, ka Amālija atkomandējusi — tā kā negribējās. Sacīt, ka ciemoties vien nācis — neviens neticēs.

„Dziedāt gan," viņš iegrieza smaidu ģīmī, bet sirdī noņēmās: — tu nu, Amalij māsiņ, tagad vari sev meklēt citu enkuru, kur dzīves kuģīti pietauvot; man ar šito reizi, laikam, pietiks. Par apsmieklu mani pataisīt!

Viņš apsēdās uz sola gala un gaidīja. Tad viņam apnika gaidīt, un viņš pameta acis uz to pusi, kur Amālija bija palikusi — un apjuka. Amālijai, laikam, ar domāšanu tomēr kaut kas nebija lāgā, jo vai prātīgs meitietis, kam visi pieci pa vienu vietu, vestu savu izraudzītu un jau noķertu līgavaini, kur tik daudz jaunu un glītu meiteņu kopā?! Viņš iegrozījās ērtāk — tā, lai labāk varētu redzēt to ar sarkano jaku.

Ilgi viņš tomēr nedabūja mākslu netraucēts baudīt — ieradās diriģents.

„Ā — ē — Lampatāna kungs!" diriģents saviebās. „Jūs arī te? Kāpēc jūs nācāt?"

Lampatāns ātri paskatījās sarkanjakainajā — tā smaidīja, ka zobi vien spīdēja.

„Kāpēc nācu?" viņš atbildēja. „Pats apkārtrakstā džinkstēji, ka korim dziedātāju vajaga, bet nu — kāpēc nāci?"

Diriģents sagrozījās uz apaļā ķeblīša un piesita klavierēm pāris skaņas.

„Nu, labi, labi. Nāciet šurp — izmēģināsim balsi."

„Kas tur ko mēģināt? Ja gribi — mēģini savu. Es savu zinu. Paprasi šiem te — visi mani dzirdējuši dziedam," Lampatāns piesauca lieciniekus.

„Bet mums jāzina, vai varat balsi noturēt," diriģents neatlaidās.

„Es nevarētu noturēt?" Lampatāns apvainojās. „Trīs dienas varu noturēt, ja vajaga. Toreiz, kad Caurumiem māju iesvētīja — pirmdienas vakarā citi tikai pūta vien vairs, bet manis dēļ vēl policists atnāca — lai neesot noizī. Es — un nenoturēs balsi! Noturies tikai pats uz sava krāģīša!"

Diriģents piesita divus lielus akordus — bing — bang! Tā viņš nomierināja nervus. Tad viņš pamazām kļuva piekāpīgāks.

„Un kādu balsi jūs dziedat?"

Lampatānam tāda tincināšana tomēr sāka riebties.

„Pats savu! Ja tu vari kādu citu, tad ej uz cirku!" viņš nikni noteica un būtu gājis prom, ja nebijusi tā sarkanjakainā.

„Savu gan," diriģents bija lēnprātīgs kā UNO tante, „bet kā — augstu vai zemu?"

Šo jautājumu Lampatāns saprata. Tas bija lietišķs un tāpēc atbildams.

„Tas ir, kā kuro reizi. Pirmdienās parasti ir zemāk, bet uz nedēļas galu noklārējas. Šie jau te zina — vai nu vienreiz vien kopā dziedāts," viņš atkal pagriezās uz vīru pusi.

„Viņam labs bass," viens no bara nāca palīgā, un tā Lampatāns iekļuva basos.

„Tur viņu mazāk manīs," diriģents pie sevis nomurmināja, bet to Lampatāns vairs nedzirdēja.

Mājās ejot, viņš gribēja veco brūti drūzmā pazaudēt un aprunāties ar sarkanjakaino, bet Amālija viņa atraušanās kustību laikā pamanīja:

„Nāc vien, nāc, dziedoni!" viņa iekērās jaunajam basam zem elkoņa. „Nesāc ganīties citos aplokos!"

„Man vēl ar diriģentu . . . " Lampatāns mēģināja atrunāties, „par nākošo mēģinājumu . . . "

„Nebūs nekāda nākamā mēģinājuma!" Amālija cieti noteica. „Kur man, aitai, arī galva bija, tev tādu sieviešu baru rādīt! Ej labāk ar Taisnību kādu alu vai . . . "

Bet šoreiz viņa pārrēķinājās.

„Nekā, dārliņ," Lampatāns teica. „Tā nu nebūs kā tu domā! Tagad, kad manī uzliesmojusi mākslas dzirksts, to ar alu nenodzēsīsi! Kaut vai man cita brūte jāmeklē — es palieku un dziedu!"

„Cita brūte! Tas tev patiktu! — Nez', ko tai sarkanajā asakā atradis? Uzvilkusi trīs numurus par mazu jumperi — ir tad vēl nekā nav ko redzēt! — Ja jau, tad jau! Tad dziedāsim arī abi! Bet tad tu man sēdēsi blakus!"

Un stingru roku Lampatānu saviem sāniem pierāvusi, Amālija atsita ar kāju durvis vaļā, un viņi abi izgāja no siltajām, gaišajām, bet pīeelpotajām telpām svaigajā, dzestrajā Pigbridžas nakts gaisā. Bija februāris, debesīs mirdzēja miljoniem zvaigžņu, uz ietvēm sniegs bija cieti piemīts, un degunā, dvašu raujot, iedūra pāris desmit sīku mazu adatiņu.

Bet Lampatāna sirdī bija dziesmots ziedonis cieši pieguloša, sarkanā adītā jakā.

Amālija, protams, tādu nevarētu valkāt.

BEZ IEMAKSAS UN TIKAI PAR $1.00 NEDĒĻA

jūs varat iegādāties Amerikā modernāko un elegantāko rakstāmmašīnu

SMITH - CORONA, SILENT - SUPER, PORTABLE.

Cenas, ieskaitot excise tax, tikai angļu valodai $132.00, plūs latviešu valodai $137.30

Nepalaidiet šo izdevību, rakstāmmašīna ir noderīga un nepieciešama katrai mājai. Mašīnas ir 4 pasteļkrāsās: zilā, zaļā, pelēkā un rozā. **Nosūtām arī uz Kanadu.** Ar pilnu tūlītēju samaksu 20% atlaide.

Krājumā ir arī mazās ceļojuma HERMES mašīnas — $74.50.

Ar latviešu valodas mašīnām var netraucēti rakstīt citās valodās.

SMITH - CORONA Dealer

LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa, USA

INTERNS KOSTĪMU VAKARS TLB

Kā redzams uzņēmumā, TLB saime jūtas jauki savā sarīkojumā „Ārpus rāmjiem". J. Kreiļa uzņ.

ĢIRTS SALNAIS

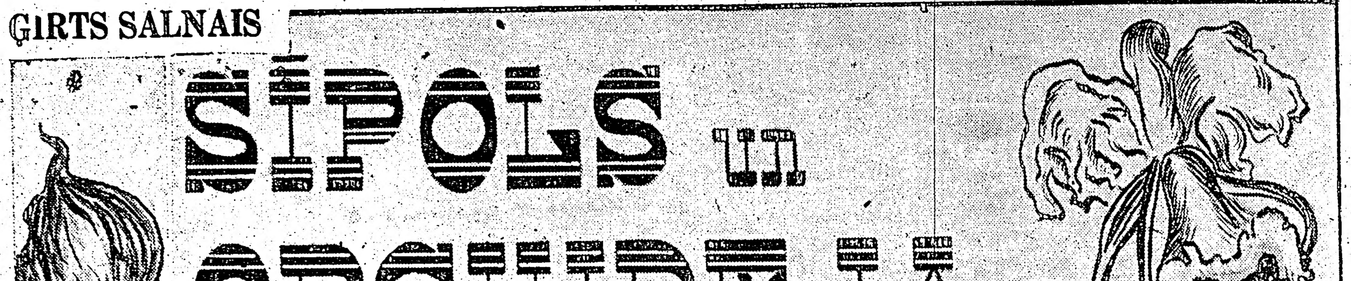

(17. turpinājums)

„Esi nevesela?"

Kas bija ar šiem vārdiem? Vai tur neskanēja izsmiekls? — Kētes sejā atmirdzēja košs saulriets.

„Esmu vesela, māt. Tas tāpat. Atvainojos, mā . . ."

„Nu, protams," Liliāna nenovaldījās un paraustīja plecus. Melnajās acīs bija ieklīdusi kā nakts, baltajā sejā izdzisusi laipnība.

„Mieru, mieru, Pek!" meitenei paspruka izmisīgi skaļi. Greizsirdībā viņa tagad būtu varējusi sist zirgam. Tas bāza purnu mātes saujās un meklējās pēc kabatām.

„Mieru, Pek," Liliāna īsi pasmējās un devās pie meļņa, kas bubinādams griezās pretī.

Kēte paslepus izgrābstīja no kabatas cukura graudu un pastiepusies iebīdīja gar lauzni Peka mutē:

— Nejaukais zirgs . . ., — par visu šo neko, sirds lūza vai pušu. — „Es tā vairs nedarīšu, Pek." Nobēdājusies un pilna kauna, viņa pavirzīja zirgu sānis, lai Liliāna ar savējo tiktu garām, un, nokārusi galvu, sekoja augšup kalnā.

Pavakares mijkrēšļa atstaros ganību pelēkums sidraboja.

Aplokos jaunlopu kustība bija pierimusi.

Stāvēdami, vai saguluši baros un bariņos, uzņemot naktsmieru, tie laiski gremoja, vai slaidām raupjām, rūsgani sārtām mēlēm spodrināja savus melnos, mīkstos kažokus.

Slaucamās govis pa starpaploku taciņām klīda mājup, uz mugurām un ragu galos nesdamas dziestošās dienas gaismu. Knakšķēja nagi; čaukstēja sabirzdami cieti nokaltušie, lietus laikos iemīdītie māla kukurži. Skanēja kā tāla apgurušu spēlmaņu kastaņešu mūzika.

Liliāna gaidīja Kēti, iegriezusi zirgu ganību galvenās olnīcas krustcelēs. Meitenes kavēšanās tāļu iepakaļ viņu klusībā priecināja. Liliānai derdzās atgriezties mājās, kad tur bija resnais Dillass. Milža paskats — gribot negribot — aizskāra viņas aistētiskās jūtas; viņa suniskā pakļāvība Meta gribai riebās; viņa iztapība, kas, likās, robežojamies ar izspiegošanu, uztrauca un modināja bažas, bet Daga sivēnīgais skatiens, līzdams no bezskropstu plakstiem, uzurdīja pretīgumu un naidu, kad tas salkans, dīvainas dievināšanas un nepārprotamu alku sajukumā, sekoja vai nu pašai Liliānai, vai ložņāja ap Kēti un abām jaunajām meitenēm — Diānu un Beatrisi.

Mets gan būtu varējis savas ģimenes izspiegošanai nolīgt kādu cilvēcīga izskata — iztapoņu.

Liliāna līdz tam bija varonīgi pacietusi vīra dīvainības, kā sava mūža mazāko ļaunumu. Taču, gadiem aizritot, Metā aizdomība pret sievu auga augumā. Lielā veiklība un gudrā aplēse, izmantojot apstākļu sagadīšanos pirms divdesmit gadiem un apprecot septiņpadsmit gadus vecu, izmisušu meiteni, tagad atriebās pie paša.

Tā nebija tikai lielā gadu starpība un līdzi tai arvien izteiktāka temperamentu atšķirība, kas viņus ne vien atsvešināja, bet darīja nedraudzīgus. Kļūda bija tā, ka Mets Gerriks, saskaņā ar dzimtas ieražām, bija vēlējies pārvest mājās sievu, kas nebūtu mazāk ražena par pirmo cilts pamatu licēju Loti Gerriku, un tādu, kas cienīgi spējīga pārstāvēt viņu pašu visās tajās izdarībās, kuras bija nepieciešamas, lai sekmīgi varētu spīdēt Aberdīnas sabiedrības un savu ticības brāļu priekšā. Izrādījās, ka no visa tā nebija nekas labs iznācis. Pateicībā par viņas un visvairāk par viņas tēva paglābšanu no posta Liliāna gan pirmos gadus nekurnēdama pakļāvās Meta iegribām, bet, augusi citā pasaulē, nespēdama aizmirst tās pievilcību, viņa nekādi nepadevās kārdinājumiem pārvērsties kāda milzu kontinenta sīka provinces kakta varonē. Viņa nebija ne radīta, ne audzināta šādam nolūkam, un kopdzīvē, dažkārt pašai nemanot, pamatos sapostīja vīra vienkāršos mērķus un sapņus.

Nabaga vīrs!

Vīrs, kas prata turēt savā varā veselu pilsētu, nespēja saskatīt bezdibeni, kas viņu un viņa sievu bija šķīris no laika gala. Viņam nebija ienācis prātā, ka precoties, Liliānu bija vadījis tikai aprēķins, un ka viņas nevainojamā uzticība nedibinājās vis mīlā, bet godprātībā. Ja tā būtu tikai jaunības aizrautība, viņa sen būtu no Meta aizbēgusi.

Lielā nelaime slēpās un bija sākusies ar Liliānas tēvu, kas par spīti vecumam, vēl šodien dzīvoja kādos bērnišķos sapņos.

Šis velsietis, studējis Kembridžā, pirmos zinātniskās darbības gados britu kollēgu vidū modināja cerības, ka viņa personā laimīgi apvienojušies gaišredzīga archaiologa, dedzīga vēsturnieka un iztēles bagāta dzejnieka talanti. Viņa rakstu stils bija tik skaidrs un krāšņs, ka, likās, atkal reiz radies līdzīgu izmēru vīrs kā Gibons, vai frančiem Tēns un vāciem Mommsens, kas zinātnes nopietnību spēs ietvert arī pievilcīgās krāsās un mirdzumā.

Diemžēl, angļu draugu prieki bija īsi.

Liliānas tēva talanti aizgāja ļaunākus neceļus, nekā būtu noticis, ja viņš kļūtu dzērājs un plencis vai ik rītus sūtītu bērnus uz veikalu zagt brokastīm baltmaizes apalīšus.

Šādas sērgas varētu ārstēt. Aneurina Llevelina kaite bija reizē noziedzīga un, sakarā ar viņa tiepīgo iedabu, neārstējama. Par spīti lielajiem talantiem, viņš bija ar aklumu sists dažos vienkāršos jautājumos. Llevelins neatzina, ka viela iegūst dažādu nozīmi atkarā no vietas un apgaismojuma. Viņu neietekmēja draugu zīmīgs aizrādījums, ka, piemēram, balts audekls, pakārts dienas laikā attālākā istabas kaktā, ir un paliek balts audekls, kamēr mēness gaismā tas var pārvērsties bīstamā spokā par briesmām saprātīgākiem cilvēkiem. Tas pats audekls vienā gadījumā var saukties palags, bet citā līķauts.

Vai nu viņš vēlāk to atzina vai ne, viņa pētījumi un izklāsti seno ķeltu un to pārpalikumu — īru, velsu, basku un skotu vēsturē pārvērtās spokos, kas satracināja daudzus nosvērtus un aukstasinīgus džentlmeņus.

Toreiz bija nākuši modē tautu pašnoteikšanās principi.

Pirmā pasaules karā sakauto vai sabrukušo impēriju zīmēs uzvarētāji bāgātīgi izdalīja tautām brīvības chartas. Sajūsminājies par neparasto cēlsirdību, kas piemeklējusi valstsvīrus, tāpat kā seno ķeltu varonības un īpatās kultūras apburts, Aneurina Llevelins sirsnīgi sāka pierādīt, ka nekas ļauns nenotiktu, ja ķeltu pēcnācējiem arī tiktu piešķirta pilna brīvība un neatkarība. Kaut nekā ķecerīga viņa rakstos nebija, taču pašos pamatos tie dibinājās vieglprātībā. Llevelins bija piemirsis, ka īri, velsi, baski un skoti dzīvo ne karu zaudējušu, ne sabrukušu impēriju zemēs.

Ja viņš vienīgais būtu izdarījis kļūdu, varbūt to piedotu. Spējīgajam zinātniekam dotu kādu sevišķu uzdevumu pārbaudīt Lieldienu salu dīvainās senkultūras liecības vai aprakstīt Budas tempļus Indoķīnā, un pēc dažiem džungļos pavadītiem gadiem liktenīgās kļūdas būtu izlabotas. Kā par nelaimi, Liliānas tēvs bija tikai viens no daudzajiem, kas nebija skaidrībā par to, ko drīkst un ko nedrīkst.

Skotu karstgalvji sāka zagt savu bijušo karaļu piemiņas lietas svētākajās vietās. Velsieši, tikuši pilnā skaidrībā, ka viņu literātūra ir viena no vecākajām Eiropā, gluži nopietni pārsprieda jautājumu par neatkarību. Bet īri bez kādas kautrēšanās pārgāja atklātā dumpī.

(Turpinājums sekos)

Gara Kultūrai

LIELĀ BOHĒMIEŠA ATZĪŠANĀS

Fragments no Jāņa Tīdemaņa memuāriem

Sakarā ar mūsu otas un krāsu lielmeistara Jāņa Tīdemaņa 60 mūža un 30 darbu gadu atceri, ko gleznotājs atzīmēs ar izstādēm Toronto un Bostonā, sniedzam fragmentu no viņa memuāru lapām, kas atspoguļo gleznotāja raibo, dēkaino mūžu, viņa bagātīgo pieredzi un aumaļaino dzīves un darba tempu, kā kādreiz dēkainā zeltkaļa Čelīnī memuāri, kas kļuvuši slaveni visā pasaulē.

Šodien es svinu savu laulību 18 gadu atceri. Par to man jums, saviem draugiem, noteikti jāpastāsta, kaut zinu, ka jūs man rakstīsat vēstules un teiksat: „Kāpēc tu, Džo, labāk neturies pie savām pindzelēm?" Bet es nespēju nekādi atturēties, lai jums kaut ko pastāstītu arī par šo lietu.

Tas notika tieši šorīt, kad Stāsija mani uzrunāja šādiem vārdiem: „Nu, kur tad ir tās zelta aproces, ko tev vajadzēja man šodien pasniegt — šodien, kad ir pagājuši 18 gadi kopš mūsu kāzu dienas! Būtu kaut vai nospodrinājis vismaz to misiņa aproci, ko toreiz man dāvināji, lai pierādītu ka mani atceries!"

Tiešām — biju aizmirsis šo dienu, bet reiz — pirms 18 gadiem — atceros to kā šodien, — bija liels galds ar skaistiem bakarā biķeriem, antikvariātos sameklēti trauki, un daudz krāšņu puķu un ziedu greznoja manu darbnīcu, — Rīgā, Skolas ielā 12 A, 6. stāvā.

Tikpat daudz un dažādi bija mani draugi un lūgtie viesi: rakstnieki, poēti, gleznotāji, mūziķi, aktieri, dziedātāji un dziedātājas, pielūdzējas un pielūdzēji, magnāti un mecenāti, — pat kritiķu netrūka.

Glāzēs tika liets, un tās tika tukšotas. Dziedāja gan kopā, gan atsevišķi. Tāpat mūzika skanēja no visdažādākiem instrumentiem, bet cigāru un papirosu dūmi bija aizplīvurojuši gaisu līdz nesaredzamībai.

Šais dzīrēs tika rakstītas un nolasītas poēmas, šai naktī tievas, slaidas un apaļīgas rociņas vijās ap kungu kakliem, no čaukstošiem zīda brunčiem dvašoja visdārgākās franču smaržas.

Tā tas notika toreiz. —

Bet šodien man nav neviena drauga, neviena viesa, nav arī neviens aicināts.

Citādi tomēr nekas nav mainījies. Mana Stāsija izskatās tikpat jauna kā toreiz, tikai es pats esmu kļuvis drusku vecāks. Toreiz mums bija divas istabas — ateljē, otra guļamistaba un virtuve, bet trūka vannas istabas. Šogad — ir divas istabas bez virtuves, toties ir vannas istaba! Automobilis arī toreiz bija, ir arī tagad, un — kā gan mums trūkst? Varbūt mērķis, gols, kas būtu it kā jāsasniedz? Bet kas tad ir mērķis? Toreiz es biju pilns ar vitālu dziņu traukties pretim šim mērķim, par kuru man nebija nekādu zināšanu, kāpēc ir šis mērķis, pēc kā es dzenos?

Bet kaut kur bija jātiek briesmīgi ātri . . . Tā skriedams pretī šim mērķim, biju atgriezies Latvijā, bet mērķis vēl nebija manāms — pat ne tuvumā, kaut pasaulē es biju uzkāpis „pašā augšā". Par manām gleznām maksāja visaugstāko cenu, suminja un cildināja mani un manus darbu, bet mērķa — nebija . . .

Žurnālisti rakstīja garas slejas par manām asprātībām un izdarībām. Rakstnieki sacerēja grāmatas, sievietes duelējās, kritiķi strīdējās un lauzīja galvas.

Dāmas mani raustīja uz visām pusēm, lutināja un dzirdināja, tāpat arī kungi. Mēģināju bēgt uz citām valstīm, tur tas pats. Bet mērķa nebija . . .

Tad izcēlās karš un mani iekeselēja Rīgā. Izceļošanas laikā ar beidzamo kuģi devos uz Konstanci, Kreislingenu, pie Šveices robežas, ar savām 47 saritinātām gleznām bagāžā.

Pēc pāris dienām piegājām pie lieliem dzelzs vārtiem, kas šķīra Vāciju no Šveices.

„Redzi, tur, Anastāsija, ir Šveice, un tur ir viss, ko cilvēks var iedomāties un vēlēties. Mēs svinēsim Ziemassvētkus tur — otrā pusē."

„Tak nemuldi, tu vienmēr pārspīlē visas lietas," viņa mani apsauca.

„Kas tur ko pārspīlēt? Būsim tur — un tas viss."

Tā es biju jau nolēmis. Jā, bet kur mērķis? Un tad, stāvot pie šiem vārtiem, man ienāca prātā kāda teika par feju, kas, draiskulīgi skriedama pa pļavām, ieraudzīja lielus dzelzs vārtus, ko atvēris sirms, zelta-tērpā vecītis. Vecītis teicis: „Tu redzi, feja, šo skaisto dārzu? Nāc, lūdzama, iekšā!"

Bet feja aiz liela brīnuma apstājusies.

Tā arī es atrados pie šiem vārtiem, bet mani neviens neaicināja tur ieiet. Man pašam bija jāmeklē vecītis, kas man tos atvērs.

J. Tīdemanis

JAUNAJAM KRĀJUMAM STRĒLNIEKS GAITAS UZŅEMOTIES

Iznācis rakstu krājums „Strēlnieks", kas veltīts strēlnieku lielo kauju 40 gadu atcerei. Krājumu izdevusi strēlnieku galvenā pārstāvība, rakstus sakopojis Edvīns Mednis. Par krājuma ļoti glīto ārējo ietērpu rūpējusies Viļa Štāla spiestuve Ņujorkā.

Rakstā par strēlnieku sasaukšanos teikts: „Lielo kauju 40-tā atblāzmā mēs atsākam strēlnieku sasaukšanos, sasaucoties savā starpā un arī ar visiem sabiedrības locekļiem. Mēs atgādinām sabiedrībai, ka mūsu starpā ir vairāki vētru skarti ozoli, kam nepietiek tikai ar cēliem vārdiem, bet tiem daudz nepieciešamāka ir silta atsaucība darbos. Visai trimdas saimei un mūsu cīņu veterāniem ir liels uzdevums, kas nāks par labu mūsu tautai un dzimtenei, ja vien pratīsim virzīt mūsu spēkus pretim kopējiem nacionāliem mērķiem.

Plašo un bagātīgo saturu ievada raksts „Mūsu pirmā armija pieņem lielo parādi", seko „Strēlniekiem jāpiepilda to liktenis". Edv. Mednis. — Kur tu esi? A. Richters. — 40 gadu pēc Ziemassvētku kaujām. — Lielo kauju ugunīs. Dr. med. A. Baidiņš. — Strēlnieku gaišums. O. Neimanis. — Lielo laiku saucēja pieminai. Lielās liesmas atliesma. Vēl par 1919. g. cīņām pie Ventas un Rīgas. J. Veterāns. — Notikumi, kas no vēsturniekiem noklusēti.

Jaunais Strēlnieks. — Strēlnieku pulku priekšteči. A. Iksēns. — Mūsu pirmās kaujas. H. Siliņš. — Strēlnieku sejas R. Poruks. — Vīrs, kas vadīja strēlnieku pirmo kauju. P. Dārdzāns. — Kad atmiņā iedegas Nāves sala. R. Krūmiņš. — Kauja negaisa naktī. R. Brīvnieks. — Pulkvedis Vācietis runā. Strēlnieku cīņas kritisku atziņu gaismā. — Satikšanās ar Melno dāmu. M. Alps. — Tas, ko neaizmirst. R. — Pulkvedis Briedis vēl atrodas mūsu vidū. Plaša chronika..

„Strēlnieka" cena ir $1,00, un tas saņemams strēlnieku kopās un V. Štāla apgādā, Ņujorkā.

Veronika Strēlerte

VAKARS

Gurdums sakļāvis spārnu,
Kurp lai lidojam mēs?
Nāc, lai sēžamies klusās
Vakara šūpolēs.

Visi vārdi tik mazi.
Vējš tos pār ūdeni sviež.
Domas ar smalku nazi
Piemiņas zīmes griež.

Dziedonis Jans Rubess, kas sevišķi pazīstams kļuvis ar savu radio programmu „Manas tautas dziesmas", piedalās operas savienības operas svētkos Royal Alexandra teātrī no 25. februāra līdz 9. martam, kur viņš dziedās Osmina lomu Mocarta operā „Bēgšana no Seraļas". Rubess dziedājis vairākās operās, radiofonā, operu sabiedrībās ASV un filmā „Aizliegtais ceļojums". 1948. gadā, pirms iebraukšanas Kanadā, Rubess ieguvis augstāko atzinību Ženēvas internacionālajos mūzikas svētkos.

JĀNIS KALMĪTE rīko jubilejas izstādi

Sakarā ar gleznotāja Jāņa Kalmītes 50 mūža gadiem 2. martā, kurus jubilārs ir nodomājis atzīmēt ar gleznu izstādi, viņa draugi un cienītāji Mineapolē, gleznotāja dzīves vietā, nodibinājuši komiteju, kas ir uzņēmusies rīkot šo izstādi un nolēmuši izcilo mākslinieku apsveikt un godināt.

Komiteja sastāvā ir prof. J. Akermanis, fil. V. Baltiņa, fil A. Dārziņa, rakstnieki Kn. Lesiņš, V. Pelēcis un A. Rupainis, operdziedātājs A. Priednieks - Kavara, Dr. T. Vītols un citi.

Izstāde notiks no 2.—10. martam Mineapoles ev. - lut. draudzes nama telpās, ietverot jubilāra 10 beidzamo gadu darbu selekciju ar 56 eļļas gleznām un 15 akvareļiem.

Jubilāram domātos apsveikumus vai veltes var sūtīt: A. Kaupiņam, 418 E., 26-th Street, Minneapolis 4, Minn., USA.

Dr. N. Vīksniņš

KULTŪRAS DIENU NOZĪME

Janvāris un februāris — mēneši gara kultūrai

Janvāris un februāris ir izveidojušies par mūsu kultūras dienu mēnešiem. Diemžēl, šī tradicija nav vēl pietiekami plaši nostiprinājusies. Tāpēc, lai būtu man atļauts teikt dažus vārdus par kultūras dienu lielo nozīmi. Tas jo vairāk nepieciešams tāpēc, ka zināma vienaldzība šai ziņā vērojama pat pie dažiem mūsu kultūras dzīves vadītājiem.

Jau neatkarīgās Latvijas laikā rīkoja latviešu kultūras dienas, lai plašāk un redzamāk parādītu latviešu kultūras sasniegumus.

Tas bija vajadzīgs ne tikai tāpēc, lai pārvarētu to mazvērtības izjūtu, kas bija iesakņojusies mūsu tautā agrākajos nebrīvības gados. Līdz ar to šo kultūras dienu rīkošana deva spēcīgus impulsus mūsu kultūras veidotājiem viņu jaunradīšanas darbā.

Sevišķi liela rosība mūsu kultūras dzīvē radās pēc 1935. g. 28. janvāra prezidenta K. Ulmaņa Draudzīgā aicinājuma atcerēties savu pirmo skolu. Līdz ar to paplašinājās pieprasījums pēc latviešu kultūras vērtībām, sevišķi pēc tam, kad arī mūsu valsts iestādes sāka iegādāties latviešu mākslinieku darbus.

Latviešu kultūras dienām trimdā vēl lielāka nozīme: **te mēs ne tikai paši labāk saskatām mūsu kultūras augsto līmeni, bet arī popularizējam mūsu kultūru trimdas zemes sabiedrībā.**

Bet šīm kultūras dienām ir vēl kāda cita, ne mazāk svarīga nozīme, kas saistīta ar mūsu trimdinieku dzīves apstākļiem. Lielais vairums mūsu trimdinieku saimes ir deklasēts, tas ir, spiests strādāt sev nepiemērotu darbu un nākt ikdienas saskarē ar kultūras ziņā zemāk esošām aprindām. Te nu mums draud briesmas iestigt šai pelēkās ikdienas rūpju purvā un neredzēt spožo sauli un tālākus apvāršņus.

Tā kā mēs, trimdinieki, nevaram tik viegli ieaugt svešā kultūras vidē, tad jo sevišķi liela nozīme ir latviskiem kultūras pasākumiem. Te latviešu trimdinieks nokļūst sev tuvā un mīļā pasaulē, nokļūst latviskā vidē, latviešu kultūras gaisotnē. Viņam liekas, ka viņš būtu atgriezies brīvajā Latvijā, pie tam ideālizētā Latvijā, un jūtas it kā svētlaimīgo salā.

Lielos kultūras centros to varbūt tik lielā mērā neizjūt, jo te ir tāda latviesko sarīkojumu pārpilnība, ka viņš jau kļūst dažreiz vienaldzīgs. Bet ja latviešu ģimene, vai vēl vairāk latviešu trimdinieks — vieninieks nokļuvis pilnīgi svešā vidē, tad ar kādu prieku viņš satiek latvieti, ar kādu prieku viņš apmeklē latviešu baznīcu un latviešu sarīkojumu!

Mums jācenšas saglabāt augstu mūsu kultūras līmeni, jo mūsu jaunatne vairāk ierauta svešajā vidē un tāpēc mums jācenšas parādīt, ka mūsu kultūra nav zemāka, bet gan daudzās nozarēs augstāka par trimdas zemes kultūru. Šo domu sevišķi pasvītrojis ir arī lietuvietis Dr. Juozs Girnius savā referātā 1956. g. vasarā Čikāgā pirmajā lietuvju kongresā ASV, kur viņš runā par nepieciešamību radīt pilna apmēra un pilna dziļuma kultūru.

Mūsu jaunatnes stāvoklis īstenībā ir traģisks. Viņiem jāpieskaņojas pārāk urbanizētās amerikāņu sabiedrības nivelēšanās tieksmēm un jārespektē arī laucinieciskajā mentālitātē pamatotās latviešu sabiedrības ētiskās normas un prasības.

Mēs, piedaloties latviešu kultūras dienas sarīkojumos, padarām bagātāku un vērtīgāku mūsu personīgo garīgo dzīvi.

Ja ģeniālā cilvēka pētnieki pasvītro, ka ģenija galvenā pazīme esot mīlestība, tas ir, iejušanās katrā priekšmetā, it kā to redzētu pirmoreiz, tad šāds skatījums ir raksturīgs arī lieliem rakstniekiem un māksliniekiem. Līdz ar to arī mākslas darba vērotājs it kā iegūst jaunu skatījumu lietām, kuras viņš tik bieži redzējis, bet vienaldzībā pagājis garām.

Tāmēs kļūstam redzīgāki, un pasaule mums uzsmaida daudz lielākā krāsu un skaņu dažādībā.

Beidzot, kultūras dienu laiks ir tas laika posms, kad mums jāatceras mūsu Kultūras fonds, un individuāli, kā arī kollektīvi jācenšas sagādāt tam līdzekļus mūsu kultūras pasākumu uzturēšanai un jaunu ideju reālizēšanai, lai mūsu kultūras dzīve kļūtu arvien bagātāka un sasniegtu arvien augstāku līmeni.

MĒS BRAUCAM AR IBSENA „SPOKIEM"

Ibsena „Spoku" pirmizrādes Čikāgā noritēja spoži. Visas izrādes bija izpārdotas, publikas atsauksmes labas. Pati viešņa Annija Simsone ar spēlētājiem apmierināta. Visi priecīgi par veikto darbu. Annija izrādījās par jauku kollēgu, kas sevišķi noderēja mūsu jaunajai audzei, kura mūsu teātrī kupli reprezentēta. Nekādas kaprīzes vai iedomības. Bet ar šīm izrādēm Čikāgā vēl nebija gana: „Spokus" bija jau „apķlājušas" citas vietas: Milvoki, Grand Rapidi, Kalamazū, Indianāpole. Visiem bija dots solījums braukt.

Un mēs braucām. Vaicāju Annijai, vai viņa nevēlētos braukt ar vilcienu? „Kā," viņa izbrīnījusies atvaicāja, „Nekādā ziņā. Es braukšu kopā ar visiem mašīnās. Mēs visi esam vienā laivā un, ja vienam sit, sāp visiem, ja vienu cildina, cildina visus." „Bet mēs būsim diezgan saspiesti mašīnās," iebildu. „Nu kas par to? Atsevišķi nebraukšu!"

Un tā arī notika. Mums nav savas mašīnas, bet mums ir daudz draugu, kuri allaž man devuši savas privātās mašīnas un paši arī tās vadījuši, vienalga, kāds laiks bijis. Un tā arī šoreiz. Braucām. Izrādes notika sestdienās un svētdienās. Tad bija jābrauc atpakaļ, jo visiem pirmdienās jāiet darbā. Izrādes visur izdevās labi. Publika sumināja Anniju. Bet arī citi nepalika bez atzinības.

Un tad pienāca diena, kad Annijai vajadzēja doties atpakaļ uz Toronto. Palika vēl vairākas „vietas, kurās joprojām gaida „Spokus": Saginava, Detroita u. c. Bet pienāca lūgums no DV Kanadā, lai braucot turp viesoties ar „Spokiem" viņu salidojumā 1. 2. septembrī. Sarunājāmies un norunājām braukt. Tas bija pirmais tālākais brauciens ārpus Čikāgas. Šoreiz braucām ar vilcienu. Toronto stacijā mūs sagaidīja Mariss Vētra, Ingrīda Vīksna u. c. Sirsnīga sasveicināšanās un tad došanās uz viesnīcu, kur bija mūsu apmešanās paredzēta. Izrādei vajadzēja notikt lielā teātrī, kurā līdz šim latviešu sarīkojumi nebija notikuši. Un nu izrādījās, ka nams bija galīgi izpārdots, apm. 1000 cilvēku gribēja redzēt „Spokus" un Anniju, kā arī mūsējos. Izrāde noritēja pacilātā garā. Publikas atsaucība ļoti aktīva. Jāpiezīmē, ka izrādi ar savām mēbelēm apgādāja Benjamiņu ģimene. Sumināja Anniju ar ziedu veltēm un ilgstošiem aplausiem. Sumināja visus.

Nu mum priekšā otrs, vēl tālāks brauciens — uz Ņujorku, Ņubransviku, Bostonu . . . Un rodas jautājums, kā būs? Kā mūs uzņems? Bet prāts ir mierīgs un sajūta laba. Cerēsim, ka arī tālie kaimiņi būs ar mums.

Otto Krolls

PIEŠĶIRTA PROF. FR. GULBJA STIPENDIJA

Prof. Fr. Gulbja stipendijas fonds, ko pag. gadā nodibināja studentu vienība „Līdums", pirmo stipenju piešķīris Austrai Bekmanei - Rūsei, kas studē Bonnas universitātes medicīnas fakultātē. A. Bekmane ir kalpakieša, Cēsu rotas kapteiņa A. Rūša meita, ar ļoti labām sekmēm beigusi Augustdorfas ģimnaziju un aktīvi darbojusies latviešu sabiedriskā dzīvē (gaidās, vēlāk nometnes un baznīcas korī un Annabergas kristīgo latviešu studentu mītnes prezidijā). Ziedojumi stipendijas fonda papildināšanai nosūtāmi tā kasierim V. Plampem, 494 Sammon Ave., Toronto, Ontario, Canada.

Ps.

KALVJA VĪRI DZIED . . .

Kas mūs vēl spārno ticībai un pacilā svešumā gurdēto sirdi? Ne praktiskās dzīves spožie māneķļi, bet dārgumi, kas mirgo mūsu pašu — latvisko asiņu, izjūtu un skaistumu devumā. Vēl, paldies Dievam, tas paceļas pāri materiālām iekārēm un pieticībai. Kalvja vīru kalums tautiešu vidē, ar ko šī dziesmotā vienība 16. februārī Ročestrā uzsāka koncertturneju pa Sav. Valstu zemi, spoži apliecināja latviskās dziesmas skaistumu un nezūdīgo spēku — mūsu vairogu likstām un bezcerībai. Liels jo liels tencinājums Kalvja vīru gribai, disciplīnai un varēšanai — ne vēsi kalpot, bet degt! Darba drānas ik vakarus novilkuši, viņi nedodas mierā, jo dziesma aicina! Tādēļ tā no viņu krūtīm skan spoži, izjusti un vareni. Devums kupls — desmit latviešu komponistu darbi ar Jāzepu Vītolu priekšgalā. Kalvja lējumā niansu bagātība, spēks un pārdzīvojums. Ja R. Skultes „Aijā" brīnišķā noskaņā skanēja vārdi — tālu mana dzimtene, meži zili, zili, tad šoreiz tā atkal bija tuva, jo tuva. Dziesma mums viņu atšūpoja.

Lai Kalvim labs ceļa vējš un jūsmīgu klausītāju pulks tautiešu novietnēs Sav. Valstīs! As.

Kultūras apskats

● Vācu grāmatu tirgotāju miera prēmiju 1957. gadam piešķirta amerikāņu rakstniekam Torntonam Vailderam. Viņa pazīstamākie darbi ir: Mūsu mazā pilsēta un Reiz mēs esam to sasnieguši. Šo īpato miera prēmiju līdz šim saņēmuši Mārtiņš Bubers, Kārlis J. Burkhards, Romano Gardini, Hesse, Alberts Šveicers, Maksis Taus un Reinholds Šneiders.

● Dziedātāja Elza Žebranska, kas ar ļoti labiem panākumiem koncertēja Austrālijā, sekojot turienes latviešu aicinājumam, saņēmusi Austrālijas valsts radiofona sabiedrības ABC ierosinājumu 1958. g. dziedāt ap 30 sarīkojumos visos lielākajos Austrālijas centros.

A. VOITKUS

Tā tas nepaliks

Astrīdas Robežgruntnieces viņete

ROMĀNS

67. turpinājums

Imantu ieveda vienā no steliņģiem, kur bez vecāka, sirma ierēdņa atradās arī kāda jauna sieviete cieši pieguloša, zaļi pelēkā adītā tērpā, kas ar pārdrošu skaidrību izcēla viņas līniju un formu bagātību. Viņa sēdēja ieblakus sirmajam kungam uz krēsla, kura labās malas rokas atbalsts bija izveidots sevišķi plats, un uz kura jau atšķirti gulēja stenogrammu bloks un daži zīmuļi.

Sirmais Imantam sniedza roku.

„Straumēna kungs? Piesēdieties. Mums nokārtojama kāda formālitāte, kas tomēr prasīs laiku."

Saruna norisa vācu valodā, ko sirmais runāja tekoši, bet ar smagu akcentu. Stenografes zīmulis jau slīdēja pa atvērtā bloka lapu.

„Viņas Majestātes valdības vārdā jums piešķirtas immigranta tiesības Kanadā. Mēs priecājamies, ka jūs atradāt jaunu dzimteni mūsu zemē, un esam pārliecināti, ka te jutīsities labi."

— Jaunu dzimteni? Imantam pazibēja smadzenēs. — Dzimteni?

„Bet mēs arī zinām, ar kādām grūtībām bija savienota jūsu bēgšana no vecās dzimtenes un Eiropas. Zinot, kādas nepatikšanas jums arī šai zemē varētu draudēt, ja jūsu uzturēšanās vieta kļūtu zināma jūsu . . . ē . . . līdzšinējās zemes ierēdņiem — varētu pat runāt par zināmām briesmām jūsu drošībai — — "

„Briesmas drošībai?" Imants nenocietās.

„Jā. Protams. Mēs zinām, ka pēc izbēgšanas jau Vācijā jūs vajāja, — un tas pats var notikt arī šeit. Un tā kā valdība jums nevar dot pastāvīgu sardzi — vienā gadījumā viņa to dara, bet tas nedrīkst kļūt par vispārīgu praksi, — tad esmu saņēmis rīkojumu ar jums šo lietu pārrunāt un ierosināt jūsu paša drošības labā lietāt kādu līdzekli, kas jums sākumā, varbūt, liksies drusku neērts, bet kas daudzos gadījumos pierādījis savu lietderību."

„Un tas būtu?"

„Pēc šī biroja atstāšanas Imantam Straumēnam, alias Jānim Augaram — jāpazūd. Jums jāieplūst Kanadas miljonu masā, jākļūst tik neredzamam un necilam, ka visas jūsu pēdas pazūd. Jūsu paša drošības labā."

„Jūs domājat — man jāmaina vārds?"

„Jā. Un izmeklējiet sev tādu, ko arī angliski runājošie var izrunāt," ierēdnis smaidīja, „Imants Straumēns — ar to jau var mēli nolauzt! Kādu jūs vēlētos?"

„Kādu? Neesmu par do domājis . . . Jūs saprotat — tas nāk tik pēkšņi!"

Beidzot pēc ilgākas minstināšanās immigrācijas biroju Halifaksā atstāja Valdis Grants. Jaunajā personības apliecībā bija rakstīts: Valdemārs Grants.

„Mr. Grant — skan labi," ierēdnis, cigareti aizkūpinādams, pats priecājās, „vēlu laimes un izdošanos, Mr. Grant. Un ieteicu nekad un nevienam nestāstīt, kas jūsu īstais vārds. Tāpat arī ieteicu nesēsties svešos automobiļos, iet svešos dzīvokļos, draudzēties ar nejaušiem garāmgājējiem. Uzmanieties restorānos, uzmanieties darba vietā — uzmanieties visur. Uzmanības nekad nebūs par daudz. Šī zeme ir brīnišķīga zeme — liela, bagāta un brīva, bet viens arods šeit attīstījies, ko nekādi sodi nav spējuši iznīdēt — cilvēku nolaupīšanas arods. Parasti tas gan notiek vairāk Sav. Valstīs un ar bērniem, bet arī mūsu zeme nav no šīm briesmām droša, un arī pieaugušajiem var draudēt briesmas. Mūsu zemes neizmērojamais plašums ir mūsu varenās nākotnes ķīla, bet pašreiz arī drauds atsevišķā cilvēka drošībai.

Un nu, Mr. Grant, — aizmirstiet pagātni, raugieties nākotnē! Rītdiena ir jūsu, Mr. Grant!"

Lielajā, tukšajā ģimnazijas aulā, ko latviešu biedrība bija noīrējusi **18. novembra svinībām**, soļi un balsis dīvaini izplūda un izzuda paši savā atbalsī. Kārlis Pūpols, Aivars un Rita kārtoja Latvijas valsts karoga krāsu drapērijas uz skatuves, kur bez Kanadas un Latvijas valsts karogiem masīvos misiņa turētājos bija novietoti kāds pusducis lauru koku un gari dēļu pakāpieni korim.

„Lauru kokus simmetriski gar abām malām," Kārlis Pūpols rīkoja Aivaru, „vajadzēja gan ņemt visu duci — tagad tāds plāns paskats . . . Bet ja šodien sanāk vēl mazāk kā iepriekšējā gadā, tad dabūsim arī par zāli maksāt no savām kabatām."

„Sanāks," Aivars mierināja, lauru kokus cilādams, „pērn bija sestdienā — tad visi izklīst, kur kurais, vīkendus svinēt. Šogad labi, nedēļas vidū."

„Un tomēr — katru gadu nāk mazāk un mazāk. Ja pirmajos gados bijām gandrīz visi kopā, tad tagad labi, ja puse. Un tas pats mazumiņš nāk labsirdīgi smīnēdami: sak', jānāk un jāatbalsta rīkotāju darbs, cilvēki pūlējušies, nevar būt nepieklājīgs . . . Bet sirds — sirds te vairs tikai retam nāk līdzi."

„Varbūt ļaudis nenāk tāpēc, ka par daudz runu. Un viss jau sen dzirdēts," Rita bija beigusi drapēriju kārtošanu. „Vajadzētu kādu jaunu ideju, kādu nedzirdētu domu, kādu praktisku norādījumu, lai zinātu, ko darīt un kā darīt. Visi sāk ar pagātni un nobeidz ar to, ka vajadzīga ticība, un ka mums jācīnās. Bet kā jācīnās — to neviens nesaka."

„Kas to šodien var pateikt? Šodien neko vairāk nevaram kā atgādināt, visiem un vienmēr atgādināt, ka mēs vēl esam. Arī tas jau daudz, jo ja paši to sāksim aizmirst, tad arī mūs aizmirsīs. Un ne tikai mūs. Arī tos, kas mājās. Un tas būtu ļaunākais," Pūpols nobeidza.

„Tie jau ir aizmirsti," Aivars sausi noteica, „tie, kas aiz dzelzs aizkara — tos Rietumi jau sen norakstījuši zaudējumos. Tāpēc arī šo tautu drumslām, kas mēģina saglabāt savu īpatni nacionālo kultūru, tiek steidzīgi mācīts asimilēšanās likums. Pirmkārt, tā šos cilvēkus visdrošāki varēs noturēt šai zemē un, otrkārt — jo ātrāk viņi aizmirsīs pagātni, jo mazāk traucēs iezemiešus ar valodām, ka viņu dzimtenes atbrīvojamas."

„Un tieši tāpēc! Tieši tāpēc nedrīkstam pagurt, Aivar," Pūpols viņam uzsita uz pleca. „Nav svarīgi, vai mēs atgriezīsimies mājās, vai paliksim šeit, bet svarīgi ir, lai mūsu mājas kļūtu brīvas, un tur varētu atgriezties katrs, kas vien vēlas. Svarīgi ir, lai latviešu zeme piederētu latviešiem, un lai tur valdītu mūsu pašu tautas lemts likums. Bez tam, Aivar, mūsu uzdevums ir daudz plašāks, ne tikai šauri nacionāls. Mēs esam briesmu zvans pasaulei — un mēs nedrīkstam ierūsēt un apklust."

Rita bija darbu beigusi un nepacietīgi gaidīja, lai Pūpols beigtu runāt. Viņa gribēja mājās. Bija vairs tikai laba stunda līdz svinīgā akta sākumam, un vajadzēja vēl pārģērbties, sakārtoties un paēst. Un par visām lietām — gribējās būt atkal vienai kopā ar Aivaru.

Viņu kāzas nebija norisušas tik grezni, kā Grauduma kundze bija iecerējusi, bet arī samazinātā veidā tās deva pietiekami daudz vielas runām un tenkām.

Pirmais un galvenais temats bija jaunā pāra steiga, kāzas rīkojot. Steigas iemesls, protams, nevienam nevarēja būt neskaidrs — mēs visi esam bijuši jauni, un, vai nu nav zināms, kas un kā kādeiz notiek. Tad jau vēl labi, ka Kamols Ritu nepameta kā dažs labs un neatstāja kaunā, bet varēja arī saprast, ka Grauduma kundzei viss notikums nebija pa prātam — Rita taču bija vēl tik jauna, nāca no labākām aprindām un kas bija Kamols? Mazs ierēdnītis.

Tie, kas zināja, cik maz Grauduma kundze pelna un cik grūti strādā, apbrīnoja viņas uzupurēšanos, kāzas rīkojot.

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

RI 3670 no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

ŅEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

BROADVIEW - DANFORTH rajonā — Wolifray Ave: Pilnīgi jaunremontēta 5 istabu dubulķieģeļu māja ar ledusskapi, plīti un citām mēbelēm. Iemaksa $1.500,00, kopīgā cena $11.900,00. Šeit — īrējamā dzīvokļa vietā varat būt kungs pats savā mājā.

BROADVIEW - DANFORTH rajonā: Dažus soļus uz ziemeļiem no Danforth ļoti labā stāvoklī at skaistu dārzu atsevišķa 5 istabu māja. Prasītā cena $11.000,00, iemaksa $2.000,00. Atlikums uz vienu 10 g. atklātu obligāciju. Ar maksājumiem $65,00 mēnesī, ieskaitot kapitāla deldējumu un %%. Labs piemērs, kur maksātās īres vietā varat iepirkt savu īpašumu.

HIGH PARK rajonā: 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, ūdens - eļļas apkure, garāžas iespēja. Kopīgā cena $17.500,00, iemaksa $4.000,00.

Mēs sagādājam aizdevumus uz visizdevīgākiem noteikumiem.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

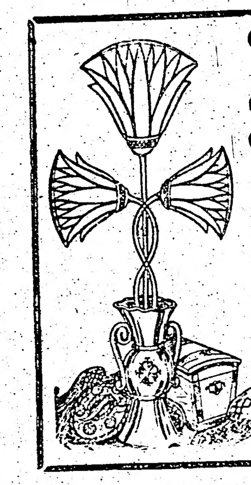

- Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

Kungu un dāmu apģērbus

no labākajām angļu drānām ar astru drēbi, kamieļvilnas audekliem un satīna oderēm. Pie manis varat lēti iegādāties drānas un rēm pagatavoju īsā laikā par zemām cenām. citus drēbniecības piederumus sūtīšanai uz dzimteni.

387 Milverton Blvd., Toronto. Tel. GE 6813.

V. KUČĀNS

Pieņemu tikai darbdienās no plkst. 9—21, sestdienās no plkst. 9—16.

Izgriezt un uzglabāt. Izgriezt un uzglabāt.

ATLANTAS DĀVANU SAIŅI NO ZVIEDRIJAS

PĀRTIKAS SAIŅI.

A — 1	1 kg kons. sviesta, 1 kg žāvētas cūkgaļas, 1 kg graudu cukura, 1 kg rīsu un 0,17 kg mājsaimn. ziepju	$14,50
A — 2	2 kg graudu cukura, 0,5 kg cūku tauku, 0,5 kg mannā, 0,5 kg makaronu, 0,2 kg kakao un 0,51 kg mājs. ziepju	$11,75
A — 3	Saiņi A—1 un A—2 apvienoti vienā sainī	$22,25
A — 4	9 kg cukura — 6 kg graudu un 3 kg smalkā	$13,80
A — 5	8,75 kg balto miltu	$12,75
A — 11	1 kg graudu cukura, 1 kg sviesta, 1 kg cūku tauku, 1 kg margarīna un 4 tafeles šokolādes — 0,32 kg	16,00
A — 12	Sainis A—11 dubultots	$26,40
A — 13	9 kg smalkā cukura	$13,40
A — 14	9 kg graudu cukura	$13,90
A — 15	7,5 kg konservēta sviesta un 1 kg graudu cukura	$32,00
A — 16	9 kg žāvētas cūkgaļas	$33,50
A — 17	9 kg rīsu	$15,40
A — 18	SVĒTKU SPECIĀLSAINIS 1 kg graudu cukura, 1 kg. kons. sviesta, 1 kg žāvētas cūkgaļas, 0,5 kg cūku tauku, 0,5 kg medus, 2,5 kg balto kviešu miltu, 0,25 kg kafijas slēgtā burkā, 0,25 kg karameļu, 0,425 kg rozīņu, 0,2 kg kakao, 3 tafeles šokolādes — 0,24 kg un 2 bundžas ķilavu — 0,25 kg	$26,00

DRĀNU UN KOMBINĒTI SAIŅI. (svarā nepārsniedz 5 kg).

A — 7	2,75 m labas kvalitātes vilnas kleitas drānas, 1 kg konservēta sviesta un 1 kg graudu cukura	$26,00
A — 8	3,25 m labas kvalitātes kamgarna uzvalka drānas ar piederumu komplektu	$48,00
A — 9	2,7 m labas kvalitātes kungu mēteļa drānas ar piederumu komplektu, ieskaitot silto starpoderi	$49,00
A — 10	2,7 m labas kvalitātes dāmu mēteļa drānas ar piederumu komplektu, ieskaitot silto starpoderi	$44,00

Saiņu cenās ir ierēķinātas visas izmaksas: muita un transporti ar parasto pastu uz Latviju vai Eiropas Krieviju. Uz Āzijas Krieviju transporta piemaksa $1,00 par saini. Sūtot minētos saiņus uz LATVIJU AR GAISA PASTU — piemaksa par saiņiem, kas nepārsniedz 5 kg — $0,70, bet par saiņiem virs 5 kg bruto — $1,40.

Pasūtinātājam paziņojam saiņa izsūtīšanas datumu un nosūtām adresāta parakstītu saiņa saņemšanas kvīti.

Ja vēlaties nosūtīt individuālu saini — pieprasiet latv. uzņēmuma ATLANTAS informāciju un cenrādi.

Visus saiņus līdz 3 kg bruto nosūtām tikai ar gaisa pastu bez speciālas gaisa pasta piemaksas. Saiņos ievietojam tikai labas kvalitātes preces.

Pasūtinājumi un samaksa sūtāma

HANDELSFIRMA A T L A N T A Box 122, solna, S w e d e n.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā

A EGLĪTIS — RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS-DARBNĪCA
IERĪKO TV ANTĒNAS.
Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

ĀDAS ĀDAS
SAIŅIEM
sūtīšanai piederīgajiem dzimtenē.
VISĀDA VEIDA ĀDAS KURPĒM un ZĀBAKIEM LIELĀKĀ IZVĒLE KANADĀ par VAIRUMTIRDZNIECĪBAS CENĀM.
Enchin Leather Supplies
466 Bathurst Street (dienvidos no College)
Atvērts darbdienās, sestdienas ieskaitot.

LATVIEŠU VEIKALS THE SPRING MARKETERIA

Pārtika — Delikateses
- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.
Sunnyside rajonā Toronto
Tel. LE 4-2515
A. & M. KŪLAIŅI

ELZAS PĒRKONES grāmata
SKAISTUMA NOSLĒPUMI
dod padomus
1. SIEVIETEI
2. VĪRIETIM
3. JAUNAI MEITENEI

— Cena iesietai $4.75. Pieprasiet
ELZAI PĒRKONEI, 61 Charles St. W., Toronto 5, Ont., Canada.
Tel.: WA 1-9011, un savā grāmatnīcā.

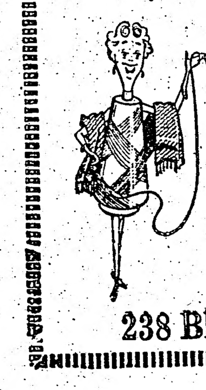

Pieņemam pasūtinājumus audumiem
Vienmēr krājumā:
latviski spilveni un sedziņas
HANDWEAVING Studio
238 Bloor St., W, Toronto Velta Vilsons
Tel. WA 2-1315

ALBERT'S DELICATESSEN
Latviešu pārtikas preču veikals
875 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. RI 4478
Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.
Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākām baltiešu un vācu konditorijām
atvērts no plkst. 7,30 — 9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS

GREGORY CHARLAP
B.A.M.Sc., M.C.L.
ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR
Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas
Birojā UN 6-8791 M O N T R E A L, P.Q., Mājās AT 1858
University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604.

Dāvanām un pašiem! Apskatiet, varbūt patiks!

FOTO ALBUMS:
20,5 x 23 cm, ar BRĪVĪBAS PIEMINEKĻA attēlu bagātīgā zelta spiedumā uz vāka. Cena $6.00.

VIESU GRĀMATA:
17 x 23 cm, izmantojama arī kā dienas grāmata, uzmetumu grāmata atzīmēm par svarīgākiem notikumiem ģimenē, lai vēlāk no tiem paliktu skaistas atmiņas. Uz vāka Rīgas siluets zelta spiedumā. Cena $6.00.

ADREŠU VĀKI APSVEIKUMIEM:
20,5 x 23 cm, ar skaisti iekomponētu Latvijas mazo ģērboni uz vāka, īsta zelta spiedumā. Cena $6.00.

Piedāvā
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA,
123 HURON IELĀ, TORONTO

VECĀKĀ UN PLAŠĀKĀ KANADĀ
DV GRĀMATNĪCA
123 Huron St., Toronto 2-B, tel. EM 8-0792
JUMS PIEDĀVĀ SEK. JAUNĀKĀS GRĀMATAS

J. MEŽAKS
A. KOPMANIS
GADSKĀRTA LATVJU DAINĀS $2,25

JĀNIS KLIDZĒJS
Cilvēka bērns, romāns $3.75

KONSTANTINS RAUDIVE
Sapņi un īstenība $2.00

KNUTS LESIŅŠ
Aklā iela
Noveles $2.60

J. TORVALDS
Tādas bija beigas
Romāns $3.50

RITA LIEPA
SVEŠA VASARA
Romāns, cena $3.50

Z. LAZDA
Saules koks
Dzejas 3.30

I. KARULE
Raibā vasara
Romāns jaunatnei $2.80

A. ŠMITS — V. ČIKA
Sporta Latvija $3.80

AD. ŠILDE
Pa deportēto pēdām
Latvieši vergu darbā $3.80

A. G. KRONINS
TIRANNS
Romāns, cena $5.20

J. KLIDZĒJS
DŽENITORS
Romāns, cena $4.00

A. G. KRONINS
DEBESS VALSTĪBAS ATSLĒGA
Romāns, cena $3.80

EDV. VIRZA
Kārlis Ulmanis $2.80

ĢIRTS SALNAIS
UGUNS AVOTI
Romāns $6.40

AIDA NIEDRA
PIEKTAIS BAUSLIS
Romāns $2.80

M. ZEBERIŅS
Pūra pūķis un trīs sievas
Romāns $3.40

ČARLZS MORGANS
NOTIKUMS UPES LĪNIJĀ
Cena $3.25

K. ZARIŅŠ
Dzīvība un trīs nāves
Romāns $3.60

PLKV. V. JANUMS
MANA PULKA KAUJU GAITAS
Cena $4.00

Majors J. ĶILITIS
ES KARĀ AIZIEDAMS
Atmiņas $4.00

kā arī: ŽURNĀLUS, SKAŅU PLATES, GRĀMATU ZĪMES u.t.t.
Uz rakstveida pieprasījumu izsūtām pa pastu uz pēcmaksu (COD).
Pasūtinājumus lūdz nodot laikus.

UZMANĪBU, 1001 DRĒBJU PARAUGI!
Ja drānas sūta uz Latviju, pazemināta cena, Pieņemu darbu no pienesta materiāla. Garantēts darbs. Tīra un krāso.
A. SILAVS
kungu un dāmu drēbniecība,
415 Dundas St. E., Toronto (pie Parliament St.), tel. EM 4-0089

IECEĻOŠANAS, IZCEĻOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legalizācijas un citas lietas administratīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
(pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

Dr. MICHAEL BALKANI
speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā.
202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimniecs
Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

BRUCE D. PALMER
ADVOKATS UN NOTARS
229 YONGE ST.,
Room 203, EM 4-8141, Toronto

A. KERSON
IGAUŅU JURISTS
229 YONGE ST., Room 203,
EM 4-8141, vakaros MA 6141
Runā vāciski un krieviski

Dr. JĀNIS REKAI Dr. PAULS REKAI
ķirurgs un dzemdību palīdzība iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

DRĒBNIEKS
J. GRĪSLIS,
564 PALMERSTON AVE., TORONTO
TEL.: LE 6.1890

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2063 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

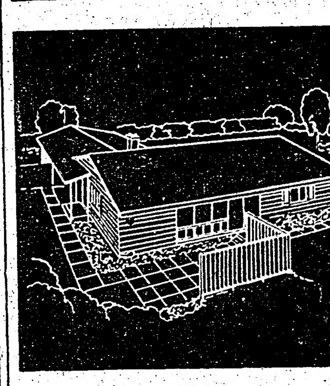

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
INSURANCE • MORTGAGES
316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvji:
J. VEISS, V. SKUJA.

FARMAS:
HUGO OZOLIŅŠ,
Tel. 2R2 GRAND VALLEY

LATVIAN MUSIC

Vienreizēja izdevība saglabāt dzīvu Teodora Reitera piemiņu!
NOSLĒDZAM ABONEMENTA I POSMU,
kas aptvers pēdējos četrus T. Reitera ieskaņojumus un viņa izraudzīto piekto —
Latvijas ainas — Kurzeme, Vidzeme, Zemgale, Latgale, Latvju rapsodija un Latvju tautas dejas.
Ieskaņos simfonisks orķestris paša autora prof. J. Mediņa vadībā.
Pilna I posma abonenti iegūst tiesības vienmēr mainīt nolietotās plates pret jaunām par 1/3 no pamatcenas!
Vēl reģistrējam abonentus, bet lūdzam pasteigties iegādāties I posma visus vai iztrūkstošos ieskaņojumus. Katra ieskaņojuma cena $8,00, ar piegādi. Reģistrējam arī tos, kas plates gribētu izņemt vēlāk, bet t a g a d piesaka abonementu un reizē iemaksā $10,00. Plates atliekam rezervē.
V. KANCĀNS, 1900 W., 3rd St., White Bear 10, Minn.,
V. KAĻIŅŠ, 21 Denison Rd., W., Toronto 15, Ont., un grāmatnīcās.
Komponists A. Jērums: „Izdotās četras plašu serijas ir un paliek kā meistara paša celts piemineklis . . . paveiktais šķiet gandrīz neticams".
Laikr. Latvija p. g. 29. XII.

ĀSI SAVUS ĪPAŠUMUS!
leldējumu un %%. Labs piemērs,
vietā varat iepirkt savu īpašumu.
rajonā: 8 istabu dubultķieģeļu
idens - eļļas apkure, garāžas ie-
$17.500,00, iemaksa $4.000,00.
mums nesalstošai informācijai

Izgriezt un uzglabāt.

ZVIEDRIJAS

	$14,50
annā,	
epju	$11,75
	$22,25
	$13,80
	$12,75
1 kg	
	16,00
	$26,40
	$13,40
	$13,90
	$32,00
	$33,50
	$15,40
1 kg. kons. sviesta, 1 kg g cūku tauku, 0,5 kg me- ēgtā burkā, 0,25 kg kara- kolādes — 0,24 kg un 2	
	$26,00
g).	
on-	
	$26,00
piederumu komplektu	$48,00
erumu	
	$49,00
erumu	
	$44,00

un transporti ar parasto pastu uz
aksa $1,00 par saini. Sūtot minē-
sainiem, kas nepārsniedz 5 kg —

un nosūtām adresāta parakstītu

latv. uzņēmuma ATLANTAS infor-

isa pastu bez speciālas gaisa pasta

a

22, solna, Sweden.

OSKARS PERRO

LE 5-5555
REAL ESTATE
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

Pārstāvji latvieši:
Žanis Bukovskis, Nikolajs Feodorovs, Ilmārs Jankovskis, Ernests Krastiņš, Artūrs Rejs, Arnis Remters, Jānis Veiss.

INDIAN RD. - GLENLAKE:
$3.000,00 iemaksa 8 istabu dubultķieģeļu mājai ar sevišķi lielu dārzu. Saulainas telpas ar cietkoka grīdām un eļļas apkuri, 2 modernas virtuves.
Zvanīt I. Jankovskim.

HIGH PARK:
$4.000,00 iemaksa 10 istabu dubultķieģeļu mājai ar 4 modernām virtuvēm un 2 vannas istabām. Visas telpas ar cietkoka grīdām. Eļļas apkure, dubultgarāža. Pašreizējie ienākumi $240,00 mēnesī, īpašniekam apdzīvojot 2 telpas. Zvanīt J. Veisam.

ANNETTE - RUNNYMEDE:
$1.500,00 iemaksa 7 istabu mājai ar lielu gruntsgabalu un dubultgarāžu. Visas telpas glīti tapsētas, 2 virtuves, eļļas apkure. Zema pilnā cena. Tiek steidzīgi pārdota īpašnieka dzīves vietas maiņas dēļ. Zvanīt Arturam Rejam.

PARLIAMENT - WELLESLEY:
$500.00 iemaksa 5 istabu glīti remontētai mājai ar cietkoka grīdām, eļļas apkuri un garāžas iespējām. Pilna prasītā cena $10.500.00. Zemi obligāciju maksājumi. Zvanīt A. Remterim.

BANKROTA PIRKUMS:
700,00 iemaksa, $13.920,00 pilna cena 8 istabu dubultķieģeļu mājai pilsētas austrumdaļā — Jones Ave rajonā. Izdevīgs pirkums. Ievākšanās nedēļas laikā. Zvanīt E. Krastiņam.

ZEMA CENA:
$8.000,00 pilna cena 6 istabu atsevišķai mājai Bloor - Sherbourne rajonā. Jauna eļļas apkure, garāžas iespējas. Iemaksa vienojoties. Zvanīt O. Perro.

HAMILTONAS DAUGAVAS VANAGI

rīko sestdien, 1957. g. 23. februārī, pl. 7,30 HAMILTONĀ

TRADICIONĀLO

II karnevālu Pigbrižđā

Karnevāls notiks Šeratona zālē, Royal Connaught hotelī.

AMORA PASTS. ATSPIRDZINĀJUMI. LOTERIJA.
MASKU GODALGOŠANA. PRIEKŠNESUMS NO BAFALO.
Sienu gleznas. Baloni un citi karnevāla atribūti.
Mīlas vēstnesis Nr. 3. Ieeja $1.50 no personas.
BABEKAS DEJU KAPELLA

Apmeklēt lūdz HAMILTONAS DAUGAVAS VANAGI

D. V. T. KANADĀ

rīko š. g. 9. martā, pl. 20,00, SV. ANDREJA BAZNĪCAS ZĀLĒ
(Carlton un Jarvis ielu stūrī)
J. AKURĀTERA 4 cēlienu komēdijas

PRIECĪGAIS SAIMNIEKS

IZRĀDI

Režisors: Dz. PŪPĒDIS Dekorātors: K. BĒRZIŅŠ.

Ieeja $1,50, bērniem un skolēniem vecāku pavadībā ieeja brīva. Biļetes iepriekšpārdošanā DV mājā, 123 Huron St., Toronto.

Iris

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5935
Griezti ziedi un ziedu sakārtojumi katram gadījumam.
Podu puķes, zaļumu stādi un palmas.
Sudraba rotas lietas.
PIEGĀDE MĀJĀS. TEL. MĀJAS RI 5213

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA
T. KRAUMANIS
HALLS DRUGSTORE
14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

Meklē valmierieti
VITOLDU KOĶI
(apm. 30 gadu vecs)
Ziņas lūdz sniegt Mrs. A. ZIBENS, 82 Cambridge Ave., Toronto 6, Ont. Canada.

VISIEM, KAS SPĒLĒ, vai spēlēs TEĀTRI, baletniekiem un audzēkņiem, kuŗus interesē teātris, pazīņoju, ka

REIŅA BIRZGAĻA

grāmata iznāks marta beigās. Grāmatā apm. 200 lpp., ar ļoti DAUDZIEM ZĪMĒJUMIEM. Ir pirmais tāda veida darbs, kas katram teātŗa cilvēkam vai interesentam NEPIECIEŠAMS.

GRIMĒŠANĀS PAMATMĀCĪBA

Vēršam arī baletstudiju un bērnu teātŗa kopu vecāku uzmanību uz šo grāmatu. Grāmata pārdošanā maksās $2,50. Bet, iesūtot samaksu līdz 25. martam, tā maksās $1,80. Samaksa, naudā, čekā vai MO sūtāma: Otto Krolls, 800 S. Halsted St., Hull House Chicago 7, Illinois, USA.

NUPAT SAŅEMTAS SEKOJOŠAS GRĀMATAS:

O. Freivalds LATVIEŠU KAŖAVĪRU TRAĢĒDIJA	ies. $3.60
E. Pērkones SKAISTUMA NOSLĒPUMI	ies. $4.75
Andreja Eglīša OTRANTO, dzejas	$3.20
Kārļa Ieviņa GUNTIS UN DAILA	$3.00
Jāņa Sirmaņa TINCIS	$5.30
Rutku Tēva DUMPĪGĀ RĪGA	$2.80
Zentas Mauriņas ZIEMEĻU TEMAS	$3.25
K. Lesiņa ZEM SVEŠAM ZVAIGZNĒM	ies. $5.40, broš. $4.80
K. Hamsuna PĒDĒJAIS PRIEKS	$2.80

DV GRĀMATNĪCA
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Latvijas Amerikā pārstāvji
MONTREĀLĀ
Pieņem: LA abonentu un sludinājumu pieteikumus, iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas
Izsniedz: bezmaksas paraugeksemplārus, kā arī pārdod atsevišķus LA numurus
O. Zilkalna grāmatnīcā,
6745 Cote St. Luce Rd., Apt. 8.
MONTREĀLAS LATV. GRĀMATNĪCA
1414 Fort St., Montreal 25, Que.

Māte Latvijā lūdz ziņas par saviem dēliem:
KALNIŅU AUGUSTU, dz. 1915. g., KALNIŅU JĀNI, dz. 1917. g., un KALNIŅU VOLDEMĀRU, dz. 1922. g. Visi dzīvojuši Rīgas apr. Ropažu pag. Kalniņos.
Ja kāds par viņiem ko zinātu, lūdz rakstīt uz sekojošu adresi:
Grafton, Box 554, Ont. Canada

Robertu DĀRGUŽI
meklē vecāki un brālis
EDUARDS
LATVIJĀ
Lūdz rakstīt:
Mrs. A. Hermanovičs,
351 Shaw St., Toronto, Ontario, Canada.

Laikraksta LA pārstāvis
Edmontonā R. ČAKS,
11029-88 Ave, Edmonton, Alta.
Pieņem abonēšanas un sludinājumu maksas mūsu abonentiem, kā arī pieņem jaunus abonentus, sludinājumus un informāciju

ARMANDS KRŪMKOKS

pieņem studentus pavasaŗa semestrim

KLAVIEŖU STUNDAS
- Konservātorijas kurss
- Praktiskās spēles kurss (mūzika savam priekam)
- Modernā - populārā mūzika
- Pieaugušo kurss

AKORDEONA STUNDAS
- Iesācēju kurss (aizdod par brīvu uz 10 nedēļām akordeonu)
- Vispārējs kurss
- Modernā - populārā mūzika

MĀCĪBAS NOTIEK: 1. Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī, un 2. 2803 Bathurst St. (pie Glencairn Ave.), Toronto. Informācijai zvanīt OR 0486

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ
343 - RONCESVALLES AVE - 231
Tel. LE 4-8974 Tel. LE 4-4645

Little Riga

- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

VENUS

- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Adas izstrādājumi

BIRUTA TĪRUMA

MĒBEĻU GALDNIEKS
ar ilggadīgu praksi pieņem pasūtinājumus
dzīvokļu un modernu virtuvju iekārtošanai, kā arī gatavo atsevišķas mēbeles. Mēbeļu labošana un pārpulēšana.
JŪLIJS SNUCIŅŠ,
65 Langley Ave.
GE 9057, Toronto

MEKLĒ MĒBELĒTU ISTABU Toronto. Zvanīt WA 1-0570, prasot pēc Alberta Zirņa.

DV NAMĀ ar 1. martu izīrējamas 3 nemēbelētas istabas un virtuve trešā stāvā. Gāzes plīts. Istabās izdarīs remontu pēc īrnieka norādījumiem. Zvanīt dienā EM 8-0792, vakarā EM 6-0101, Toronto.

IZĪRĒJAMA
MĒBELĒTA ISTABA
Bloor - Dufferin rajonā.
Tel.: LE 2-7006.

IZNĀKUSI SEN GAIDĪTĀ GRĀMATA
GADSKĀRTA LATVJU DAINĀS
Labā iesējumā, ar 114 mākslinieka A. Kopmaņa illustrācijām un J. Mežaka tekstu
Grāmatas cena $2.25
DABŪJAMA
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Izsūtām arī pa pastu uz pēcmaksu.

LATVIEŠU KLUBS
284 SHERBOURNE ST., TORONTO, ONT. — WA 3-8164
ATVĒRTS KATRU DIENU
BROKASTIS • PUSDIENAS • VAKARIŅAS
Svētdienās, plkst. 2,00 ģimenes galds.
Sarīkojumu un viesību telpas ar galdu klāšanu.

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKA

Betlemes baznīcā, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y.

DETROITA

Detroitā. Detroitas latviešu ev. - lut. Kristus dr. dievkalpojums svētdien, 3. martā, pl. 2 p.p., Sv. Marka b-cā (1045 E. Grand Bl.). Prāv. A. Skrodelis. Pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē draudzes gada sapulce.

ČIKAGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.
Sestdien, 23. februārī, pl. 6—7 vak. meditācijas stunda. Pl. 7 Bībeles stunda, Mat. ev. 20. nod., T. Bērziņš.
Svētdien, 24. februārī, pl. 10 bērnu dievkalpojums. Pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu, māc. A. Rautenšilds. Svētdienas skola no pl. 10,30—12,20. Pēc dievkalpojuma iesvētāmo mācības.
Aurora, Ill. Svētdien, 24. februārī, pl 3 p. p. Mūsu Pestītāja baznīcā, 420 Dawners Place, dievkalpojums, māc. A Rautenšilds.
Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.
Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.
Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.
Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.
Māc. Pāvils Ķirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2420.
Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu seminārа baznīcā, 1644 So. 11th [illegible]
Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9 30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.
Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.
Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.
Lansing Kolledžas lut baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.
Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.
Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E. Grand Rapidi.
Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302
Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.
24. februārī, plkst. 11 rītā dievkalpojums.
3. martā, plkst. 3 dievkalpojums Kalpaka un viņa cīnītāju piemiņai. Plkst. 4,30 dāmu komitejas gadskārtējais draudzes vakars ar bazāru.
Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.
24. februārī, plkst. 1,30, Sv. Jāņa baznīcā. Svētruna: „Kristietis un pacifisms". Pēc dievkalpojuma baznīcas sanāksmes telpās draudzes gadskārtējā pilnsapulce.
Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.
Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Ave.
Bramptonas latviešu ev. - lut. draudzē, 24. februārī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums Grace United baznīcā. Tūlīt pēc dievkalpojuma draudzes pilnsapulce baznīcas sanāksmju telpās.
Māc. T. Aviķs, 11 Wanda Rd., Toronto.
Toronto latviešu neatkarīgās ev. - lut. draudze.
Māc. E. Pavasars, 209 East 38th Hamilton, Ont.
Hamiltonā, latviešu draudzē, 18 Victoria Ave, South — Sv. Trīsvienības baznīcā svētdien, 24. februārī pl. 5,30 vak., dievkalpojums. Māc. E. Pavasars.
Piektdien, 1 martā, pl. 7 vak., jaunatnes vecākās grupas stunda — 113 Charlton Ave., West.
Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566; Hamiltonā, Kristus ev. - lut. latviešu draudzē.
SV. Katarīnēs, Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. dr. dievkalpojums svētdien, 24. februārī, pl. 3 p.p., prāv. A. Skrodelis.
Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.
Māc. Ed. Ķergis, 153 Bancroft Dr. Sudbury Ont., tel OS 3-3284.
Kirklanleikā sestdien, 23. februārī, plkst. 19, lut. baznīcā dievkalpojums.
Virdžinijtaunā svētdien, 24. februārī, plkst. 13, anglikāņu baznīcā dievkalpojums.
Nor̦andā Svētdien, 24. februārī, plkst. 16, United baznīcā dievkalpojums.
Sadberijā svētdien, 3. martā, pl. 15 Sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) dievkalpojums.
Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 Edmontonā
Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.
Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q.
24. februārī, plkst. 1,30 p.p. Debesbraukšanas b-cā dievkalpojums.
Kornvalē, 23. februārī, plkst. 7 vak. dievkalpojums; māc. V. Šēfers.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu, plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu plkst. 14,45 p.p. garīgs radio raidījums —— Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350, Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un otrdienu vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Eksteins.

VARIETY TEXTILES

984 DUNDAS ST., W. TEL.: LE 6-7394

Ja Jūs sūtāt sainīšus uz Eiropu, tad teksilpreces iepērciet mūsu veikalā „VARIETY TEXTILES". Mums ir plašā izvēlē dāmu kostīmu drēbe, kleitas u. c. Priekš vīriešiem uzvalku, mēteļu drēbe u. t. t.

ZEMAS CENAS.

Grāmata par Latviju, bagātīgi illustrēta, liela formāta
CROSS ROAD COUNTRY — LATVIA
Pieprasāma apgādā un visās korrektajās grāmatnīcās.
LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa, USA

Saiņi uz Latviju

Pārsūtām saiņus uz Latviju, kā arī uz Krievijas republikām.
ĀTRA UN GARANTĒTA PIEGĀDE TIEŠI NO KANADAS.
Visi pārsūtīšanas izdevumi samaksājami šeit. Jūsu piederīgajiem nekas nav jāmaksā.

TROYKA BOOK SHOP,
799 A College St., Toronto 4, Ont., Canada. Tel.: LE 5-6693
Mums krājumā ir dažādas preces, kas piemērotas pašgatavotu saiņu sūtīšanai. AUGSTA KVALITĀTE. ZEMAS CENAS.
Mūsu veikals atvērts no pl. 10 rītā līdz pl. 6 vakarā katru dienu, izņemot ceturtdienas.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

Līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1,50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Līci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

BRUCE D. PALMER
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
229 YONGE ST.,
Room 203, EM 4-8141, Toronto

A. KERSON
IGAUŅU JURISTS
229 YONGE ST., Room 203,
EM 4-8141, vakaros MA 6141
Runā vāciski un krieviski

DRĒBNIEKS
J. GRĪSLIS,
564 PALMERSTON AVE., TORONTO
TEL.: LE 6-1890

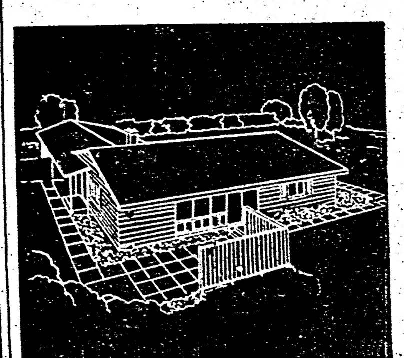

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
INSURANCE • MORTGAGES
316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.
— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvji:
J. VEISS, V. SKUJA.

FARMAS:
HUGO OZOLIŅŠ,
Tel. 2R2 GRAND VALLEY

VAI TREŠAIS PASAULES KARŠ BŪS ĻOTI ĪSS?

Par to, ka 3. pasaules karš būs ļoti īss, nule izteicies 60 g. v. britu ģenerālis Ričards Gēls, kurš nesen atstāja britu un NATO karaspēka virspavēlnieka amatu Vācijā un devās pensijā. Ģen. Gēls 2. pasaules karā vadīja britu „Sarkano velnu" izpletņu lēcēju invāziju Francijā un komandēja sabiedroto spēku pāreju Reinai.

Pēc bij. komandieŗa domām, briti mierīgi varot samazināt Vācijā nometināto karavīru skaitu par apm. 30.000 vīriem, pie kam četru britu divīziju Vācijā kaujas spējas tas neietekmēs. Vislielākai štatu samazināšanai gan jānotiek armijas administrācijā, kas pārslogo kā štābus, tā aizmuguri.

Jaunās „plūdlīnijas" kājnieku divīzijas, kas Vācijā pārveidotas pēdējos 18 mēnešos, varētu samazināt uz 15.000 vīriem katrā. Tas jau dotu 10.000 vīru lielu atslogojumu Viņas Majestātes valdības budžetam. Arī abās motorizētās divīzijās ir iespēja samazināt kadrus uz 7.000 vīriem katrā. Samazinājumi korpusā un armijas štābos dotu ietaupījumu daudzos posteņos. Bet tai pašā laikā gan esot vajadzīgi līdzekļi gaisa transporta uzlabošanai starp Vāczemi un Angliju. Armijas apgādes un pastiprinājumu jautājumu vislabāk varētu atrisināt, ja armijai būtu pašai sava gaisa transporta sistēma neatkarīga no britu gaisa flotes.

Britiem Eiropas cietzemē vajaga vīru, kas kā veini traucas atomizētos apgabalos un laužas tiem cauri pret ienaidnieku. Karš nākotnē būs ass, bet īss karš, uzvarētājs būs tas, kas stingri un elastīgi var pārvietoties, bez bažām par apgādes līnijām un sakariem. Daudz ko varētu apvienot arī tagadējo britu triju bruņoto spēku sistēmā, kad, piem., tagad pastāv trīs dažādas transporta organizācijas, divi dažādi kaŗa likumu kodeksi, dažādi kaŗa ārsti, dažādi apgādes avoti. Bet izdarot apvienošanos, jāievēro, ka kaujas jāvada lietpratējiem — ģenerāļiem jāpārvalda lauku kaujas, admirāļiem cīņas uz jūras, bet gaisa maršaliem jāizcīna uzvaras gaisā. (k).

Sarkanie smiekli

Kādā satelītu valstī ministru padome sapulcējusies uz sēdi, lai apspriestu kārtējos jautājumus. Zemkopības ministrs ir ļoti nospiests. Ražas izredzes visai vājas, traktori nedarbojas, kolchozos trūkst cilvēku. Viens no viņa kolēģiem mēģina to uzmundrināt: „Visas šīs grūtības ir pārejošas. Nav šaubu, ka komūnisms galu galā triumfēs un izplatīsies pa visu pasauli."

Zemkopības ministrs šausmās pacel rokas. Ātri apskatījies apkārt, viņš pačukst: „Dieva dēļ, nerunājiet tādas lietas. No kurienes tad mēs varēsim importēt labību?"

KARNEVĀLS HAMILTONĀ

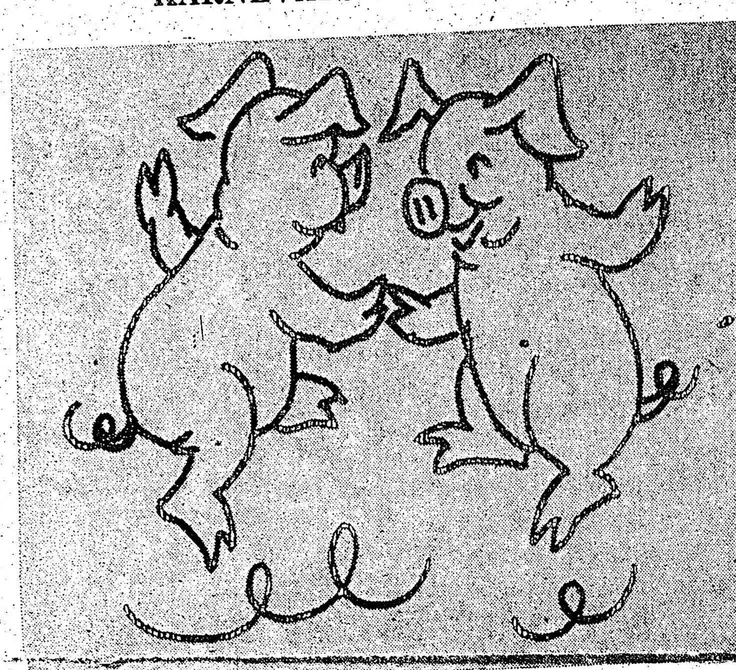

Uz redzēšanos II karnevālā Piebridžā 23. februārī, pl. 7,30 Royal Connaught hotelī!

UZ EZERA FORELĒM!

Vienam otram ir laimējies dabūt pa retai ezera forelei arī Toronto tuvumā esošos ezeros. Īstā ezera foreļu vieta pēc latviešu makšķernieku ieskatiem tomēr ir apm. 150 jūdžu attālais Lake of Bays lielo ezeru rajons austrumos no Hantsviles (Huntsville).

Ziemā doties uz ezera foreļu makšķerēšanu bez vietējā ezera pazinēja un pavadoņa ir nepiedodama vieglprātība. Par laimi, jau vairākus gadus latviešu makšķerniekiem Lake of Bays rajonā ir nodibināts labs „priekšpostenis", uz kuŗu vienmēr var paļauties — tas ir tautietis Purens, kas ar kundzi no Toronto pārcēlušies uz Beisvilli (Baysville), kur nodibinājuši mazu uzņēmumu — „Muskoka weavers." Te nu latviešu audēji darina gan dārgas, gan lētas piemiņlietas — audumus neskaitāmo tūristu vajadzībām. Viņu audumi iekaŗojuši arī Toronto tirgu, un Purenu pāris patlaban strādā pie 4.000 austu somu pasūtinājuma izpildīšanas kādai lielākai Toronto firmai. No darba brīvā brīdī Purens vienmēr ir uz ezera.

Pagājušā nedēļā ciemos uz Beisvilles ezeru foreļu „medībās" devās Dr. P. Bārdiņš, Astra Bārdiņa, J. Henišs, J. Zirnis un A. Hausmanis. Izbraucot no Toronto, bija silts un lija lietus, bet Beisvillē naktī temperatūra pēkšņi nokrita līdz 5 grādiem un sāka pūst arī skaudrs vējš. Likās, ka būs jābrauc mājās bez forelēm, bet Purens tomēr vienus noveda uz „auglīgiem laukiem". Dienas nozvejas rezultāts bija 11 ezera foreles, vairākas svarā pāri pār 5 mārciņām. Ēsmai makšķernieki lietoja minovas.

Uz Beisvilli tagad pošas vairākas citas makšķernieku grupas, jo Kaučičingu bagātīgos asaŗu lomus vienā otrā mājā nemaz vairs nedrīkst rādīt, un arī kaimiņi un draugi no piedāvātiem asaŗiem izvairās — nezināmu iemeslu dēļ tie esot kļuvuši alerģiski pret zivīm...

JĀNODOD ASAŖI

Pagājušā nedēļā vairāki makšķerētāji savos lomos atraduši asaŗus, kuŗu iekšās bijuši lieli parazīti. Kluba valde aicina visus makšķerniekus, kam atkārtoti nācies sastapties ar šādiem asaŗiem, šīs zivis paraugam nodot kluba valdes priekšsēdim Dr. P. Bārdiņam, kas tad tālāk rūpēsies par zivju laboratorisko izmeklēšanu.

Detroitietis Nikolajs Bundža (vidū) demonstrē savas patentētās zvejas virgas Latviešu mednieku un makšķernieku kluba pārstāvjiem Dr. P. Bārdiņam un V. Freibergam.

RĪTDIEN BŪT LABĀKIEM KĀ ŠODIEN

„Rīgas" skautu vienības un „Zilā kalna" gaidu vienības 8. gada svētki Ņujorkā.

17. februārī Ņujorkā Arlingtona zālē pulcējās „Rīgas" skautu un „Zilā kalna" gaidu vienības kopā ar vadītājiem, draugiem un labvēļiem, lai atzīmētu šo vienību 8. g. svētkus.

Svētkus ar garīgo aktu atklāja māc. R. Zariņš, par vadmotīvu ņemot vārdus — rītdien būt labākam kā šodien. Šis motīvs vijās cauri visiem svētku sarīkojumiem, paliekot par vadmotīvu arī nākošajam darba gadam.

Gada svētkus atklāja vecāku un labvēļu padomes pr-dis V. Birzulis, izjustos vārdos cildinot aktīvo skautu un gaidu organizāciju kā jaunatnes audzinātāju nacionāliem mērķiem.

Sekoja daudzi apsveikumi, kuŗus ievadīja ASV skautu centrālās organizācijas pārstāvis.

Svinīgo daļu noslēdza Ņujorkas skautu vadītājs Gaujenieks, runājot par skautu darbu, skautisma izcelšanos un mērķiem.

Sekoja abu vienību priekšnesums — uzvedums „Metenis", kurā piedalījās no lielākā līdz mazākam skautam un gaidai.

Šajā sarīkojumā tika atskaņota arī kāda no skautisma dibinātāja Bēden Paula pēdējām runām, kas tikusi uzņemta skaņu platē. Tāpat skauti un gaidas šajā svinīgajā brīdī atcerējās savus audzinātājus un labvēļus, katram pasniedzot pa sārtai rozei.

Svētkus noslēdza sacensības, rotaļas un tautas dejas pašu skautu mūzikai pavadījumā. Bija vēl kafija, lotereja un atspirdzinājumi. -te

Skautu vadītāji apspriežas ar vecākiem

Grand Rapidu latviešu biedrībā bija sasaukta skautu vecāku padomes un skautu vadītāju apspriede, ko vadīja padomes priekšsēdis māc. J. Lazda. Apspriedes darba kārtības galvenais punkts bija, kā saglabāt latviešu jaunatni, lai tā neasimilētos un paturētu valodu un tos tikumus, kas no paaudzes uz paaudzi bijuši visas tautas stūrakmens. Pārrunās izskanēja domas, ka daudzus par latviskām lietām pārņēmusi vienaldzība, un sakarā ar to dažādas aktivitātes organizācijās un skolās mazinās. Vecākā paaudze gan salasās kopā šaurā pulciņā, viesībās, paēd, ieðzer, papriecājas, bet jaunatni atstāj novārtā. Atzina, ka jādara viss iespējamais, lai šāds stāvoklis neturpinātos un visiem iespējamiem līdzekļiem jaunatni jācenšas piesaistīt organizācijām un latviešu skolām. Minētais pārrunājams ar bērnu vecākiem, ievietojami aicinājumi un uzsaukumi lokālos izdevumos u. t. t.

Skrundas skautu un gaidu vienības mēnešraksta Sirojums redakcijas darbinieku organizētā preses balle notiks marta mēnesī. Sv. Jura dienas atzīmēšana, sakarā ar Lieldienas svētkiem nenotiks aprīļa mēneša beigās, bet maija mēneša pirmajā svētdienā. V. Z.

REFERĀTS PAR SENLATVIJU

7. februārī Skrundas lielgaidām, džīskautiem un roveriem bija kopīga sanāksme, kurā agr. K. V. Liepiņš no Grand Hēvenas stāstīja par seno latviešu dzīvi un dievībām. Pieskaroties senlatviešu dieviem un reliģijai, referents savus atzinumus saskaņoja ar prof. P. Šmita pētījumiem, bagātīgi tos papildinot ar saviem vērojumiem un veco laužu nostāstiem savā dzimtajā pusē. Agr. K. Liepiņš dzīvās ainās tēloja skatus par ozoliem, zem kuriem nesti upuri dieviem, svētajām birzīm, tautas svētkiem un citām tradīcijām. Referāts ilga 2 stundas, un klausītāju interese liecināja, ka tamlīdzīgas tēmas varētu jauniešus interesēt arī nākotnē. Gaidas bija rūpējušās par uzmanīgo klausītāju pacienāšanu. V. Z.

„UGUNSKURS" tagad iznāk regulāri

Iznācis skautu un gaidu žurnāla „Ugunskurs" 14. numurs, R. Čaka redakcijā. Šis numurs bagātīgi ilustrēts. Latvijas skautisko vietu un celtņu attēliem. Boļševiku nogalinātā Latvijas skautu vadoņa ģen. K. Goppera piemiņu pauž viņa raksts „Pa neiebrauktu ceļu", kas pārdrukāts no „Ugunskura" 1936. g. gājuma. LNAK valdes pr-dis A. Švenne, kurš izrādās, ir viens no pirmajiem latviešu skautiem, stāsta savas atmiņas par skautu gaitām Alūksnē pirms 40 gadiem. Nākotnē ieskatīties savukārt ir centies A. Talvēns. Viņa īsludziņa „Pirmā skolas diena mājās" ar draudzīgu humoru mēģina rādīt vidi un sakarus, kādas varētu risināties mūsu trimdas gaitām izbeidzoties un jauniešiem no visām pasaules malām atgriežoties dzimtenē. Šis „nopietnais joks", kā to nosaucis pats autors, piemērots inscenēšanai ne vien skautu un gaidu vienību, bet arī citu jaunatnes pulciņu sarīkojumos un ugunskuru vakaros.

„Ugunskura" izdevniecība — Skautu apgāda nozare, bijusi spiesta nedaudz paaugstināt žurnāla abonēšanas maksu, un ar šo numuru tā ir 2 dol. par 4 numuru abonementu (vienā gadā). Abonēšanas maksa iesūtāma: ASV — Mr. R. Čaks, 7132 W. Adler St., Milwaukee 14, Wis., bet Kanadā — Mr. S. Leimanis, 123 Humberside Ave., Toronto 9, Ont.

Cik Latvijā maksā auto?

Spriežot pēc oficiāliem paziņojumiem komūnistu laikrakstos un radio raidījumos no Baltijas valstīm, dažādu priekšmetu cenas ir šādas: Automobilis „Volga" — 30.000 rubļu, automobilis „Moskvič" — 15.000, klavieres — 5.265, motocikls ar piekabināmo vāģi — 5.049, motocikls — 2.500, televīzijas aparāts — 2.100, foto aparāts „Kijev" — 2.000, saldēšanas skapis — 2.000, akordeons — 1.620, uzvalka drāna — 1.200, radio aparāts — 1.100, šujammašīna — 875, foto aparāts FED2 — 700, divritenis — 648, rokas pulkstenis „Zarjā" — 500, putekļu sūcējs — 495, gramofons — 200, modinātājs pulkstenis — 110 rubļu.

Tā kā vidējā ierēdņa alga Latvijā ir 600 rubļu mēnesī, tad šos priekšmetus var iegādāties tikai komūnistiskais virsslānis, kamēr Amerikā visi šie priekšmeti pieejami arī vienkāršam strādniekam.

LA galvenais pārstāvis Austrālijā E. LIEPIŅŠ,
31 Wilson St. Strathfield, Sydney, N.S.W., Australia
Pieņem jaunus abonentus un sludinājumus, kā arī iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas

ADMIRĀLIS KANARISS BIJA NORŪPĒJIES...

Ļeņingradas spiegu skola strādā ar pilnu jaudu

VII

VOLVĒBERS NECIEŠ ZVIEDRU KOMŪNISTUS

Stokholma atkal bija pārvērtusies par lielāko starptautisko spiegu centru pasaulē. Volvēbera miteklis atradās pašā Stokholmas sirdī. Vienu brīdi likās, ka Kremļa meistarspiegs beidzot būs notverts. Policija apcietināja zviedru komūnistus Folki Björku un Eriku Birgeru Holmabaku. Izmeklēšanā pierādījās, ka abi komūnisti nozaguši slavenā zviedru Fargesta tērauda rūdīšanas formulu. Valdība bija ļoti kutelīgā stāvoklī, kad vēlāk pierādījās, ka nozagtā formula par 1000 kronām pārdota padomju sūtnei Stokholmā Aleksandrai Kolontajai. Kanarisa aģenti mēģināja pierādīt, ka formulas nozagšana izdarīta ciešā sakarā ar Volvēberu. Tas bija aplams pieņēmumus. Volvēbers patiesībā nemēdza ielaisties kopējos pasākumos ar zviedru komūnistiem. Labi paēdušos, labi atalgotos un mietpilsoniskās ērtībās izlepušos zviedru komūnistus Volvēbers vienkārši nicināja.

Viņš laikam nekad arī nepiedos zviedru biedriem 1929. gada maija solidāritātes demonstrāciju. Dienā, kad pēc Kremļa pavēles visas pasaules darba ļaudīm ar sarkaniem karogiem un skaļiem saukļiem bija jāiziet ielās un atklāti jāapliecina sava padevība bārdainā žīdu žurnālista Kārļa Marksa aplamajām idejām, zviedru komūnisti palika mājā. Tie nebija grozījuši politiskos uzskatus, bet tajā dienā Stokholmā lija lietus, un zviedru kompartijas vadoņi 1. maija demonstrāciju vienkārši pārlika uz nākošo svētdienu...

GAISĀ UZLIDO ZVIEDRU KOMPARTIJAS MĪTNE

Volvēbers bija piegādājis zviedru iestādēm pietiekami daudz materiālu, lai pulkveža Pflugk-Hartunga galvenos palīgus Zviedrijā — Martinu Baolti un Aleksandru Bogu kā nevēlamus izraidītu uz Vāciju. Atriebjoties Volvēberam, Hartungs sagatavoja zviedru kompartijas galvenās mītnes un partijas laikraksta redakcijas uzspridzināšanu. Bumba sprāga noteiktā laikā, nogalinot 5 telpu apkopējus, bet neviens no Volvēbera aģentiem tajā laikā nebija namā. Brīdī, kad kompartijas mītne dega gaišās liesmās, Volvēbers bija tālu ziemeļos, jo Kremlis bija pavēlējis noorganizēt radioziņotāju tīklu gar Ziemeļnorvēģijas, Zviedrijas un Somijas krastmalu.

Uz vācu slepenā dienesta piegādāto ziņu pamata zviedri izdarīja plašas kratīšanas Gēteborgas komūnistu partijas mitekļos. Apcietināja biroja vadītāju Rēdstedu un telegrafa ierēdni Eriku Paulsenu. Policija atrada daudz dinamīta, un Paulsens atzinās, ka ziņojis par vācu tirdziecības kuģu kustību Gēteborgas ostā uz Pad. Savienību.

„LATVIEŠU PROFESORI" ĻEŅINGRADĀ

Apcietināto vietā Volvēbers prata ātri novietot jaunus Kremļa spiegus. Šos aģentus deva Ļeņingradas spiegu skola. Viens no galveniem šīs skolas mācības spēkiem bija latvietis Rijats. Līdz pat 1937. gadam kominterna spiegu skolā Ļeņingradā bija vairāk kā desmit latviešu „profesori". Liktenīgā gadā daudzi no tiem pēkšņi pazuda, un neviens neuzdrošinājās jautāt par to likteni. Vairāki tomēr palika. Tā arī Ā. Avotiņš un E. Kere vēl kaŗa sākumā bija Ļeņingradā. Ļeņingradas spiegu akadēmija sava laikā uz Latviju, lai tur pārorganizētu un aktīvizētu visu komūnisu pagrīdes organizāciju, nosūtīja Klaipēdas kalēja dēlu Kazi Kentautu. Nevienam nevarēja ienākt prātā, ka kautrīgais lietuvietis, kas dzīvoja vienā no Rīgas priekšpilsētām, ir viens no fanātiskākiem komūnistiem, un ka viņa civīlsieva, melnmatainā Kristinaite, bija viena no spējīgākajām Ļeņingradas spiegu akadēmijas absolventēm.

KAPTEINIS PĀVELS SPIEGU TĪKLOS

Pirms došanās uz Latviju, Kristinaite Kremļa uzdevumā bija sekmīgi darbojusies Rumānijā un Grieķijā. Tā bija Kristinaite, kas, drīz pēc ierašanās Latvijā, Daugavpilī spiegu darbā iesaistīja kādu armijas kapteini, kas Kominterna Rietumeiropas kartotēkā bija pazīstams ar „Pāvela" vārdu. Sarkanarmijai iesoļojot Latvijā, kapteinis „Pāvels" pēkšņi pazuda bez pēdām.

Un tā bija atkal Kristinaite, kas komūnistu spiegu tīkla darbā ievilka arī „Pāvela" kundzi, pēc tautības krievieti. Kapteiņa „Pāvela kundzi daba bija ne tikai apveltījusi ar izcilu skaistumu, bet arī ar labskanīgu balsi. Divus gadus pirms kaŗa sākuma kapt. „Pāvela" kundze Marija pārmaiņus darbojās Prāgā un Romā. Ir zināms, ka tagad jau piecdesmitgadīgā skaistule kā 2. pasaules kaŗa laikā tā arī šodien ir uzticama Kremļa pavēļu pildītāja.

Kentauts un Kristinaite pēc uzdevumu veikšanas Latvijā saņēma pavēli doties uz Lietuvu. Te no jauna apstiprinājās vecu vecā patiesība, ka spiegu mūžs nav garš, un ka mirstība viņu rindās vienmēr ir augsta. Lietuviešu drošības iestādes abus Kremļa aģentus notvēra un ar tiesas spriedumu Kristinaite un Kazis Kentautas par tēvijas nodevību samaksāja ar savām dzīvībām. Kremlis labi zināja, ka vienmēr jārēķinās, ka no trijiem izsūtītiem aģentiem divi iet bojā. Bīstamam uzdevumam no Rīgas uz Kauņu devās neievērojams žurnālists Paļeckis.

NOSLĒPUMAINAIS LATVIEŠU PROFESORS

Varbūt, ka tā bija tikai sagadīšanās, ja lietuvietis Paļeckis oficiāli uz Kauņu devās kā kāda laikraksta pastāvīgais korespondents. Laikrakstam viņu bija ieteicis kāds latviešu profesors. Tas pats profesors iepriekš laikrakstam bija ieteicis kādu jaunu latviešu literātu, zemu pieri, neuzticīgi glūnošām acīm. Šis jaunais cilvēks prata apbrīnojami labi savos sacerējumos izpatikt pūļa zemākajiem instinktiem. Publicēšanās laikrakstā īsā laikā jauno cilvēku padarīja par populāru rakstnieku — viņa vārds Vilis Lācis. Jūs maldītos, ja iedomātos, ka lietuviešu un latviešu tautas lielākos nodevējus — Paļecki un Lāci, — Kremļa pavēlei klausot, protežēja pusidiotiskais bakteriologs Kirchenšteins. Nē, tas bija cits vīrs. Kad Latvijas ģenerālštāba pulkvedis - leitnants Gredzens nejauši bija nācis uz pēdām mistiskajam latviešu profesoram un ziņoja par to savai tiešajai priekšniecībai. Pretizlūkošanas daļas ierēdnis norādīja, ka tā esot politiskās pārvaldes lieta. Pulkveža ziņojums politiskajai pārvaldei palika bez ievērības, jo inspektors Aperāns negribēja ticēt, ka cienījamais profesors varētu būt nākamais brīvās Latvijas faktiskais kapracis.

UZBRUKUMS CITADELES IELIŅĀ

Kremlis drīz vien dabūja zināt, ka pulkv. Gredzens un insp. Aperāns zina pārāk daudz. Uzbrukumu pulkv. Gredzenam kādā klusā ieliņā Rīgas citadelē izjauca nejauši garām soļojošā sardzes maiņa, bet insp. Aperānu komūnisti noslepkavoja pirmās okupācijas laikā. Kremļa aģenti pulkv. Gredzenu neaizmirsa. 1944. g. vasarā īpaša sabotieru grupa Latgalē mīnēja ceļu, pa kuŗu bija jābrauc latviešu pulkvedim. Pārogļojušās pulkv. Alberta Gredzena līķa atliekas atrada pie sadegušās automašīnas. Šodien vīrs, kas sagatavoja Latvijas nodošanu Kremļa varmācībām — sauksim viņu par prof. K. — ņu — savu moŗa darbu padarījis, atklātībā maz minēts, veģetē krievu okupētajā Latvijā. Varam būt droši, ka dienā, kad nelietis Lācis pie karātavām izpirks tēvijas nodevību, viņam pa pēdām sekos profesors, — profesors, kas tik veikli maskējās kā krievu-latviešu kultūras tuvināšanās biedrības draugs.

Dažas piezīmes par Ļeņingradas spiegu skolu mūs novirzījušas no notikumiem kaŗa sākumā Zviedrijā.

Turpinājumā: Hitlera pārmetumi admirālim.

PĒTERIS TAUNSENDS DIŽCILTĪGO KĀRTĀ

Luksemburgas lielhercogs viņam piešķīris vikonta titulu.

Bij. Anglijas galma Stallmeistaram un gaisa spēku militāratašejam Brīselē Pēterim Taunsendam, kurš pašreiz atrodas pasaules ceļojumā Bangkokā, Luksemburgas lielhercogs Johans piešķīris vikonta titulu.

Viņa iecelšanu dižciltīgo kārtā uzskata par kādas nezināmas romantiskas meistarības šacha gājienu ar Bekinghemas pili. Galvenais šķērslis Taunsenda un princeses Margaretas laulībām bija tas, ka bij. galma stallmeistars nebija cēlies no dižciltīgām ģimenes. Londonas augstdzimušo klubā jau agrāk ir runāts par Taunsenda paaugstināšanu, bet tikai tagad likās izdevīgi šis gadījumu, kad viņš atrodas kaut kur tālu citā kontinentā. Vienīgi atklāts paliek jautājums, par cik viņam tiesības to titulu nēsāt Anglijā, bet sakarā ar Bekinghemas pils un Luksemburgas valsts labajām attiecībām paredz, ka tas viņam netiks liegts.

Tagad, kad Pēterim Taunsendam piešķirts tituls un viņš no Luksemburgas lielhercoga saņems vapeņi un dižciltīgo dokumentu, kurā ierakstītas arī tiesības pastāvīgi uzturēties Luksemburgā, vairs nepastāv šķēršļi šī gadsimta interesantākās romances tālākam turpinājumam ar Anglijas princesi. Viņa atrodas 3. vietā Anglijas troņmantinieku sarakstā un nesen nopirkusi pili saulainajā Italijā.

AUSTRUMVĀCIJAS STUDENTI RĪGĀ

Rīgas radio ziņo, ka Rīgā ieradusies grupa Austrumvācijas studentu, kas atrodas ceļā uz Ļeņingradu. Rīgā vācu studenti iepazinušies ar mūzejiem, ievērojamām celtnēm un „padomju sasniegumiem" Latvijā.

REKORDS BRĀĶA RAŽOŠANĀ

Lai gan Padomju Savienībā jau vairāk kā 30 gadu cīnās pret „brāķa" ražošanu, Pravda atkal atzīstas, ka šajā ziņā nekas nelabojoties. Par to nav jābrīnās, bet tomēr ir interesanti atzīmēt, ka pagājušā gadā „brāķu" ražošanā veikts jauns rekords. 15 proc. no visām PSRS ražotajām lauksaimniecības mašīnām 1956. gadā bijis nelabojams „brāķis" un Staļingradas traktoru rūpnīcas (no janvāra līdz septembrim) izlaidušas pat 28 proc. nekur nelietojamus „brāķa" traktorus. Lai gan Pravda dziļdomīgi klusē par „kaut kā labojamu brāķu" procentiem, tad tomēr nav iemesla sacīt, ka Padomju Savienībā nebūtu progress. Cik jaužams, ar „brāķu" ražošanu veicas arī Polijai, jo pats Gomulka izteicies, ka poļu ražotie automobiļi esot ne vien aizvēsturiski, bet rijot tik daudz benzīna, ka neviens saprātīgs cilvēks ar tiem vairs nevarot braukt.

PAZĪŠANĀS ZĪME LATVIEŠIEM

Šo zīmi var piestiprināt arī pie māju stikla durvīm. Tā izskatās glīta arī ievietota stikla ietvarā. Tās cena ir tikai 25c. Pasūtināt pie J. E. Breikša, 174 Main W., Apt. 22, Hamilton, Ont. Tel.: JA 8-2201, un DV grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto, Ontario, kā arī visās DV nodaļās Kanadā.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi
● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi.
Tautiski izstrādājumi. ● Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus
Mēs piegādājam mājās

LATVIAN CHURCH GIFT PARCEL SERVICE

DRAUDZES MĀJĀ, 55 HANS ROAD, LONDON, S. W. 3, kas nodibinājās pag. gadā Londonā Latviešu draudzes māc. R. Slokenberga aizgādībā ir izveidotas 3 plašas nozares palīdzības sniegšanai tautiešm dzimtenē.

1. Zāļu pārsūtīšana. Par zālēm kopš 15. februāŗa sūtītājs vairs nemaksā muitu (35 proc.), ja zāles tiek sūtītas trūcīgai personai un tās domātas pašu vajadzībām. Pārsūtīšana, — ja tās pievieno sainim, — par brīvu. Pa gaisa pastu — ne vairāk kā 4 mārc. (2 klgr.) no 4,30 līdz 5,80 dol.

2. Lai sniegtu palīdzību naudā, pārsūta uzvalku drēbes gabalus — 3,5 jardus (3,25 metrus) dubultplati, sākot ar 35 dol. par gabalu. Slavenos angļu Burberrys uzvalku audumus, sākot ar 53 dol. par gabalu. Cenā ietilpst arī muita un pasta izdevumi. Visi uzvalku drēbju gabali ir angļu eksportprece, garantēti „Pure Wool" un „Made in England" apzīmogoti audumā. Uzvalku drēbju piederumi par 7 dol. pievienojami tai pašai pakai.

3. Birojs sagatavo pakas pēc norādījumiem ar dažādu saturu. Tāpat arī pārsūta mājās sagatavotas pakas, ja tās atsūta uz Angliju.

Pakas augstākais svars 20 mārc. (10 kg) netto. Visas pakas apdrošinātas. Pakas no Anglijas ir ceļā 3—4 nedēļas.

Pieprasiet izziņu. Drēbju paraugus izsūta pa gaisa pastu pret 1 dol. iemaksu.

PACIŅU PĀRSŪTĪŠANAS BIROJS
Draudzes mājā 55 Hans Road, London, S. W. 3